

Diccionari de dret civil

Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia

**Departament de Justícia
TERMCAT, Centre de Terminologia**

Diccionari de dret civil

**Generalitat de Catalunya
Departament de Justícia**

Autors: Departament de Justícia
TERMCAT, Centre de Terminologia

Biblioteca de Catalunya. Dades CIP

Diccionari de dret civil. – (Termes jurídics ; 2)

A la part superior de la portada: Departament de Justícia [i] TERMCAT, Centre de Terminologia. – Text en català, equivalències en castellà. – Bibliografia
ISBN 84-393-6946-8

I. Colomer, Rosa (Colomer i Artigas y dir.) II. Graells Costa, Jordi, dir. III. Serra i Figueras, Montserrat IV. Cervera i Caminal, Anna V. Catalunya. Departament de Justícia VI. TERMCAT, Centre de Terminologia VII. Col·lecció: Termes jurídics ; 2

1. Dret civil – Diccionaris – Català 2. Dret civil – Diccionaris – Castellà
347(038)

© GENERALITAT DE CATALUNYA
Departament de Justícia
www.gencat.net/justicia
Primera edició: desembre de 2005
Tiratge: 4.000 exemplars
Projecte gràfic: CAS
Fotocomposició i impressió: Policrom, SA
ISBN: 84-393-6946-8
Dipòsit legal: B-52.272-2005

Direcció

TERMCAT

Rosa Colomer i Artigas

Departament de Justícia

Jordi Graells i Costa

Equip de treball

TERMCAT

Montserrat Serra i Figueras (coord.)

Mònica Clotet i Seral
Dolors Montes i Pérez

Departament de Justícia

Anna Cervera i Caminal (coord.)

Mireia Capdevila i Soley
Judith Vilar i Roca

Assessors

Esther Arroyo i Amayuelas
Departament de Dret Civil
Universitat de Barcelona

Esteve Bosch i Capdevila
Departament de Dret Privat. Àrea de Dret Civil
Universitat Rovira i Virgili

Marc-Roger Lloveras i Ferrer
Departament de Dret. Àrea de Dret Civil
Universitat Pompeu Fabra

Volem expressar també el nostre agraïment a totes aquelles persones que ens han ajudat a impulsar-lo amb les seves gestions, ens han facilitat informació o han intervingut en el tractament o la revisió de les informacions en algun moment del procés d'elaboració del diccionari: Anna M. Casanovas (Departament de Dret Civil de la Universitat de Barcelona), Jordi Ribot (Àrea de Dret Civil de la Universitat de Girona), Judith Solé (Departament de Dret Privat de la Universitat Autònoma de Barcelona), Jaume Vernet (Universitat Rovira i Virgili), Agustí Pou, Enric Travesset i Encarna Tercero (Departament de Justícia), Albert Prieto (llatinista) i els terminòlegs Olga Calatayud, Cristina García, Josep A. Martín, Gemma Mas, Rosa Oliva, Lluís Rius, Susanna Saval i Elisenda Torres.

Pròleg

El *Diccionari de dret civil* que ara us presento és el segon volum de la col·lecció “Termes Jurídics” que el Departament de Justícia elabora conjuntament amb el Centre de Terminologia TERMCAT. En aquesta col·lecció, calia tractar i afrontar la terminologia del dret civil amb una atenció preferent, tant des del punt de vista cronològic com de dedicació de recursos. Primerament, perquè la regulació del dret civil és clau dins de qualsevol societat moderna, ja que regula les relacions de la ciutadania entre si com a persones i es converteix en conseqüència en un instrument de cohesió i estructuració social. En segon lloc, perquè Catalunya té un dret civil propi, característic, que el Govern i el Parlament amplien i modernitzen constantment, amb el decidit impuls del Departament de Justícia.

Espero que aquest *Diccionari de dret civil* serà de gran utilitat per al personal de les oficines i òrgans judicials, operadors jurídics, estudiants i professors universitaris, traductors i correctors i, en general, per a tothom que estigui interessat en el dret civil. Confio, per tant, que serveixi per a impulsar l'ús del català en general en l'àmbit jurídic i judicial. Finalment, vull agrair per endavant el compromís de tots els professionals que treballen en el món del dret d'usar i difondre aquesta terminologia.

Josep M. Vallès
Conseller de Justícia

Sumari

Introducció	9
Abreviacions	15
Arbre de camp	17
Diccionari	19
Índex castellà	135
Bibliografia	155

Introducció

El dret civil va ser l'única branca del dret català que es va mantenir en vigor després que Felip V signés els decrets de Nova Planta l'any 1716 arran de la Guerra de Successió espanyola. Els decrets van abolir les institucions polítiques catalanes, van unificar completament el dret públic, però van permetre el manteniment de l'ordenament jurídic privat català. Tot i així, el dret civil va haver de lluitar amb circumstàncies tan adverses com la supressió dels organismes creadors, que van impedir que evolucionés de manera natural i que van comportar que les fonts del dret estiguessin disperses en textos jurídics de diferents col·leccions legals. Malgrat tot, el dret civil català s'ha mantingut vigent fins als nostres dies.

Amb l'adveniment de la democràcia i amb l'aprovació de la Constitució, de primer, i de l'Estatut, després, que va reconèixer a Catalunya la competència exclusiva en la conservació, la modificació i el desenvolupament d'aquest dret, a poc a poc el dret civil català s'ha anat enriquint i dotant de la solidesa que necessita. Aquest procés de creixement i millora és important perquè el dret civil és clau dins de qualsevol societat moderna, ja que regula les relacions dels ciutadans dins l'àmbit privat i es converteix, en conseqüència, en un element d'identificació nacional i en un instrument de cohesió social. En aquest sentit, el 24 de gener de 2000 el Departament de Justícia i el Centre de Terminologia TERMCAT van signar un conveni de col·laboració amb l'objectiu d'elaborar un *Diccionari de dret civil*, segon volum de la col·lecció "Termes Jurídics", que aplega reculls terminològics de diferents àmbits del dret, el primer dels quals va ser el *Vocabulari de dret penal i penitenciari*, publicat el mateix any 2000.

Contingut del diccionari

El *Diccionari de dret civil* conté 1.160 termes catalans amb la seva categoria gramatical, definició i equivalències en castellà. A més, inclou també les relacions de sinonímia entre les denominacions catalanes i, quan s'ha considerat necessari, notes que completen la informació de les definicions (per exemple, a *heretament mutual* o *terceria*), localitzen una determinada figura jurídica (a *associació a compres i millores*), posen en relació dos termes (com a *esposalles* i *promesa de matrimoni*), donen exemples per ajudar a aclarir el concepte (a *comunitat prodivís*), donen la traducció literal (com en el cas de llatínismes, per exemple, *forma ad probationem*), o bé donen informació de tipus lingüístic (com a *hereu -eva*).

Com mostra l'arbre de camp (una esquematització de l'estructura interna del treball que en delimita l'abast temàtic i en classifica els termes), que l'usuari trobarà tot seguit d'aquesta introducció, el treball recull la terminologia relativa a

les cinc grans àrees clàssiques del dret civil: dret civil general, dret civil d'obligacions i contractes, drets reals, dret de família i dret de successions.

Aquest Diccionari no és un diccionari de dret civil català, perquè no es limita tan sols al dret civil dictat per la Generalitat i exclusivament vigent a Catalunya, sinó que pretén estendre's a tot el dret civil aplicable a aquesta Comunitat Autònoma. Per tant, sense abastar tot el dret civil espanyol, n'inclou alguns termes que corresponen a figures jurídiques que s'apliquen per dues vies, la general i directa i la supletòria.

Fonts

La documentació que ha servit per a l'elaboració de l'obra apareix citada a l'apartat de bibliografia del final del diccionari, ordenada en tres blocs principals d'acord amb la naturalesa del seu contingut: obres especialitzades, obres terminològiques i obres lexicogràfiques. Les obres especialitzades s'han utilitzat especialment com a font de buidatge i inclouen els textos legislatius vigents a Catalunya, tant d'àmbit estrictament català com estatal, i altres textos jurídics vigents escrits en català i en castellà. Ara bé, no s'han buidat textos de dret hipotecari ni de dret notarial, perquè s'ha considerat que per la seva especificitat mereixien un tractament a part¹, tot i que s'han entrat alguns termes relacionats amb les branques del dret civil tractades.

Les obres terminològiques i les obres lexicogràfiques han estat especialment útils en la fase de compleció, contrast i revisió de les informacions. Així mateix, hem de destacar les aportacions dels especialistes, sobretot en la definició dels conceptes, l'establiment de relacions de sinonímia i la constatació de l'ús dels termes.

Revisió i criteris

Al llarg del procés de revisió i sistematització de les informacions de cada article s'han establert diversos criteris terminològics:

- Quan una mateixa denominació catalana designa més d'un concepte, com és el cas de *garantia* o *reclamació*, s'ha tractat en articles independents.
- La redacció de les definicions defuig l'afany enciclopèdic, de manera que s'han seleccionat únicament els trets essencials per comprendre el concepte i poder-lo distingir dels conceptes propers.
- En els termes que no són de dret civil català, la definició s'ha redactat només des de la perspectiva del dret civil aplicable a Catalunya.

¹ Vegeu, en aquest sentit, TERMCAT, Centre de Terminologia. *Terminologia notarial*. Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia, 2004. (Terminologies; 4) ISBN 84-393-6419-9

- Hi ha termes que corresponen a figures jurídiques catalanes que no tenen una equivalència establerta en castellà, sinó que en textos castellans es documenten amb la forma catalana directament o amb la forma catalana adaptada al castellà. En el diccionari hi trobareu, doncs, equivalències com ara *rabassa morta* o *agermanament*. No s'han entrat com a equivalents figures jurídiques espanyoles amb un contingut similar a les figures catalanes. Per exemple, com a equivalent de *conlloc* hi trobareu *contrato de conlloc* i no *contrato pecuario*.
- Els termes que són totalment o parcialment en llatí van acompanyats d'una nota amb la traducció literal del llatí. Per exemple, a *concepturus* o *fideicomís si sine liberis decesserit*. Els casos de termes llatins que són sinònims complementaris d'una denominació catalana equivalent no duen aquesta nota, com és el cas de *negoci inter vivos*, que remet a *negoci entre vius*.
- Els llatínismes, tant si són un terme com si en formen part, estan identificats amb l'abreviació de la llengua de procedència entre claudàtors (per exemple, *interrogatio in iure [la]*, *forma ad substantiam [ad substantiam: la]*). A més, llevat dels casos de sinònims complementaris d'una denominació catalana equivalent (com ara *negoci inter vivos*, que remet a *negoci entre vius*), se'n fa constar la traducció literal en una nota.

Normalització

Posteriorment a la revisió s'ha dut a terme un estudi aprofundit d'aquelles denominacions catalanes que presentaven dubtes d'adequació lingüística o algun problema de tipus formal. Els termes estudiats s'han sotmès a la consideració del Consell Supervisor del TERMCAT, organisme que s'ocupa de la normalització formal de la terminologia catalana i que està integrat per membres designats per la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i per membres del TERMCAT. Molts dels casos tractats pel Consell Supervisor tenen a veure amb la importància de la llengua llatina en l'àmbit del dret i la manera com el llenguatge jurídic català adopta la terminologia llatina, que és el mateix que dir com el dret català adopta les figures jurídiques del dret romà. Vegem alguns exemples de termes normalitzats amb motiu de l'elaboració d'aquest *Diccionari de dret civil*:

- Normalització en català de denominacions llatines: *dolus bonus*.
- Adaptació de llatínismes a la grafia catalana: *adpromissió*, *expromissió*.
- Derivacions del llatí a la manera culta: *declaració receptícia*, *tradir*.

- Establiment de la forma catalana més adequada d'entre diverses alternatives denominatives: *clàusula d'estabilització, computació legitimària, contracte en dany de tercer*.
- Substantivació de participis: *concurtat -ada, cridat -ada, vocat -ada, promitent*.
- Ampliació i especialització semàntica: *col·lació, col·lacionar*.

Forma de consulta

Els termes es presenten, tant al cos del diccionari com als índexs, segons el seu ordre seqüencial (*servitud de vistes*, i no *vistes, servitud de*), i segueixen l'ordenació alfabètica discontinua, que evita interrupcions en els termes d'una sèrie i segons la qual els espais en blanc precedeixen els signes no alfabètics (principalment, apòstrofs i guionets), i els signes no alfabètics precedeixen els signes alfabètics:

ex. dret civil
 dret d'acréixer
 dret d'opció
 dret d'ús
 dret de crèdit
 dret real
 drethavent

Els substantius es presenten en singular, llevat dels casos de plurals lexicalitzats (*arres penals, capítols matrimonials*) i amb la terminació femenina quan es tracta de noms de doble gènere (*comodatari -ària, fiador -a*). Els adjectius, també en singular, es presenten amb la terminació femenina quan en tenen (*intestat -ada*).

Les equivalències castellanes, quan n'hi ha més d'una, apareixen per ordre alfabètic. Per facilitar la consulta i la identificació dels conceptes, al final del diccionari s'inclou un índex bilingüe castellà-català.

Pel que fa a la sinonímia, els sinònims considerats absoluts es remeten l'un a l'altre amb l'indicatiu *sin*. El sinònim que per ordre alfabètic apareix en primer lloc és el que duu la definició, les equivalències i la nota (per exemple, *agermanament* i *pacte de mig per mig*). En canvi, quan un dels sinònims s'ha considerat preferent, els sinònims complementaris s'hi han remès amb l'abreviatura *veg*. En aquest segon cas, el sinònim principal és el que duu la definició, les equivalències i la nota, juntament amb la indicació dels seus sinònims complementaris (per exemple, *heretament, pacte successori* i *contracte successori*).

Un treball que aplega i sistematitza la terminologia del dret civil, com en qualsevol branca del dret, no pot ser mai una obra tancada, sinó que ha d'estar sempre obert a l'actualització de les informacions que recull. En

efecte, els canvis i les novetats en la legislació impliquen també una renovació contínua dels conceptes i les denominacions. És per això que expressem el desig de mantenir al dia aquests continguts, i també de recollir les propostes i suggeriments que els usuaris vulguin adreçar-nos a fi que aquest Diccionari sigui una eina útil i eficaç per impulsar l'ús d'una terminologia catalana adequada en l'àmbit jurídic.

Abreviacions

<i>m</i>	substantiu masculí
<i>f</i>	substantiu femení
<i>m i f</i>	substantiu masculí i femení
<i>m pl</i>	substantiu masculí plural
<i>f pl</i>	substantiu femení plural
<i>adj</i>	adjectiu
<i>v tr</i>	verb transitiu
<i>v intr</i>	verb intransitiu
<i>adv</i>	adverbi
<i>loc adj</i>	locució adjectiva
<i>sin.</i>	sinònim
<i>sin. compl.</i>	sinònim complementari
<i>vegeu.</i>	vegeu

Arbre de camp

Dret civil general

- Les fonts del dret civil
- La persona
- El temps
- El negoci jurídic

Dret civil d'obligacions i contractes

- L'obligació i el dret d'obligacions
- La responsabilitat civil extracontractual o culpa aquil·liana
- El contracte

Drets reals

- Els títols adquisitius
- La pèrdua dels drets reals
- La possessió
- La propietat
- Les classes de drets reals
- El registre de la propietat

Dret de família

- El parentiu
- Els aliments
- El matrimoni
- La filiació
- Els sistemes de protecció dels menors
- Altres unions

Dret de successions

- La successió per causa de mort i altres successions
- Les substitucions hereditàries
- El llegat
- El testament
- Els límits de la voluntat de disposar
- La successió no testamentària
- Els efectes de la successió

A...

a precari *loc adj*

a precario

Dit de la possessió d'un bé sense títol per mera concessió gràciosa del seu titular.

abintestat *adv*

ab intestato

Sense haver fet testament.

abintestat *m*

veg. **judici d'abintestat** *m*

abintestat -ada *adj*

veg. **intestat -ada** *adj*

absència *f*

ausencia

Desaparició d'una persona del seu domicili, la qual cosa permet, si no en té, el nomenament d'un defensor que la representi en judici i en negocis que no admeten demora.

absència legal *f*

ausencia legal

Absència que es declara un any després de les últimes notícies de la persona desapareguda o, si va deixar un apoderat, tres anys després, i que s'inscriu al registre civil.

absent *m i f*

ausente

Persona que es troba en situació d'absència.

NOTA: Una persona desapareguda es considera absent a partir del moment que hi ha una declaració d'absència.

abús de dret *m*

abuso de derecho

Acte o omisió que, per la intenció de l'autor, per l'objecte o per les circumstàncies en què té lloc, sobrepassa manifestament els límits normals de l'exercici d'un dret, amb dany per a una tercera persona.

acceptació a benefici d'inventari *f*

aceptación a beneficio de inventario

Acceptació d'herència en què l'hereu només respon dels deutes del causant i de les càrregues hereditàries amb l'actiu hereditari i no es produeix confusió entre el patrimoni personal de l'hereu i l'heretat.

A

acceptació d'herència *f*

aceptación de herencia

Declaració expressa de voluntat o actuació del vocat, un cop té coneixement de la delació, en virtut de la qual manifesta que vol esdevenir hereu i, en conseqüència, adquireix els béns i els drets que la componen i se subroga en les obligacions del causant que no s'extingeixen per la mort.

acceptació pura i simple *f*

aceptación pura y simple

Acceptació d'herència en què l'hereu respon dels deutes del causant i de les càrregues hereditàries amb els béns propis i els heretats, que es confonen en un sol patrimoni.

accessió *f*

accessión

Dret que té el propietari d'un bé d'adquirir tot el que aquest produeix i tot el que li és incorporat naturalment o artificialment de manera voluntària o involuntària.

acció *f*

acción

Instrument mitjançant el qual es pretén el reconeixement o la protecció d'un dret davant la justícia.

acció confessòria *f*

acción confesoria

Acció que correspon al propietari de la finca dominant o al titular de la servitud per a obtenir el reconeixement i el respecte de qui la discuteix o pertorba.

acció d'estat *f*

acción de estado

Acció que té l'objecte de protegir i reclamar l'estat civil d'una persona.

acció de cessació *f*

acción de cesación

Acció que té l'objecte de fer cessar una conducta contrària a la llei i prohibir-ne la reiteració.

acció de devastació *f*

acción de devastación

Acció que permet al creditor hipotecari sol·licitar al jutge que doni compte del fet que el deutor titular d'una finca hipotecada l'està malmetent de manera dolosa o culposa, per tal d'obtenir mesures cautelars que hi posin remei.

acció de filiació *f*

acción de filiación

Acció que té l'objecte de declarar una filiació no determinada jurídicament o d'eliminar-ne una que ja consta formalment.

NOTA: Si l'acció de filiació té l'objecte de declarar la filiació, s'anomena *acció de reclamació de filiació*; si té l'objecte de destruir-la, s'anomena *acció d'impugnació de la filiació*.

acció de petició d'herència *f*

acción de petición de herencia

Acció que té l'objecte d'obtenir el reconeixement de la qualitat d'hereu i la restitució dels béns del causant quan els posseeix una altra persona en concepte d'hereu o sense al·legar cap causa.

acció de reemborsament *f*

acción de reembolso

Acció que té una persona perquè se li reintegri el que ha pagat per compte d'una altra.

acció de regrés *f*
 sin. compl. **acció de repetició *f***
 acción de regreso; acción de repetición

Acció que té l'objecte de recuperar el que s'ha pagat.

acció de repetició *f*
 veg. **acció de regrés *f***

acció declarativa de domini *f*
 acción declarativa de dominio

Acció que té l'objecte de declarar la propietat del demandant sobre una cosa o un dret.

acció directa *f*
 acción directa

Acció que concedeix al creditor el dret a reclamar directament a una tercera persona el que aquesta deu al seu deutor.

acció estimatòria *f*
 sin. compl. **acció quanti minoris**
 [quanti minoris: la] *f*
 acción estimatoria; acción quanti minoris

Acció que té el comprador per sol·licitar una rebaixa proporcional del preu quan l'objecte de la compravenda presenta vicis ocults importants.

NOTA: Acció quanti minoris significa literalment 'acció per quant de menys'.

acció indirecta *f*
 veg. **acció subrogatòria *f***

acció negatòria *f*
 acción negatoria

Acció que té el propietari d'una finca o el titular d'un dret real limitat que comporti pos-

sessió per a fer cessar les perturbacions i immissions il·legítimes del seu dret que no siguin objecte de l'acció reivindicatòria i exigir que no se'n tornin a produir en el futur.

acció pauliana *f*
 veg. **acció revocatòria *f***

acció per inficiositat legitimària *f*
 acción por inficiosidad legitimaria

Acció que té l'objecte de rescindir els actes de disposició gratuïts realitzats pel causant quan han comportat que el valor de l'actiu hereditari líquid no sigui suficient per a satisfer la llegítima del reclamant.

acció possessòria *f*
 acción posesoria

Acció que té l'objecte de recuperar o retenir la possessió quan aquesta s'ha perdut o es troba amenaçada.

NOTA: L'acció possessòria, abans de l'entrada en vigor de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil, es coneixia amb el nom d'*interdicte*.

acció quanti minoris [quanti minoris: la] *f*
 veg. **acció estimatòria *f***

acció redhibitòria *f*
 acción redhibitoria

Acció que té el comprador per sol·licitar la rescissió d'un contracte de compravenda i exigir la devolució del que ha pagat quan l'objecte de la compravenda presenta vicis ocults importants.

Nota: Eventualment l'acció redhibitòria pot incloure la indemnització per danys i perjudicis.

acció reivindicatòria *f*
 acción reivindicatoria

A

Acció que té el propietari no posseïdor d'un bé contra el posseïdor no propietari per tal de fer reconèixer el seu dret a la propietat i aconseguir-ne la restitució.

acció rescissòria f

acción rescisoria

Acció que té l'objecte de rescindir un contracte perquè és un frau o perquè ha causat una lesió a una de les parts.

acció revocàtoria f

sin. compl. **acció pauliana f**

acción pauliana; acción revocatoria

Acció per la qual el creditor pot impugnar els actes que el deutor realitzi en frau del seu dret de crèdit.

acció subrogatòria f

sin. compl. **acció indirecta f**

acción indirecta; acción oblicua; acción subrogatoria

Acció que té el creditor per exercir tots els drets i accions del deutor, excloent-ne els que siguin inherents a la seva persona, a fi que entrin béns al patrimoni del deutor i el creditor pugui satisfer els seus crèdits.

acensar v tr

acensar; acensuar

Imposar un cens sobre una finca.

acensat -ada adj

acensado -da; acensuado -da

Dit de la finca que una persona ha rebut o ha donat a cens.

acollidor -a m i f

acogedor -ra

Persona que n'acull una altra.

acolliment de menors m

acogida de menores; acogimiento de menores

Mesura que comporta confiar temporalment la guarda d'un menor a una persona o a una família, o internar-lo en una institució per procurar-li benestar moral i material.

acolliment de persones grans m

acogida de personas mayores; acogimiento de personas mayores

Pacte en virtut del qual una persona o una parella casada o unida de manera estable es compromet a tenir cura d'una persona o una parella casada o unida de manera estable, o una família monoparental, de més edat o amb una discapacitat, a convida-hi i a prestar-li assistència en sentit ampli, en condicions semblants a les relacions de parentiu, a canvi d'una contraprestació econòmica.

acolliment preadoptiu m

acogida preadoptiva; acogimiento pre-adoptivo

Acolliment de menors que es preveu com una fase prèvia a l'adopció del menor.

acolliment simple m

acogida simple; acogimiento simple

Acolliment de menors que es preveu que acabi amb el retorn del menor a la seva família biològica.

acollit -ida m i f

acogido -da

Persona que es troba en situació d'acolliment.

acord constitutiu *m*

acuerdo constitutivo

Acte jurídic que conté la declaració de voluntat de creació d'una associació.

acreixement *m*

acrecencia; acrecentamiento; acrecimiento

Increment de la quota de l'herència o el llegat que correspon als cohereus o als col·legataris quan, per qualsevol causa, un o més d'un no arriba a succeir.

acta *f*

acta

Document formal que constata un fet, una obligació, un acord o una declaració de voluntat perquè en quedi constància.

acte *m*

acto

Fet realitzat per una persona, efecte d'una determinació de la voluntat.

acte d'administració *m*

acto de administración

Acte de conservació o d'explotació d'un patrimoni universal o de béns concrets, realitzat d'acord amb la naturalesa dels béns, la llei o els poders atorgats.

acte d'última voluntat *m*

acto de última voluntad

Disposició que fa una persona dels seus béns per a després de la seva mort.

acte de conservació *m*

acto de conservación

Acte jurídic que, en l'administració de patrimonis, té la finalitat de mantenir la utilitat o el valor del bé.

acte de disposició *m*

acto de disposición

Acte jurídic mitjançant el qual se cedeix un dret, es transmet un bé o es grava un immoble o, en general, s'ultrapassa la simple administració.

acte fundacional *m*

acto fundacional

Acte jurídic que conté la declaració de voluntat de creació d'una persona jurídica.

acte il·lícit *m*

acto ilícito

Acte que viola un manament o una prohibició jurídica i que genera responsabilitat.

acte jurídic *m*

acto jurídico

Fet humà voluntari amb contingut jurídic els efectes del qual són determinats pel dret.

acte propi *m*

acto propio

Acte jurídic d'una persona que impossibilita l'admissió legal d'una pretensió posterior que estigui en contradicció amb el sentit d'aquell acte.

actiu hereditari *m*sin. **cabal hereditari** *m*; **cabal relicte** *m*

activo hereditario; caudal hereditario; caudal relicto

A

Conjunt de béns i de drets de caràcter patrimonial d'una persona difunta considerat com a objecte de la successió per causa de mort.

adir *v tr*

adir

Acceptar una herència.

adjudicació d'herència *f*

adjudicación de herencia

Assignació a una persona de la part de l'herència que li correspon en la successió del causant.

administració d'herència *f*

administración de herencia

Gestió del patrimoni del causant que s'ha de dur a terme quan encara no ha tingut lloc l'acceptació d'herència o quan concorren simultàniament a la successió una pluralitat d'hereus que provoca una situació de comunitat hereditària.

administrador -a *mif*

administrador -ra

Persona encarregada, per disposició legal, per resolució judicial o per un acte voluntari d'una altra persona, d'administrar una part o la totalitat d'un patrimoni.

administrador -a patrimonial *mif*

administrador -ra patrimonial

Persona encarregada d'administrar els béns d'un menor o d'un incapacitat.

adopció *f*

adopción

Institució jurídica que consisteix a prendre com a fill el que no ho és per generació.

NOTA: D'una adopció se'n deriven relacions pràcticament iguals a les de la paternitat i filiació per naturalesa.

adoptable *mif*

adoptable

Persona susceptible de ser adoptada.

adoptand -a *mif*

adoptando -da

Persona que està en procés de ser adoptada.

adoptant *mif*

adoptante

Persona que n'adopta una altra.

adoptar *v tr*

adoptar

Prendre com a fill el que no ho és per generació.

adoptat -ada *mif*

adoptado -da

Persona que és adoptada.

adpromissió *f*

adpromisión

Acord entre el creditor i un nou deutor, el qual passa a respondre, juntament amb el deutor primitiu, del deute.

adquirent *mif*

adquirente; adquiriente

Persona que rep una cosa o un dret mitjançant un acte jurídic.

adquisició f

adquisición

Acte jurídic pel qual una persona fa seva una cosa o un dret que abans no tenia.

adquisició a non domino [a non domino: la] f

adquisición a non domino

Adquisició d'una cosa o d'un dret de qui no n'és titular i no té poder de disposició sobre la cosa o el dret que transmet.

NOTA: Literalment, 'adquisició no d'un senyor', 'adquisició d'un no senyor'.

adquisició d'herència f

adquisición de herencia

Acte jurídic pel qual el successor que ha acceptat una herència fa seus els béns que li són assignats i els incorpora al seu patrimoni.

adquisició derivativa f

adquisición derivativa

Adquisició d'una cosa o d'un dret del seu propietari o titular.

adquisició originària f

adquisición originaria

Adquisició d'una cosa o d'un dret sense propietari anterior.

adveració f

adveración

Declaració, especialment davant l'autoritat judicial, sobre la veritat d'un fet o l'autenticitat d'un document.

adveració de testament f

adveración de testamento

Adveració sobre el contingut d'un testament, feta per aquelles persones en presència de les quals, en circumstàncies extraordinàries, la llei autoritza a atorgar testament.

afectació f

afectación

Subjecció d'un bé al compliment d'una obligació, que comporta la imposició d'una càrrega.

afinitat f

afinidad

Relació de parentiu que, a conseqüència del matrimoni, s'origina entre un cònjuge i els parents per consanguinitat de l'altre.

agermanament msin. **pacte de mig per mig m**

agermanament; pacto de mitad por mitad

Règim econòmic conjugal, que s'ha de pactar en capítols matrimonials, pel qual es constitueix una comunitat universal i absoluta dels béns del marit i la muller.

NOTA: L'agermanament és propi de la comarca de Tortosa.

agnició de bona fe f

agnición de buena fe

Declaració que, dins de l'any de la signatura del contracte, fa el comprador d'haver fet l'adquisició en interès i amb diners de la persona que designa.

aixovar m

ajovar; ajuar

A

Aportació de béns que pot fer una dona al matrimoni i que consisteix en mobles, joies i béns d'ús ordinari.

alienació f

enajenación

Acte pel qual una persona transmet a una altra o a d'altres el domini o qualsevol altre dret sobre una cosa.

alimentant m i f

alimentante

Persona obligada legalment a donar aliments.

alimentat -ada m i f

alimentado -da

Persona que té dret a demanar i rebre aliments.

aliments m pl

alimentos

Prestació econòmica constituïda per un conjunt de mitjans de subsistència que determinades persones estan obligades a complir envers familiars propers en cas de necessitat.

amollonament m

veg. **fitació f**

amollonar v tr

veg. **fitar v tr**

anatocisme m

anatocismo

Producció d'interessos de l'interès vençut.

ànim de lucre m

ánimo de lucro

Intenció d'obtenir beneficis econòmics de determinats actes.

anotació preventiva f

anotación preventiva

Assentament marginal de caràcter provisional en el registre de la propietat amb la finalitat de fer oposable la situació anotada a terceres persones.

anticresi f

anticresis

Dret real que es constitueix sobre un bé immoble del deutor en garantia del compliment d'una obligació i que autoritza el creditor a percebre els fruits d'aquest bé immoble, i aplicar-los al pagament dels interessos i a l'amortització del capital degut.

anticresista m i f

anticresista

Titular d'un dret d'anticresi.

anul·labilitat f

anulabilidad

Qualitat d'un acte o un negoci jurídic afectat per un vici o un defecte legal que el fa susceptible de ser impugnat.

anul·lació f

anulación

Acció i efecte de fer que un acte o un negoci deixi de tenir aquells efectes jurídics que la voluntat del subjecte o de les parts pretenien aconseguir.

anul·lar *v tr*

anular

Fer que un acte o un negoci deixi de tenir aquells efectes jurídics que la voluntat del subjecte o de les parts pretenien aconseguir.

any de plor *m*sin. compl. **any de viduïtat** *m*

año de viudedad

Dret del cònjuge supervivent, no separat judicialment ni de fet i que no sigui usufructuari universal de l'herència, a ocupar tot l'habitatge conjugal i a ser alimentat a càrrec del patrimoni del premort, d'acord amb el nivell de vida que tenia durant el matrimoni i amb la quantia d'aquest patrimoni, durant l'any següent a la mort del seu cònjuge.

any de viduïtat *m*veg. **any de plor** *m***apoderament** *m*

apoderamiento

Acció i efecte d'atorgar un poder.

apoderat -ada *m i f*

apoderado -da

Persona a favor de la qual ha estat atorgat un poder que l'autoritza a actuar en nom o en interès del poderant.

aponibilitat *f*

aponibilidad

Susceptibilitat d'una condició, un termini o un mode de poder ser afegit a un negoci jurídic.

aprofitament comunal *m*

aprovechamiento vecinal

Benefici de què gaudeixen els membres d'una determinada comunitat local i que els permet d'aprofitar-se dels béns comunals.

aprofitament per torns *m*

aprovechamiento por turnos

Dret pel qual una persona adquireix l'ús exclusiu d'un allotjament turístic durant un nombre de setmanes cada any, generalment d'una a tres.

apropiació *f*

apropiación

Acte pel qual una persona fa seva una cosa o un dret, incorporant-lo al seu patrimoni amb intenció de gaudir-ne o de disposar-ne en concepte de propietari definitiu.

arrendador -a *m i f*

arrendador -ra

Persona que, a canvi d'una renda o un preu, cedeix l'aprofitament d'un bé o contracta la realització d'una obra d'altri o la prestació de determinats serveis.

arrendament¹ *m*sin. compl. **contracte d'arrendament** *m*; **contracte de lloguer** *m*; **lloguer²** *m*

alquiler; arrendamiento; contrato de alquiler; contrato de arrendamiento

Contracte pel qual una persona s'obliga a cedir a una altra l'ús d'un bé per un temps determinat, o s'obliga a realitzar-li una activitat, un servei o una obra a canvi d'una renda o un preu.

A**arrendament² *m***

veg. **lloguer¹ *m***

arrendament d'obres *m*

veg. **contracte d'obra *m***

arrendament de servei *m*

veg. **contracte de servei *m***

arrendament financer *m*

sin. **lising *m***

arrendamiento financiero; leasing

Combinació de l'arrendament amb la compravenda de béns mitjançant la qual s'arrenda un bé, de manera que, un cop finalitzat el termini d'arrendament, l'arrendatari té l'opció d'adquirir-lo en propietat a un preu equivalent al valor residual.

arrendament parciari *m*

arrendamiento parciario

Arrendament pel qual el propietari d'una finca rústica cedeix temporalment a un agricultor aquesta finca o algun dels seus aprofitaments i aporta un màxim del 25% del cost de la producció, i acorda amb l'agricultor de repartir-se els fruits de l'explotació per parts alíquotas, en proporció a les seves aportacions respectives.

arrendament rústic *m*

arrendamiento rústico

Arrendament pel qual una persona cedeix a una altra una o diverses finques per al seu aprofitament agrícola, pecuari o forestal.

arrendament urbà *m*

arrendamiento urbano

Arrendament pel qual una persona cedeix a una altra l'ús d'un habitatge o d'un local de negoci.

arrendatari -ària *m i f*

arrendatario -ria

Persona que rep l'aprofitament d'un bé o que realitza una obra o presta un servei a favor d'altri de qui té dret a percebre una renda o un preu.

arres *f pl*

arras

Quantitat de béns fungibles o suma de diners que quan es fa un contracte una part lliura a l'altra en garantia del compliment de les obligacions concrets.

arres confirmatòries *f pl*

arras confirmatorias

Arres que proven la perfecció d'un contracte i es consideren part del pagament que ha d'efectuar el deutor.

arres de desistiment *f pl*

veg. **arres penitencials *f pl***

arres penals *f pl*

arras penales

Arres confirmatòries que al mateix temps predeterminen la indemnització en cas d'incompliment del contracte.

arres penitencials *f pl*

sin. compl. **arres de desistiment *f pl***

arras de desistimiento; arras penitenciales

Arres lliurades reservant-se les parts la facultat discrecional de desistir del contracte.

NOTA: Si és el comprador qui desisteix del contracte, perd les arres; si és el venedor, ha de tornar les arres duplicades.

ascendència f

ascendencia

Conjunt de parents de la línia ascendent.

ascendent m i f

ascendiente

Parent de la línia ascendent que precedeix en la successió genealògica.

assegurança f

sin. compl. **contracte d'assegurança**

m

contrato de seguro; seguro

Contracte aleatori pel qual una part garanteix a l'altra, en cas que es produeixi l'esdeveniment el risc del qual és objecte de cobertura, una indemnització, un capital, una renda o altres prestacions convingudes a canvi del pagament d'un preu.

assemblea general f

asamblea general

Òrgan d'una associació integrat per tots els associats, que en constitueix el màxim òrgan deliberant i que té com a competències modificar-ne els estatuts, escollir-ne els òrgans de govern, aprovar-ne el pressupost i liquidar-lo, i prendre l'acord de dissolució.

assentament m

asiento

Anotació que es fa als llibres del registre civil, el registre de la propietat, etc.

associació f

asociación

Unió lliure i voluntària de tres o més persones per aconseguir una finalitat comu-

na no lucrativa, d'interès general o particular.

associació a compres i millores f

asociación a compras y mejoras

Règim econòmic conjugal, que s'ha de pactar en capítols matrimonials, segons el qual cada cònjuge pot associar el seu consort a les compres i millores que realitzi durant el matrimoni.

NOTA: L'associació a compres i millores és pròpia del Camp de Tarragona.

associat -ada m i f

asociado -da

Membre d'una associació.

autocontracte m

autocontrato

Negoci jurídic bilateral en què intervé una sola persona, la qual formula una declaració de voluntat en nom propi i en nom d'una altra persona a la qual representa.

autonomia de la voluntat f

autonomía de la voluntad

Principi de dret privat pel qual es reconeix a una persona la llibertat d'establir els pactes, clàusules i condicions que cregui més convenients, sempre que no siguin contraris a les lleis, a la moral o a l'ordre públic.

autotutela f

autotutela

Designació voluntària d'un càrrec tutelar que pot fer qualsevol persona amb capacitat d'obrar, en previsió de ser declarada incapacitada.

aval *m*

aval

Garantia per la qual una persona física o jurídica respon dels deutes o del compliment d'una obligació d'una altra.

avalador -a *m i f*

avalista

Persona física o jurídica que presta aval a favor d'una altra.

B...

bé *m*

bien

Objecte susceptible de ser regulat jurídicament i susceptible de dominació patrimonial.

NOTA: Es consideren béns les coses i els drets patrimonials.

bé arrel *m*

veg. **bé immoble** *m*

bé col·lacionable *m*

bien colacionable

Bé que un hereu ha rebut del causant, per actes entre vius i a títol gratuït, per pagar-li la llegítima o per voluntat del causant, i que, llevat que aquest manifesti una altra cosa, s'ha de computar i imputar a l'afavorit en fer la partició d'herència.

bé comú *m*

bien común

Bé que constitueix una comunitat, atribuïda proindivís a diverses persones.

bé comunal *m*

sin. compl. **bé del comú** *m*

bien comunal; bien concejil; bien de aprovechamiento común

Bé la producció i el consum del qual no poden ser objecte d'apropiació individual.

bé consumible *m*

bien consumible

Bé que es destrueix o desapareix per l'ús.

bé del comú *m*

veg. **bé comunal** *m*

bé fideïcomès *m*

bien fideicomiso

Bé afecte a un fideïcomís imposat pel causant, per tal d'afavorir successivament els diversos hereus o legataris cridats.

bé fungible *m*

bien fungible

Bé moble que es pot reemplaçar per un altre de la mateixa espècie i qualitat.

B

NOTA: Per exemple, els diners.

bé immaterial *m*

veg. **bé incorporal** *m*

bé immoble *m*

sin. compl. **bé arrel** *m*; **bé seent** *m*

bien inmueble; bien raíz; bien sediente

Bé que té una situació fixa i que no pot ser desplaçat sense malmetre's.

bé incorporal *m*

sin. compl. **bé immaterial** *m*

bien incorporal; bien inmaterial

Bé que només té una existència intel·lectual o jurídica.

NOTA: Per exemple, el nom propi, els drets d'autor, etc.

bé indivisible *m*

bien indivisible

Bé que no es pot dividir sense malmetre's.

bé moble *m*

sin. compl. **bé movent** *m*

bien mueble

Bé que no té una situació fixa i que pot ser traslladat d'una banda a una altra sense malmetre's.

bé movent *m*

veg. **bé moble** *m*

bé no consumible *m*

bien no consumible

Bé que es pot usar sense que es destrueixi o malmeti la primera vegada.

bé no fungible *m*

bien no fungible

Bé moble que no pot ser substituït per un altre de la mateixa espècie i qualitat.

bé privatiu *m*

bien privativo

Bé que pertany exclusivament a un dels cònjuges.

bé relicte *m*

bien relicto

Bé que una persona deixa en morir.

bé reservable *m*

bien reservable; bien reservativo

Bé que el cònjuge supervivent ha de reservar als fills que té amb el causant si contrau noves núpcies o si té altres fills.

bé seent *m*

veg. **bé immoble** *m*

bé semovent *m*

bien semoviente

Bé moble capaç de moure's per ell mateix.

NOTA: Per exemple, els animals.

bé troncal *m*

bien troncal

Bé que una persona rep de la seva família, en contraposició als adquirits o guanyats pel propi esforç.

bé vacant *m*sin. **bé vagant** *m*

bien mostrenco; bien vacante

Bé moble o semovent que no té propietari.

bé vagant *m*sin. **bé vacant** *m***benefici d'excussió** *m*sin. compl. **benefici d'ordre** *m*; **excussió** *f*

beneficio de excusión; beneficio de orden; excusión

Benefici que es concedeix a un fiador d'oposar-se al pagament requerit per un creditor mentre l'obligat principal tingui béns.

benefici d'ordre *m*veg. **benefici d'excussió** *m***benefici de divisió** *m*

beneficio de división

Benefici que té qualsevol fiador en concurrència amb altres cofiadors no obligats solidàriament, d'exigir que el creditor només reclami a cadascun la part que es va comprometre a garantir.

benefici de l'habilitació d'edat *m*

beneficio de la habilitación de edad

Dret d'un menor d'edat, però major de setze anys, subjecte a tutela, a sol·licitar del jutge que la hi tregui per passar a ser considerat com si fos major d'edat.

benefici de la majoria d'edat *m*

beneficio de la mayoría de edad

Dret del menor d'edat, però major de setze anys, subjecte a la potestat del pare i de la mare, a sol·licitar del jutge que la hi tregui per passar a ser considerat major d'edat.

benefici de separació de patrimonis*m*

beneficio de separación de patrimonios

Dret dels creditors del causant i dels legataris de demanar al jutge que el patrimoni hereditari sigui considerat separat del patrimoni de l'hereu i així poder cobrar abans que els creditors de l'hereu.

boïga *f*

boïga

Contracte agrari pel qual se cedeix una finca plantada de bosc per convertir-la en conreu emprant per a això i com a adob solament els boïcs o petits feixos de llenya, fets de brancatges recoberts de gleves en disposició de fogar-los.

NOTA: La boïga es regeix per l'ús i pel costum local i acaba de dret en finalitzar el termini estipulat i, si no hi ha cap estipulació, en el que és usual a la comarca.

bona fe *f*

buena fe

Manera d'actuar honesta i lleial d'acord amb la diligència exigible segons les circumstàncies.

cabal *m*
caudal

Conjunt de béns i drets que corresponen a una persona.

cabal hereditari *m*
sin. **actiu hereditari** *m*; **cabal relicte** *m*

cabal relicte *m*
sin. **actiu hereditari** *m*; **cabal hereditari** *m*

cabalatge *m*
cabalatge

Institució consuetudinària per la qual, en els capítols matrimonials, s'assigna una soldada al cabaler que es casa amb una pubilla.

NOTA: El cabalatge és propi del Pla d'Urgell, la Segarra i altres comarques.

cabaler *m*
sin. compl. **fadristern** *m*
segundogénito; segundón

Fill no instituït hereu, normalment nascut el

segon, que rep el seu dret hereditari en una quantitat de diners o cabal en contreure matrimoni o en morir els seus pares.

caducitat *f*
caducidad

Extinció d'una acció o d'un poder de configuració jurídica pel transcurs d'un cert lapse de temps en determinades condicions.

cancel·lació registral *f*
cancelación registral

Anul·lació d'un assentament en un registre.

capacitat d'obrar *f*
capacidad de obrar

Aptitud plena d'una persona per a ser titular de drets i obligacions i poder-los exercir, que generalment s'adquireix amb la majoria d'edat.

capacitat jurídica *f*
capacidad jurídica

Aptitud per a ser titular de drets i obligacions, que una persona adquireix amb el naixement i que només s'extingeix per la mort.

C**capacitat natural f**

capacidad natural

Aptitud per a entendre i voler.

capacitat per a succeir f

capacidad para suceder

Aptitud d'una persona per a esdevenir successora per causa de mort d'una altra.

NOTA: Tenen capacitat per a succeir les persones físiques nascudes o concebudes en el moment de l'obertura de la successió, sempre que sobrevisquin el causant i si no estan afectades per una prohibició legal de succeir. Les persones jurídiques tenen capacitat per a succeir si estan constituïdes en el moment de l'obertura de la successió o si el causant n'ordena la constitució.

capacitat per a testar f

capacidad para testar

Capacitat d'una persona per a atorgar vàlidament testament, codicil o heretament.

capítols matrimonials m pl

capitulaciones matrimoniales; capítulos matrimoniales

Negoci jurídic accessori del matrimoni que permet als cònjuges pactar el règim econòmic conjugal i instituir hereu.

càrrega f

sin. **gravamen m**

carga; gravamen

Obligació que afecta un bé moble o immoble en benefici d'una tercera persona.

càrrega hereditària f

carga hereditaria

Deute no heretat derivat de l'acceptació d'herència.

carta de gràcia f

sin. compl. **pacte de retroventa m**

carta de gracia; pacto de retroventa

Pacte accessori d'un contracte de compra-venda pel qual el venedor es reserva el dret de recuperar la cosa venuda durant un termini determinat amb l'obligació de reemborsar el preu fixat, les despeses del contracte i les despeses necessàries i útils fetes sobre la cosa venuda.

carta de pagament f

carta de pago

Document on el creditor declara haver rebut del deutor allò que aquest li devia.

carta fundacional f

carta fundacional

Document pel qual es constitueix una fundació privada, que ha de ser atorgat en escriptura pública i inscrit en un registre de fundacions.

NOTA: La carta fundacional d'una fundació catalana s'inscriu al Registre de fundacions de la Generalitat de Catalunya.

cas fortuït m

caso fortuito

Esdeveniment imprevisible i, per tant, inevitable produït en l'entorn del deutor, i que l'eximeix del compliment d'una obligació.

casat -ada m i f

casado -da

Persona que ha contret matrimoni, el qual és vigent.

caució f

caución

Garantia del compliment d'una obligació mitjançant jurament, penyora de béns propis o fiances d'una tercera persona.

causa de contracte *f*

causa de contrato

Element negocial necessari per a la validesa d'un contracte.

causa gratuïta *f*

causa gratuita

Justificació de l'obligació basada en el sacrifici econòmic d'una de les parts.

causa onerosa *f*

causa onerosa

Justificació de l'obligació basada en la contraprestació o promesa de l'altra part.

causahavent *m i f*

sin. compl. **drethavent** *m i f*
causahabiente; derechohabiente

Persona física o jurídica que té un dret derivat o transmès d'una altra.

causant *m i f*

sin. compl. **de cuius** [la] *m i f*
causante; de cuius

Persona física la mort de la qual obre la successió en tot el seu patrimoni.

NOTA: De cuius és la fórmula abreujada de l'expressió llatina *de cuius successione agitur*, que, literalment, significa 'aquell de la successió del qual es tracta'.

cedent *m i f*

cedente

Persona que fa una cessió a favor d'una altra.

cedir *v tr*

ceder

Transmetre un dret, una obligació o un bé a una altra persona.

cens *m*

censo

Prestació periòdica dinerària anual, de caràcter perpetu o temporal, que es vincula a la propietat d'una finca, la qual respon directament i immediata del pagament.

cens emfitèutic *m*

sin. compl. **emfiteusi** *f*
censo enfiteutico; enfiteusis

Cens de caràcter perpetu i redimible a voluntat del censatari que, a més de la pensió periòdica anual, pot atorgar al censalista el dret de lluisme o el dret de fadiga, si s'ha estipulat en el títol de constitució.

cens vitalici *m*

censo vitalicio

Cens de caràcter temporal i irredimible a voluntat del censatari, sens perjudici que expressament se'n pugui pactar la redimibilitat, que atorga al censalista el dret a rebre una pensió periòdica anual durant la vida d'una o de dues persones que visquin en el moment de la constitució del cens.

censal *m*

censal

Dret de crèdit a percebre i obligació consegüent de pagar indefinidament una pensió periòdica a una persona i els seus successors com a contrapartida d'un capital rebut.

censalista *m i f*

censalista; censalista

C

Persona que té dret a rebre una pensió d'un cens o un censal.

censatari -ària *m i f*

censatario -ria

Persona obligada a pagar la pensió d'un cens o un censal.

certificat *m*

certificación; certificado

Document expedit per un funcionari públic competent o per una persona autoritzada legalment que dóna fe d'un fet, del contingut d'un document o de les circumstàncies que consten en arxius, registres, llibres d'actes, etc.

cessió *f*

cesión

Transmissió que una persona fa d'un dret, una obligació o un bé a favor d'una altra.

cessió de béns *f*

cesión de bienes

Cessió que un deutor fa de béns seus als creditors, perquè aquests apliquin l'import líquid dels béns cedits a la satisfacció dels seus crèdits.

cessió de contracte *f*

cesión de contrato

Cessió de la posició jurídica de part contractual.

cessió de crèdit *f*

cesión de crédito

Cessió de la titularitat d'un crèdit.

cessionari -ària *m i f*

cesionario -ria

Persona a favor de la qual es fa una cessió.

claraboia *f*

sin. **lluerna** *f*

claraboya; lucerna; lucernario; tragaluz

Obertura feta al sostre d'una habitació o d'un soterrani que serveix per a fer claror a l'interior i que, com a servitud de llums, ha de tenir una amplària constant en el parament extern de 12 cm i una alçària mínima de 45 cm i màxima de 70 cm.

clàusula *f*

cláusula

Cadascuna de les parts, separacions o disposicions de què pot constar un document.

clàusula abusiva *f*

cláusula abusiva

Clàusula contractual, no negociada individualment, que, en contra de la bona fe, causa un desequilibri important dels drets i obligacions derivats d'un contracte en perjudici del consumidor.

clàusula d'estabilització *f*

cláusula de estabilización; cláusula de garantía de valor; cláusula estabilizadora

Clàusula contractual que, prenent com a referència un indicador estipulat, garanteix que una quantitat de diners conservi el mateix valor des que l'obligació neix fins que es compleix.

NOTA: Se sol prendre com a referència el valor del blat fixat pel Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació, l'índex de preus al consum fixat per l'Institut Nacional d'Estadística o el preu de l'or fixat pel

Ministeri d'Economia i Hisenda, o bé qualsevol altre indicador no oficial que les parts acordin.

clàusula d'institució d'hereu -eva *f*
clàusula de institución de heredero -ra

Clàusula que, excepte a Tortosa, ha de contenir necessàriament tot testament a Catalunya com a requisit de validesa, mitjançant la qual un testador nomena hereva una o diverses persones.

NOTA: La clàusula d'institució d'hereu no és necessària quan en el testament es nomena un marmessor universal.

clàusula de confiança *f*
clàusula de confianza

Clàusula mitjançant la qual el testador delega en el cònjuge supervivent o en els dos parents més pròxims la facultat de triar hereu entre els fills comuns o els seus descendents o de distribuir l'herència entre tots ells d'acord amb les instruccions rebudes.

clàusula de reversió *f*
sin. compl. **clàusula reversional** *f*
clàusula de reversión; clàusula reversional

Clàusula contractual en virtut de la qual la propietat d'un bé torna al donant o a la persona que el donant designi.

clàusula penal *f*
clàusula penal

Clàusula accessòria que s'afegeix a un contracte en virtut de la qual les parts preveuen totalment o parcialment una sanció en cas d'infracció de l'obligació garantida.

clàusula rebus sic stantibus [rebus sic stantibus: la] *f*
clàusula rebus sic stantibus

Clàusula en virtut de la qual les obligacions d'un contracte subsistiran mentre no s'hagi produït, en el moment de complir-les, una alteració o una extinció de les circumstàncies originals que provoqui una desproporció exorbitant entre les prestacions de les parts.

NOTA: Literalment, 'clàusula mentre les coses siguin així'.

clàusula resolutorià *f*
clàusula resolutoria

Clàusula que comporta l'extinció i la ineficàcia d'un negoci jurídic, si es dona el supòsit de fet previst.

clàusula reversional *f*
veg. **clàusula de reversió** *f*

cobrament *m*
cobro

Acció de rebre un pagament.

cobrament de l'indegut *m*
cobro de lo indebido

Quasicontracte que neix quan es rep alguna cosa per error i que genera l'obligació de restituir la cosa rebuda.

codicil *m*
codicilo

Negoci jurídic formal, unilateral i revocable, en virtut del qual el causant, sense instituir hereu, regula de manera parcial la seva successió amb disposicions a títol particular.

codicil-lant *m i f*
codicilante

Persona que fa un codicil.

C**cofiador -a m i f**

cofiador -ra

Fiador juntament amb un altre o amb altres en una mateixa obligació.

cohereu -eva m i f

coheredero -ra

Hereu juntament amb un altre o amb altres.

col·lació f

colación

Consignació del valor dels béns rebuts gratuïtament del causant d'una successió que l'hereu que hi concorre amb un altre hereu del mateix causant ha de fer en l'actiu hereditari en el moment de la partició d'herència.

col·lacionar v tr

colacionar

Consignar el valor dels béns rebuts gratuïtament del causant d'una successió que l'hereu que hi concorre amb un altre hereu del mateix causant ha de fer en l'actiu hereditari en el moment de la partició d'herència.

col·lateralitat f

colateralidad

Parentiu de consanguinitat que uneix els descendents d'un antecessor comú no relacionats entre ells per línia directa.

col·legatari -ària m i f

colegatario -ria

Legatari juntament amb un altre o amb d'altres.

comís m

comiso; decomiso

Pèrdua de la finca en cas que el censatari deixi de pagar el cens o pèrdua de l'objecte donat en garantia en cas que el deutor no compleixi l'obligació principal.

comissionista m i f

comisionista

Persona que treballa per compte d'altri en afers comercials.

comitent m i f

comitente

Persona que confia a una altra la cura dels seus interessos.

commoriència f

conmoriencia

Mort o presumpció de mort simultània de dues o més persones que comporta l'exclusió de la transmissió de drets entre elles.

comodant m i f

comodante

Persona que deixa un bé en comodat.

comodat m

sin. compl. **contracte de comodat m**; **préstec d'ús m**

comodato; contrato de comodato; préstamo de uso

Contracte pel qual una part lliura a l'altra un bé no fungible perquè en faci ús durant un període de temps, transcorregut el qual té l'obligació de retornar-lo.

comodatari -ària m i f

comodatario -ria

Persona que es beneficia de l'ús d'un bé en comodat.

compensació f

compensación

Procediment que permet extingir totalment o parcialment les obligacions vençudes, normalment pecuniàries, entre persones alhora creditors i deutors, quan hi ha homogeneïtat dels deutes.

compensació econòmica per raó de treball f

compensación económica por razón de trabajo

Quantitat de diners que, en cas de separació judicial, divorci o nul·litat, té dret a cobrar el cònjuge que, sense retribució o amb una retribució insuficient, ha treballat per a la casa o en negocis de l'altre cònjuge, en el cas que, per aquest motiu, s'hagi generat una situació de desigualtat entre el patrimoni de tots dos que impliqui un enriquiment injust.

complement de capacitat m

complemento de capacidad

Declaració de voluntat del curador, el tutor o els pares que s'afegeix com a requisit d'eficàcia a la declaració de voluntat negocial de qui no té plena capacitat d'obrar.

compliment d'obligació m

cumplimiento de obligación

Efecte natural d'extinció d'una obligació, que consisteix en l'execució exacta i completa de la prestació deguda.

compliment forçós mveg. **execució forçosa f****comprador -a m i f**

comprador -ra

Adquirent en una compravenda.

compravenda fsin. **contracte de compravenda m**

compraventa; contrato de compraventa

Contracte que obliga el venedor a lliurar una cosa determinada i el comprador a satisfer-ne el preu convingut, de manera que es produeix transmissió de la propietat.

comptador -a partidó -a m i fsin. compl. **partidó -a m i f**

contador -ra partidó -ra; partidó -ra

Persona que, sense tenir la condició d'hereu, és designada pel testador perquè dugui a terme la partició d'herència.

compte de la tutela m

cuenta de la tutela

Compte que ha de presentar el tutor al consell de tutela per a la seva censura i aprovació, acompanyat dels documents justificatius corresponents.

NOTA: El compte de la tutela pot ser anual o final.

còmput civil m

cómputo civil

Forma de comptar els terminis que no exclou els dies inhàbils.

NOTA: En els terminis assenyalats per dies que s'han de comptar des d'un dia determinat, aquest queda exclòs del còmput, que comença el dia següent. Si els terminis estan fixats per mesos o anys, es computen de data a data i, si no és possible perquè en el mes de venciment no hi ha equivalent a l'inicial del còmput, s'entén que el termini expira l'últim dia del mes.

computació legitimària f

computación legitimaria

Operació de càlcul que es fa per a calcular la llegítima global.

C**comuner -a** *m i f*

comunero -ra

Persona que forma part d'una comunitat.

comunitat *f*sin. **cotitularitat** *f*

comunidad; cotitularidad

Situació que es produeix quan la titularitat d'una cosa o d'un dret pertany en comú a dues o més persones.

comunitat de propietaris *f*

comunidad de propietarios

Situació de copropietat respecte a un bé mòble o immoble.

comunitat en mà comuna *f*veg. **comunitat germànica** *f***comunitat germànica** *f*sin. compl. **comunitat en mà comuna** *f*

comunidad en mano común; comunidad germánica

Comunitat en què els comuners no tenen quotes sobre el dret.

comunitat hereditària *f*

comunidad hereditaria

Situació que resulta de la concurrència simultània a la successió d'una pluralitat d'hereus i que s'extingeix amb la partició d'herència.

comunitat ordinària *f*veg. **comunitat romana** *f***comunitat ordinària indivisa** *f*veg. **comunitat romana** *f***comunitat per quotes** *f*veg. **comunitat romana** *f***comunitat prodivís** *f*

comunidad pro diviso

Comunitat per meitats o parts materials d'un mateix objecte.

NOTA: Per exemple, una paret mitgera.

comunitat proindivís *f*veg. **comunitat romana** *f***comunitat romana** *f*sin. compl. **comunitat ordinària** *f*; **comunitat ordinària indivisa** *f*; **comunitat per quotes** *f*; **comunitat proindivís** *f*

comunidad ordinaria; comunidad ordinaria indivisa; comunidad por cuotas; comunidad pro indiviso; comunidad romana

Comunitat en què els comuners són titulars d'una quota sobre el dret.

concebut *m*sin. compl. **nasciturus** [la] *m*

concebido; nasciturus

Embrió o fetus humà durant el temps que va des de la concepció al naixement, però que es té per nascut per a tots els efectes civils que li puguin ser beneficiosos.

NOTA: 1. El concebut no té la condició de persona física. 2. Nasciturus significa literalment 'qui ha de néixer'.

concepte possessor *m*

concepto posesorio

Manera com es visualitza l'exercici d'un dret a través de la possessió.

NOTA: El concepte possessori es pot identificar a partir dels actes possessoris que fa la persona sobre l'objecte.

concepturus [la] *m*

concepturus

Persona encara no concebuda.

NOTA: Literalment, 'qui s'ha de concebre'.

conkurs de creditors *m*

concurso de acreedores

Procediment judicial d'execució col·lectiva i ordenada d'acord amb les previsions legals, obert a instància dels creditors o del mateix deutor, del patrimoni de la persona en situació d'insolvència patrimonial.

conkursat -ada *m i f*

conkursado -da

Deutor sotmès a un concurs de creditors.

condició *f*

condición

Element accidental consistent en una limitació que una persona afegeix a la seva declaració de voluntat, que vincula l'eficàcia d'un negoci jurídic o una obligació a la producció d'un fet concret.

condició resolutorià *f*

condición resolutoria

Condició afegida a un negoci jurídic o a una obligació en virtut de la qual, un cop produït el fet en què consisteix, el negoci o l'obligació deixarà de produir efectes i podrà provocar la restitució de les prestacions executades fins en aquell moment.

condició suspensiva *f*

condición suspensiva

Condició afegida a un negoci jurídic o a una obligació en virtut de la qual, un cop produït el fet en què consisteix, el negoci o l'obligació desplegarà tots els efectes jurídics.

condicions generals de la contractació *f pl*

condiciones generales de la contratación

Clàusules que una de les parts imposa d'incorporar a un contracte, que han estat redactades amb la finalitat de ser incorporades a una pluralitat de contractes.

condomini *m*

veg. copropietat *f*

condonació *f*

condonación

Causa d'extinció d'una obligació consistent en el perdó total o parcial que fa el creditor del seu dret de crèdit unilateralment i gratuïtament.

confirmació de negoci *f*

confirmación de negocio

Declaració de voluntat de caràcter unilateral que es fa per consolidar un negoci jurídic i renunciar a una acció d'impugnació.

cònjuge elector -a distribuïdor -a *m i f*

cónyuge elector -ra distributario -ria

Cònjuge supervivent en qui el testador delega la facultat de triar hereu o de distribuir els béns de l'herència entre els fills i descendents comuns.

C

cònjuge sobrevivent *m i f*
veg. **cònjuge supervivent** *m i f*

cònjuge supervivent *m i f*
sin. compl. **cònjuge sobrevivent** *m i f*

cónyuge sobreviviente; cónyuge supérstite; cónyuge superviviente

Cònjuge que sobreviu a la mort de l'altre cònjuge.

conlloc *m*
contrato de conlloc

Contracte entre un ramader i un propietari de pasturatge pel qual aquest cedeix al primer el dret de pasturar el bestiar dins la terra de la seva propietat durant un termini estipulat.

NOTA: Es tracta d'una parceria pecuària i és un dels contractes regulats com a contracte d'integració.

consanguinitat *f*
consanguinidad

Parentiu que uneix les persones que tenen un ascendent comú.

consell de tutela *m*
consejo de tutela

Organisme familiar d'entre tres i cinc membres nomenats per l'autoritat judicial, que té la funció de vetllar pel bon desenvolupament d'una tutela.

consentiment *m*
consentimiento

Acord deliberat, conscient i lliure de la voluntat respecte a un acte extern, propi o estrany.

consignació *f*
consignación

Dipòsit judicial que fa el deutor del bé objecte de l'obligació quan el creditor és desconegut, no pot rebre el pagament o es nega injustificadament a rebre'l, el qual allibera el deutor de la seva obligació.

consignatari -ària *m i f*
consignatario -ria

Persona que rep, per acte judicial, una consignació.

constitut possessori *m*
constituto posesorio

Tradicció sense desplaçament material en virtut de la qual el transmissor es manté com a posseïdor del bé però no el posseeix en nom propi sinó en nom de l'adquirent.

consumidor -a *m i f*
consumidor -ra

Persona física o jurídica que adquireix béns i contracta serveis per al seu consum o ús particular.

contractant *m i f*
contratante

Qualsevol de les parts d'un contracte.

contractar *v tr*
sin. compl. **pactar** *v tr*
contratar; pactar

Estipular, fer un contracte amb algú.

contracte *m*
sin. compl. **pacte** *m*
contrato; pacto

Acord de voluntats entre dues o més parts dirigit a crear, modificar o extingir una relació jurídica entre elles.

contracte a càrrec de tercer *m*
sin. compl. **contracte amb promesa de fet aliè *m***

contrato a cargo de tercero; contrato con promesa de hecho ajeno

Contracte en què una part es compromet amb l'altra perquè una tercera persona li lliuri un bé o li presti un servei.

NOTA: Per exemple, el promotor que contracta amb els organitzadors d'una festa l'actuació d'un grup musical.

contracte a favor de persona a designar *m*

contrato a favor de persona a designar

Contracte en virtut del qual s'atorga a una de les parts la possibilitat d'escollir una persona que la substitueixi en la seva posició contractual durant un temps.

contracte a favor de tercer *m*

contrato a favor de tercero

Contracte en què una part es compromet amb l'altra a realitzar una prestació en benefici d'una persona aliena a la relació contractual.

contracte aleatori *m*

contrato aleatorio

Contracte en què el compliment de certes obligacions depèn de l'esdeveniment de fets involuntaris o imprevisibles.

NOTA: Contracte aleatori s'oposa a contracte commutatiu.

contracte amb promesa de fet aliè *m*

veg. **contracte a càrrec de tercer *m***

contracte atípic *m*

contrato atípico

Contracte que no té una regulació pròpia en el dret positiu, encara que la jurisprudència o els usos puguin determinar-ne el règim legal i donar-li un nom.

contracte bilateral *m*

sin. **contracte sinal·lagmàtic *m***

contrato bilateral; contrato sinalagmático

Contracte en virtut del qual neixen obligacions recíproques per a totes dues parts.

contracte commutatiu *m*

contrato conmutativo

Contracte en què hi ha una correlació o equivalència entre les prestacions, previstes des de la perfecció.

NOTA: Contracte commutatiu s'oposa a contracte aleatori.

contracte consensual *m*

contrato consensual

Contracte que es perfà amb el simple consentiment.

contracte d'adhesió *m*

contrato de adhesión; contrato por adhesión

Contracte en què una de les parts fixa per endavant totes les clàusules i l'altra part no pot fer modificacions ni contraofertes, sinó que s'ha de limitar a acceptar o refusar el contracte tal com se li ofereix.

C**contracte d'arrendament *m***

veg. **arrendament¹ *m***

contracte d'assegurança *m*

veg. **assegurança *f***

contracte d'execució periòdica *m*

contrato de ejecución periódica

Contracte pel qual es generen obligacions que són actes reiterats durant un cert temps.

contracte d'integració *m*

contrato de integración

Contracte en què una de les parts s'obliga a proporcionar el bestiar, els subministraments necessaris i la direcció tècnica de la producció de béns pecuaris per a la reproducció, la cria o l'engreix, i l'altra s'obliga a facilitar els espais, les instal·lacions i els serveis necessaris per a la producció, a canvi d'una remuneració que aquella li ha de satisfer en relació amb la producció obtinguda.

contracte d'obra *m*

sin. compl. **arrendament d'obres *m***

arrendamiento de obra; contrato de obra

Contracte onerós en què una part s'obliga a una prestació de resultat, i l'altra s'obliga a pagar un preu cert.

contracte de comodat *m*

veg. **comodat *m***

contracte de compravenda *m*

sin. **compravenda *f***

contracte de consum *m*

contrato de consumo

Contracte entre una empresa i una persona que té la condició de consumidor.

contracte de dipòsit *m*

veg. **dipòsit *m***

contracte de fiança *m*

sin. compl. **fiança² *f***

contrato de fianza; fianza

Contracte en virtut del qual una tercera persona diferent del deutor es compromet a complir una obligació en cas que el deutor no ho faci.

contracte de lloguer *m*

veg. **arrendament¹ *m***

contracte de mandat *m*

sin. compl. **mandat *m***

contrato de mandato; mandato

Contracte pel qual una persona actua en nom i interès d'una altra o en nom propi, però en interès d'una altra.

contracte de masoveria *m*

veg. **masoveria *f***

contracte de mutu *m*

sin. compl. **mutu *m*; préstec *m***

contrato de mutuo; mutuo; préstamo

Contracte real quoad constitutionem en virtut del qual una persona dóna a una altra diners o un altre bé fungible perquè se'n serveixi i li torni després un altre tant de la mateixa espècie i qualitat.

contracte de servei *m*

sin. compl. **arrendament de servei *m***

arrendamiento de servicios; contrato de servicios

Contracte en virtut del qual una part s'obliga a la prestació d'un servei o una activitat per un temps indefinit o cert, i l'altra s'obliga a pagar un preu fixat de comú acord.

contracte de societat *m*

sin. **societat** *f*

contrato de sociedad; sociedad

Contracte en virtut del qual dues o més persones s'obliguen a posar en comú diners, béns o indústria amb la intenció de repartir-se els guanys obtinguts.

contracte en dany de tercer *m*

contrato en daño de tercero; contrato en perjuicio de tercero

Contracte mitjançant el qual es causa un dany intencionadament o no a una tercera persona, la qual no està obligada a consentir-lo.

contracte estàndard *m*

veg. **contracte tipus** *m*

contracte forçós *m*

contrato forzoso

Contracte que la llei imposa i en virtut del qual les parts es vinculen sense o contra la seva voluntat.

contracte gratuït *m*

contrato gratuito

Contracte en què el benefici rebut per una de les parts no és correspost per cap sacrifici.

contracte innominat *m*

contrato innominado

Contracte atípic que, sense adaptar-se als que tenen nom en la llei, subscriuen les parts usant la llibertat de pactar.

contracte lleoní *m*

contrato leonino

Contracte en què una de les parts s'adjudica avantatges desorbitats en detriment de les altres.

contracte nominat *m*

sin. **contracte típic** *m*

contrato nominado; contrato típico

Contracte que està regulat expressament en l'ordenament jurídic, el qual en regula específicament els elements essencials.

contracte normat *m*

contrato normado

Contracte en què el legislador regula imperativament alguna de les parts del contingut del contracte.

contracte obligacional *m*

contrato obligacional

Contracte que genera obligacions per a una de les parts contractants o per a totes dues.

contracte oneros *m*

contrato oneroso

Contracte que implica un sacrifici i un benefici per a totes dues parts.

contracte plurilateral *m*

contrato plurilateral

Contracte en què intervenen més de dues parts.

contracte real *m*

contrato real

C

Contracte que es perfà amb el lliurament d'allò que l'ha motivat.

contracte real quoad constitutionem

[quoad constitutionem: la] *m*

contrato real quoad constitutionem

Contracte que, per al naixement de les obligacions, requereix el consentiment i el lliurament de la cosa.

NOTA: 1. Per exemple, el préstec, el comodat, la penyora o el dipòsit. 2. Literalment, 'contracte real fins a la constitució'.

contracte real quoad effectum

[quoad effectum: la] *m*

contrato real quoad effectum

Contracte que genera un dret real de garantia.

NOTA: Literalment, 'contracte real fins a l'efecte'.

contracte simulat *m*

contrato simulado

Contracte que requereix que totes dues parts declarin externament i coneixent-ho alguna cosa diferent del que volen i acorden realment entre elles.

contracte sinal-lagmàtic *m*

sin. **contracte bilateral** *m*

contracte successor *m*

veg. **heretament** *m*

contracte típic *m*

sin. **contracte nominat** *m*

contracte tipus *m*

sin. compl. **contracte estàndard** *m*

contrato estándar; contrato-tipo

Contracte model que serveix com a base per a redactar el definitiu.

contracte unilateral *m*

contrato unilateral

Contracte en virtut del qual només una de les parts té obligacions envers l'altra, sense que hi hagi reciprocitat.

contractes connexos *m pl*

contratos conexos

Contractes que formen un conjunt volgut com un tot i que mantenen entre ells una relació de subordinació, dependència recíproca o alternativitat.

contractista *m i f*

contratista

Persona que, en un contracte d'obra, s'obliga a fer i lliurar l'obra segons el que s'ha pactat.

contraent *m i f*

contrayente

Persona que contreu matrimoni.

contraprestació *f*

contraprestación

Prestació que una part contractant deu per raó de la que ha rebut o ha de rebre de l'altra part.

convalidació de negoci *f*

convalidación de negocio

Declaració de voluntat de caràcter unilateral que es fa perquè un negoci jurídic anul·la-

ble produeixi efectes i s'assumeixin aquests efectes a través de la seva confirmació.

conveni *m*

convenio

Acord de caràcter general que conté uns pactes en relació amb una matèria o una cosa determinada.

conveni regulador *m*

convenio regulador

Conveni que han d'establir els cònjuges en el cas de nul·litat, de separació o de divorci de comú acord sobre la cura dels fills, l'habitatge familiar, la contribució a les càrregues familiars, els aliments i la liquidació, quan escaigui, del règim econòmic conjugal.

conversió del negoci *f*

conversión del negocio

Acció de convertir un negoci nul en un altre negoci jurídic vàlid.

convinença *f*

sin. **mitja guadyneria** *f*; **pacte de convinença** *m*

pacto de convinença

Associació de caràcter familiar que s'organitza com a règim econòmic de comunitat de béns limitada.

NOTA: La convinença és pròpia de la Vall d'Aran.

convivència more uxorio [more uxorio: la] *f*

convivencia more uxorio

Convivència entre dues persones lligades per vincles d'afectivitat anàlegs als conjugals.

NOTA: Literalment, 'convivència a la manera del matrimoni', 'convivència de manera matrimonial'.

cooperativa *f*

cooperativa

Unitat econòmica de producció, de comercialització o de consum que pertany als mateixos usuaris dels seus serveis i que té per objecte l'ajut mutu i equitatiu entre els seus socis.

copartípic *m i f*

copartícipe

Persona que té participació amb una altra en una cosa.

coposseïdor -a *m i f*

coposseedor -ra; coposesor -ra

Posseïdor juntament amb un altre o amb altres.

copossessió *f*

coposesión

Possessió en comú d'una cosa o d'un dret entre dues o més persones.

copropietari -ària *m i f*

condueño; copropietario -ria

Propietari juntament amb un altre o amb altres.

copropietat *f*

sin. compl. **condomini** *m*

condominio; copropiedad

Propietat en comú d'un bé entre dues o més persones.

corporació *f*

corporación

Entitat pública constituïda per l'associació

C

permanent i obligatòria de persones físiques o jurídiques per a l'administració i la defensa dels seus interessos.

NOTA: Una corporació pot ser estrictament pública (consell municipal o ajuntament, diputació, etc.) o de base privada (cambres agràries, col·legis professionals, etc.)

cosa f

cosa

Objecte corporal susceptible de dominació patrimonial.

costum m

costumbre

Norma jurídica creada sobre la base d'un ús reiterat que ha generat consciència d'obligatorietat.

cotitularitat f

sin. **comunitat f**

crèdit m

crédito

Prestació, dinerària o no, que algú deu a una persona o entitat, i que el creditor té dret a cobrar o exigir.

crèdit hipotecari m

crédito hipotecario

Crèdit per a l'obtenció del qual s'exigeix com a garantia un dret real d'hipoteca sobre un bé immoble.

crèdit litigiós m

crédito litigioso

Crèdit l'existència o titularitat del qual és objecte de controvèrsia davant els tribunals.

crèdit pignoratiu m

crédito pignoratício

Crèdit per a l'obtenció del qual s'exigeix com a garantia una penyora.

crèdit privilegiat m

crédito privilegiado

Crèdit que té preferència de cobrament en un concurs de creditors.

crèdit refaccionari m

crédito refaccionario

Crèdit generat per un préstec destinat a la conservació i millora d'una construcció, finca o enginy o pel valor dels treballs i materials emprats en l'obra, per la qual cosa té un dret de preferència.

credítici -ícia adj

credíticio -cia

Relatiu o pertanyent al crèdit.

creditor -a m i f

acreedor -ra

Persona a favor de la qual es constitueix una obligació i té dret a exigir el compliment del deute i a anar contra el patrimoni del deutor en cas d'incompliment.

creditor -a hereditari -ària m i f

acreedor -ra hereditario -ria

Persona que pot reclamar el compliment d'una obligació o la satisfacció d'un deute del causant o de la successió.

crida successòria f

veg. **vocació hereditària f**

cridar *v tr*
llamar

Designar una persona en un títol successori.

cridat -ada *m i f*
llamado -da

Persona designada en un títol successori.

culpa *f*
sin. **imprudència** *f*
culpa; imprudencia

Acció o omisió contrària a les normes de diligència o prudència, sense mala fe ni voluntat de causar dany, tot i que sigui conscient i voluntària.

culpa aquiliana *f*
veg. **culpa extracontractual** *f*

culpa contractual *f*
culpa contractual

Culpa en el compliment de la prestació d'un contracte, que genera responsabilitat civil contractual.

culpa extracontractual *f*
sin. compl. **culpa aquiliana** *f*
culpa aquiliana; culpa extracontractual

Culpa de la qual deriva un resultat danyós, que genera responsabilitat civil extracontractual.

culpa in contrahendo [in contrahendo: la] *f*
culpa in contrahendo

Culpa en el compliment dels deures precontractuals, que genera responsabilitat.

NOTA: Literalment, 'culpa en la contracció'.

culpa in eligendo [in eligendo: la] *f*
culpa in eligendo

Culpa que es produeix perquè hi ha hagut manca de cura en l'elecció d'una persona que posteriorment causa un dany.

NOTA: Literalment, 'culpa en l'elecció'.

culpa in vigilando [in vigilando: la] *f*
culpa in vigilando

Culpa que es produeix quan hi ha manca de control de la persona que té encomanada la vigilància d'una altra.

NOTA: Literalment, 'culpa en la vigilància'.

curador -a *m i f*
curador -ra

Persona designada en un testament o judicialment per exercir la curatela.

curador -a de fideïcomís *m i f*
curador -ra de fideicomiso

Persona, designada pel testador o subsidiàriament pel jutge, que té la funció de representar i defensar els interessos dels fideïcomissaris no nascuts ni concebuts, o dels fideïcomissaris la personalitat dels quals només és determinable per algun esdeveniment futur.

curatela¹ *f*
curaduría; curatela

Institució l'objecte de la qual és el complement de capacitat en els negocis jurídics dels menors emancipats, dels que han obtingut el benefici de la majoria d'edat i dels declarats judicialment pròdigs.

curatela² *f*
curaduría; curatela

C

Mena de tutela que s'ocupa especialment de la representació i l'administració dels interessos i els béns dels hereus no nascuts ni concebuts o la personalitat dels quals només és determinable per algun esdeveniment futur, i també la dels béns d'una herència jacent.

custòdia f

custodia

Obligació de tenir cura dels béns o dels fills.

custodiar v tr
custodiar

Tenir cura dels béns o dels fills.

dació en pagament *f*
sin. compl. **datio pro soluto** [la] *f*
dación en pago; datio pro soluto

Acte de compliment d'obligació mitjançant la realització d'una prestació diferent a l'establerta inicialment, sempre que hi hagi un acord entre el deutor i el creditor.

dació per a pagament *f*
sin. compl. **datio pro solvendo** [la] *f*;
pagament per cessió de béns *m*
dación para pago; datio pro solvendo;
pago por cesión de bienes

Acte de compliment d'obligació mitjançant el qual el deutor cedeix als creditors els seus béns perquè, amb el que obtinguin d'alienar-los, cobrin els crèdits.

dany *m*
daño

Lesió o pèrdua causada directament o indirectament per algú en la persona o els béns d'altri.

dany emergent *m*
daño emergente

Pèrdua patrimonial efectiva nascuda d'un acte lesiu produït per dol o negligència en el compliment de les obligacions.

dany material *m*
veg. **dany patrimonial** *m*

dany moral *m*
daño moral

Dany causat per l'angoixa que provoca en una persona haver patit un dany patrimonial o personal.

dany patrimonial *m*
sin. compl. **dany material** *m*
daño material; daño patrimonial

Dany que afecta els béns o el patrimoni d'una persona o una institució.

dany personal *m*
daño personal

Dany que afecta la integritat física o psíquica d'una persona.

D

datio pro soluto [la] *f*
veg. **dació en pagament** *f*

datio pro solvendo [la] *f*
veg. **dació per a pagament** *f*

de cuius [la] *m i f*
veg. **causant** *m i f*

declaració d'absència *f*
declaración de ausencia

Resolució judicial en virtut de la qual es declara absent una persona, la qual cosa permet nomenar-li un representant, adoptar mesures respecte dels seus béns i obligacions i iniciar-ne la recerca.

declaració d'hereu *f*
declaración de heredero

Resolució judicial per la qual s'estableix l'ordre successori d'un difunt que no ha deixat testament.

declaració de defunció *f*
veg. **declaració de mort** *f*

declaració de desemparament *f*
declaración de desamparo

Resolució motivada de caràcter administratiu per la qual es declara la situació de desemparament.

declaració de mort *f*
sin. compl. **declaració de defunció** *f*

declaración de defunción; declaración de fallecimiento; declaración de muerte

Resolució judicial per la qual es declara morta una persona absent durant un temps pro-

longat o desapareguda en circumstàncies de perill per a la seva vida.

declaració de prodigalitat *f*
declaración de prodigalidad

Resolució judicial per la qual es declara pròdiga una persona i es fixen uns actes que el pròdig no pot dur a terme sense l'assistència d'un curador.

declaració de voluntat *f*
declaración de voluntad

Manifestació del consentiment en un negoci jurídic.

declaració receptícia *f*
declaración recepticia

Declaració de voluntat que ha d'arribar a coneixement d'un destinatari concret perquè pugui tenir efectes jurídics.

deferir l'herència *v intr*
deferir la herencia

Oferir l'herència o cridar el successor que correspongui segons l'ordre de crides successòries que estableix la llei o el testador.

deixa *f*
manda

Atribució singular d'un o més drets o coses ordenada pel causant.

delació *f*
delación

Oferiment concret a una o diverses persones del grup de les que reben vocació hereditària per a acceptar una herència o repudiar-la.

delació diferida *f*

delación diferida

Delació que es produeix en un moment posterior a la mort del causant.

NOTA: La delació diferida es produeix en els casos en què es crida un hereu sotmès a condició suspensiva o quan es crida un concebut no nascut.

delació eventual *f*

delación eventual

Delació que es fa a una persona perquè substitueixi el delat preferent en cas que aquest no accepti l'herència.

delació immediata *f*

delación inmediata

Delació que es produeix en el mateix moment de l'obertura de la successió.

delació successiva *f*

delación sucesiva

Delació que, en una mateixa successió, es produeix després d'una altra.

delat -ada *m i f*

delado -da

Vocat amb legitimitat per a acceptar o repudiar una herència.

delegació *f*

delegación

Forma de novació de les obligacions per canvi de creditor o de deutor.

delegat -ada *m i f*

delegado -da

Persona en qui es delega una facultat o un poder.

delimitació *f*sin. **partionament** *f*

deslinde

Acció i efecte de determinar les línies divisòries d'un terreny o un terme.

desamortització *f*

desamortización

Acte jurídic pel qual els béns inalienables tornen a la condició de lliures per prescripció legal.

desaparegut -uda *m i f*

desaparecido -da

Persona que ha abandonat el seu domicili o residència habitual.

descendència *f*

descendencia

Conjunt de parents de la línia descendent.

descendent *m i f*

descendiente

Parent de la línia descendent que segueix en la successió genealògica.

desempament *m*

desamparo

Situació de risc en què es troba un menor perquè els pares o els tutors han incomplert greument els deures de guarda.

desheretament *m*

desheredación; desheredamiento

D

Acte jurídic pel qual el causant priva de la llegítima, en testament o en heretament, algun legitimari, per les causes i en la forma legalment establertes.

desheretat -ada *m i f*

desheredado -da

Persona privada de la llegítima en la successió del causant.

desistiment mutu *m*

desistimiento mutuo; mutuo disenso

Extinció d'un contracte o una obligació per conformitat entre les parts.

desistiment unilateral *m*

sin. **renúncia** *f*

desistimiento unilateral; renuncia

Extinció d'un contracte o una obligació per decisió d'una de les parts.

despeses de millora *f pl*

veg. **despeses útils** *f pl*

despeses familiars *f pl*

gastos familiares

Despeses necessàries per al manteniment d'una família, especialment les originades en concepte d'aliments, les d'adquisició i millora de l'habitatge o altres béns d'ús de la família i les d'atenció mèdica.

despeses necessàries *f pl*

gastos necesarios

Despeses que calen per a conservar o mantenir una cosa.

despeses sumptuàries *f pl*

gastos suntuarios

Despeses que, sense augmentar el rendiment econòmic d'una cosa, serveixen únicament per a embellir-la i ornar-la.

despeses útils *f pl*

sin. compl. **despeses de millora** *f pl*

gastos útiles; gastos de mejora

Despeses que es consideren d'administració ordinària i que serveixen per a millorar una cosa.

deure *m*

deber

Necessitat jurídica d'observar un determinat comportament.

deute *m*

deuda

Deure jurídic de contingut patrimonial pel qual el deutor ha d'observar respecte del creditor un determinat comportament consistent a donar, fer o no fer.

deute de diners *m*

deuda de dinero

Deute que consisteix en l'obligació de lliurar una quantitat de diners en termes nominals, prescindint del seu valor.

NOTA: El deute de diners es regeix pel principi del nominalisme.

deute de valor *m*

deuda de valor

Deute que consisteix en l'obligació de lliurar una quantitat de diners d'un determinat valor en termes reals.

D**deute hereditari** *m*

deuda hereditaria

Obligació que en vida afectava el causant i que després de la seva mort recau en els hereus que han acceptat l'herència.

deutor -a *m i f*

deudor -a

Persona que, en una relació jurídica, té l'obligació de donar, fer o no fer alguna cosa.

dipòsit *m*

sin. compl. **contracte de dipòsit** *m*

contrato de depósito; depósito

Contracte real mitjançant el qual una part lliura temporalment una cosa a una altra part, que la rep amb l'obligació de custodiar-la, conservar-la i tornar-la en ser reclamada per aquella o per algú amb dret a fer-ho.

dipòsit irregular *m*

depósito irregular

Dipòsit d'un bé fungible en què el dipositari està obligat a tornar-ne una quantitat igual i de la mateixa espècie i qualitat.

dipositant *m i f*

depositante

Persona que fa un dipòsit.

dipositari -ària *m i f*

depositario -ria

Persona que rep en dipòsit.

discapacitat *f*

discapacidad

Reducció o absència de la capacitat física o mental d'una persona per a dur a terme una activitat dins dels límits que es consideren normals.

discapacitat -ada *m i f*

discapacitado -da

Persona que té una deficiència física o mental que li impossibilita o dificulta de dur a terme una activitat dins dels límits que es consideren normals.

discerniment¹ *m*

discernimiento

Capacitat de distingir amb el pensament una cosa d'una altra.

discerniment² *m*

discernimiento

Nomenament judicial que habilita una persona per a exercir un càrrec determinat.

dispensa *f*

dispensa

Autorització que la mateixa llei atorga per deixar de complir-la en alguns casos determinats.

dispensa d'edat *f*

dispensa de edad

Autorització que permet contraure matrimoni a partir dels catorze anys.

disposició per causa de mort *f*

disposición por causa de muerte

Declaració d'última voluntat d'una persona.

D**divisió f**

división

Acció i efecte de fer dues o més parts d'un tot.

divorci m

divorcio

Dissolució legal d'un matrimoni vàlid feta en vida de tots dos cònjuges.

divorciat -ada m i f

divorciado -da

Persona el vincle matrimonial de la qual s'ha dissolt per divorci.

doble venda f

doble venta

Venda de la mateixa cosa a diversos compradors.

dol m

dolo

Engany que s'aconsegueix amb males arts i manipulant la informació rellevant d'una de les parts contractants que indueix l'altra a prendre la decisió de formalitzar un negoci jurídic.

dolus bonus [la] m

dolus bonus

Engany que s'inscriu dins dels marges tolerats pel costum, que no és motiu per a la impugnació d'un contracte.

NOTA: Literalment, 'dol bo'.

domicili m

domicilio

Lloc on legalment es considera establerta una persona o entitat per al compliment de les seves obligacions i per a l'exercici dels seus drets.

domicili familiar m

domicilio familiar

Domicili on conviuen habitualment els cònjuges o bé un d'ells i la major part de la família.

domini mveg. **propietat f****donació f**

donación

Acte de liberalitat pel qual el donant disposa a títol gratuït d'una cosa o d'un dret a favor del donatari, que l'adquireix quan l'accepta.

donació esponsalícia fsin. compl. **esponsalici m**

donación esponsalicia; esponsalicio

Donació que es fan els futurs esposos per raó del matrimoni que s'ha de celebrar.

donació modal fsin. **donació onerosa f**

donación modal; donación onerosa

Donació en què el donant imposa al donatari o a una tercera persona una càrrega o un mode inferior al valor que s'ha donat.

donació onerosa fsin. **donació modal f****donació per causa de mort f**

donación por causa de muerte

Donació que fa una persona, que no es farà efectiva fins després de la seva mort, que és revocable i es regeix per les regles dels llegats i, en part, per les de les donacions entre vius.

donació propter nuptias [propter nuptias: la] *f*

veg. **tantumdem** [la] *m*

donació remuneratòria *f*

donación remuneratoria

Donació que fa una persona quan vol compensar al donatari els serveis prestats, sempre que no constitueixi un deute exigible.

donant *m i f*

donante

Persona que fa una donació.

donatari -ària *m i f*

donatario -ria

Persona que rep una donació.

dot *m*

dote

Aportació voluntària de béns que fa la muller al marit amb la finalitat de contribuir al sosteniment de les càrregues del matrimoni.

dotació fundacional *f*

dotación fundacional

Patrimoni que consisteix en una aportació de diners o de drets valorables econòmicament, suficients per a dur a terme les finalitats d'una fundació i que han d'estar lliures de càrregues que impedeixin o limitin d'una manera significativa la seva utilitat per a la fundació.

dret civil *m*

derecho civil

Conjunt normatiu del dret privat que configura l'estatut jurídic de la persona i que s'estructura al voltant de la personalitat, l'estat civil, el matrimoni i la família, els drets reals, les obligacions i els contractes, la successió i les formes d'adquirir la propietat.

dret civil català *m*

derecho civil catalán

Dret civil directament aplicable com a propi a Catalunya.

dret civil foral *m*

derecho civil foral

Dret civil propi d'algunes comunitats autònomes.

dret comú *m*

derecho común

Conjunt de les lleis generals per a tot un territori.

dret d'acréixer *m*

derecho de acrecer

Dret d'un hereu o un legatari d'incrementar la seva part de l'herència o el llegat amb la d'un cohereu o un col·legatari quan, per qualsevol causa, aquest no arriba a succeir.

dret d'adquisició preferent *m*

derecho de adquisición preferente

Dret que dóna a la persona que es troba en una situació jurídica determinada la facultat d'adquirir un bé amb preferència sobre una tercera persona.

D

dret d'atans *m*
sin. **dret d'atansar** *m*
derecho de acercamiento

Dret real que té un propietari d'atansar la paret que vol construir a la que el veí ja té feta.

dret d'atansar *m*
sin. **dret d'atans** *m*

dret d'habitació *m*
derecho de habitación

Dret real que té una persona d'ocupar, amb les persones amb qui conviu, la part de l'immoble que s'indica al títol constitutiu o la part necessària per a atendre les necessitats d'habitatge.

dret d'obligacions *m*
derecho de obligaciones

Conjunt de normes que regulen la relació jurídica obligatòria.

dret d'opció *m*
derecho de opción

Dret que concedeix al seu titular la facultat d'adquirir un bé dins del termini establert.

dret d'ús *m*
derecho de uso

Dret real de posseir i utilitzar un bé aliè d'acord amb la seva naturalesa i de manera suficient per a atendre les necessitats de l'usuari i d'aquells que hi convisquin.

dret d'ús de l'habitatge familiar *m*
derecho de uso de la vivienda familiar

Dret d'usar l'habitatge on vivia la família abans d'una nul·litat, una separació o un divorci que, si no hi ha pacte, el jutge atribueix preferentment al cònjuge que té la guarda dels fills, mentre aquesta dura, i si no hi ha fills, l'atribueix al cònjuge que en tingui més necessitat.

dret de crèdit *m*
derecho de crédito

Dret subjectiu patrimonial que implica l'exigibilitat d'una conducta al deutor.

dret de família *m*
derecho de familia

Conjunt de normes, en gran part imperatives, que tradueixen a la legislació ordinària els principis constitucionals que afecten la família com a tal.

dret de predetracció *m*
derecho de predetracción

Legitimació que s'atorga al cònjuge supervivent perquè rebí uns determinats béns propietat del premort.

dret de rectificació *m*
derecho de rectificación

Dret que es reconeix a tota persona que es consideri lesionada per la publicació d'una informació inexacta a obtenir-ne la rectificació.

dret de redimir *m*
derecho de redimir

Dret del titular d'una finca a recuperar-la a canvi d'un preu en cas que l'hagi venuda mitjançant una venda a carta de gràcia, sigui quina sigui la persona que en tingui la titularitat en el moment d'exercir aquest dret.

dret de retenció *m*

derecho de retención

Dret real de garantia possessòria que permet a una persona retenir un bé moble aliè i negar-se a restituir-lo al deutor o a qualsevol altra persona fins que no li hagin estat pagats totalment els deutes que han generat la retenció.

dret de retracte *m*

derecho de retracto

Dret d'adquisició preferent que correspon a una persona sobre una cosa venuda, en les mateixes condicions del contracte de compravenda efectuat.

dret de successions *m*

derecho de sucesiones

Conjunt de normes que regulen els efectes jurídics que es produeixen en l'esfera patrimonial a la mort d'una persona i s'ocupa de la destinació dels béns un cop desaparegut el seu titular per aquesta causa.

dret de superfície *m*

derecho de superficie

Dret real limitat sobre una finca aliena que correspon a una persona que planta o edifica sobre el sòl d'una altra, i pot servir-se d'allò que ha plantat o edificat mitjançant el pagament d'un cànon periòdic.

dret de tanteig *m*sin. compl. **dret de tempteig *m***

derecho de tanteo

Dret d'adquisició preferent d'una cosa que ha de ser alienada a títol onerós amb preferència a altres persones pel mateix preu que aquestes pagaven.

dret de tempteig *m*veg. **dret de tanteig *m*****dret de transmissió successòria *m***

derecho de transmisión sucesoria

Dret de l'hereu de poder succeir el causant en el dret d'acceptar o de repudiar una herència quan aquest mor sense haver-lo exercit.

dret de visita *m*

derecho de visita

Dret del pare i la mare a relacionar-se personalment amb un fill, quan aquest no conviu amb cap d'ells o només conviu amb un dels dos.

NOTA: El pare i la mare han de facilitar també la relació del fill amb altres parents, especialment els avis.

dret de vol *m*

derecho de vuelo

Dret real limitat sobre un edifici o un solar edificable d'augmentar l'alçada d'una construcció fins a un límit determinat.

dret personalíssim *m*

derecho personalísimo

Dret que és inherent a la persona i que, com que és intransmissible, s'extingeix amb la mort.

NOTA: El dret personalíssim, normalment, només pot ser exercit per un mateix.

dret privat *m*

derecho privado

Conjunt de normes que regulen els interessos i les relacions entre els individus.

D**dret públic *m***

derecho público

Conjunt de normes que regulen l'ordre general de l'Estat i de les administracions públiques, i les seves relacions amb els ciutadans.

dret real *m*

derecho real

Dret que proporciona un poder immediat i directe sobre una cosa, que pot ser ple o limitat i que pot fer-se valer davant de qualsevol persona.

dret real limitat *m*

derecho real limitado

Dret real que atorga sobre la cosa sobre la qual recau poders no plens o limitats.

dret subjectiu *m*

derecho subjetivo

Conjunt de facultats i poders concrets atribuïts al seu titular, a l'arbitri del qual es remet el seu exercici.

dret subjectiu patrimonial *m*

derecho subjetivo patrimonial

Dret que atorga al seu titular el poder d'obtenir una prestació determinada d'una altra persona.

dret supletori *m*

derecho supletorio

Conjunt de normes que s'apliquen en defecte d'unes altres normes.

dret transitori *m*

derecho transitorio

Conjunt de normes dictades amb la finalitat de determinar els límits temporals de les lleis, antiga i nova, concurrents, quan es produeix un canvi legislatiu.

drethavent *m i f*

veg. **causahavent *m i f***

drets d'autor *m pl*

derechos de autor

Drets morals i d'explotació que té l'autor d'una obra literària, artística o científica.

NOTA: Els drets morals, en tant que indisponibles, són irrenunciables i inalienables, mentre que els drets d'explotació, en tant que disponibles, són negociables i permeten que l'autor incideixi en la publicació, la distribució o l'explotació de la seva obra, així com que faci constar el copyright. Els drets d'autor formen part de la propietat intel·lectual.

drets de la personalitat *m pl*

derechos de la personalidad

Drets inherents a la persona relatius a l'esfera física o jurídica, com ara la vida, la integritat corporal i la llibertat, o relatius a l'esfera moral, com ara l'honor i la fama, la intimitat, la imatge o els drets d'autor.

E..

edat *f*

edad

Període d'existència de la persona, des del moment de la naixença fins al moment pres en consideració.

eixermada *f*

eixerhada

Contracte pel qual un conreador assumeix com a obligació principal la millora d'una finca o la seva transformació en finca de conreu.

NOTA: L'eixermada és un tipus de parceria.

emancipació *f*

emancipación

Estat civil intermedi entre la minoria i la majoria d'edat, caracteritzat per l'extinció de la potestat del pare i de la mare i l'atorgament al menor d'una capacitat d'obrar com si fos major d'edat.

emancipar *v tr*

emancipar

Alliberar un menor més gran de setze anys de la potestat del pare i de la mare.

emancipat -ada *m i f*

emancipado -da

Menor més gran de setze anys que està alliberat de la potestat del pare i de la mare.

emancipat -ada de fet *m i f*

veg. **menor de vida independent** *m i f*

emfiteusi *f*

veg. **cens emfitèutic** *m*

empenyorament¹ *m*

sin. **pignoració** *f*

empeño; pignoración

Dret real que es constitueix sobre un bé, generalment moble, que es lliura al creditor o a una tercera persona per obtenir un crèdit, facultant aquests a retenir el bé i alienar-lo, un cop vençut el termini, si aquest crèdit no és pagat.

empenyorament² *m*

veg. **venda a carta de gràcia** *f*

E

empenyorar *v tr*
 sin. **pignorar** *v tr*
 empeñar; pignorar

Lliurar un bé, generalment moble, al creditor o a una tercera persona per obtenir un crèdit, facultant aquests a retenir el bé i alienar-lo, un cop vençut el termini, si aquest crèdit no és pagat.

empriu *m*
 baldío; tierra del común

Dret d'aprofitament comunal de certs béns rústics, en general pastures, boscos i aigües, que tenen els veïns d'un poble o comunitat rural.

engany a mitges *m*
 sin. compl. **lesió ultra dimidium** [ultra dimidium: la] *f*
 engaño a medias; lesión ultra dimidium

Perjudici que experimenta una persona quan s'ha fet una compravenda o qualsevol altre negoci jurídic de caràcter oneros a un preu inferior a la meitat del seu preu just.

NOTA: 1. L'engany a mitges és causa de rescissió d'un contracte. 2. Literalment, 'lesió més enllà de la meitat'.

enriquiment injust *m*
 sin. compl. **enriquiment sense causa** *m*

enriquecimiento injusto; enriquecimiento sin causa

Increment d'un patrimoni sense causa jurídica, en detriment d'un altre patrimoni.

enriquiment sense causa *m*
 veg. **enriquiment injust** *m*

error *m*
 error

Vici de la declaració de voluntat.

error de dol *m*
 error-dolo

Error que dona lloc a una declaració de voluntat que no es correspon amb el desig del declarant, a causa de l'actuació d'una tercera persona.

error de dret *m*
 error de derecho

Error en el qual la ignorància o el coneixement inexacte afecta una norma jurídica.

error de fet *m*
 error de hecho

Error en el qual la ignorància o el coneixement inexacte afecta un fet o una cosa que no és norma jurídica, o bé una persona.

error de vici *m*
 sin. compl. **error propi** *m*
 error propio; error-vicio

Error que dona lloc a una declaració de voluntat que no es correspon amb el desig del declarant.

error en la declaració *m*
 veg. **error obstatiu** *m*

error impropri *m*
 veg. **error obstatiu** *m*

error obstatiu *m*
 sin. compl. **error en la declaració** *m*;
error impropri *m*
 error en la declaración; error impropio;
 error obstativo

Error que suposa una divergència entre allò que es pensa i allò que es declara, si bé la voluntat interna està formada correctament i no té vicis.

error propi *m*

veg. **error de vici** *m*

escreix *m*

esponsalicio

Donació de caràcter voluntari que el marit fa a la muller, que compensa en certa manera el dot aportat per ella, per tal d'ajudar al sosteniment de les despeses familiars, d'acord amb el règim de separació de béns.

escriptura pública *f*

escritura pública

Document en el qual es fa constar un acte o negoci jurídic atorgat davant notari.

esponsalici *m*

veg. **donació esponsalícia** *f*

esposalles *f pl*

esponsales

Promesa mútua de casar-se, que no obliga al matrimoni però sí a la restitució de les donacions i a la reparació dels danys causats, en el cas que no s'arribi a contreure.

Nota: Vegeu també *promesa de matrimoni*.

estat civil *m*

estado civil

Condicció jurídica d'una persona, que determina la seva capacitat d'obrar i li atribueix drets i deures.

estatut personal *m*

estatuto personal

Règim jurídic de les institucions que es vinculen directament amb la persona, tant física com jurídica, i que en conformen la posició jurídica com a persona de dret.

estipulació a favor de tercer *f*

estipulación a favor de tercero

Prestació convinguda a favor d'una tercera persona no contractant.

estirp *f*

estirpe

Conjunt de fills o descendents d'una persona.

evicció *f*

evicción

Desposseïció que sofreix el comprador, per sentència ferma i en virtut d'un dret d'una altra persona anterior a la compra, de la cosa comprada o d'una part.

excusa *f*

excusa

Motiu al·legat que permet no exercir un càrrec legal, com ara la tutela, la curatela o la marmessoria.

excussió *f*

veg. **benefici d'excussió** *m*

execució forçosa *f*

sin. compl. **compliment forçós** *m*

cumplimiento forzoso; ejecución forzosa

E

Compliment d'obligació per via judicial al qual ha de recórrer un creditor quan el deutor no compleix voluntàriament.

executor -a testamentari -ària *m i f*
veg. **marmessor -a** *m i f*

exercici ple dels drets civils *m*
ejercicio pleno de los derechos civiles

Plena capacitat d'obrar.

expectativa de dret *f*

expectativa de derecho

Situació de vocació al dret subjectiu que encara no existeix perquè el supòsit de fet és incomplet.

expromissió *f*

expromisión

Acord entre el creditor i un nou deutor que, per iniciativa pròpia, es compromet a satisfer el deute del deutor primitiu i a alliberar-l'en, sense necessitat que aquest hi consenti.

facultat *f*

facultad

Possibilitat d'actuar d'una persona pel fet de formar part del contingut d'una situació jurídica.

fadiga *f*

fadiga

Dret d'adquisició preferent que té el censatari i, si hi ha pacte, també el censalista, de la finca gravada amb un cens en cas d'alienació.

fadristern *m*

veg. **cabaler** *m*

família *f*

familia

Conjunt de persones unides per l'afecte, el matrimoni o la filiació que viuen juntes i posen en comú els seus recursos econòmics.

fedatari -ària *m i f*

fedatario -ria

Persona amb autoritat per a donar fe pública, sigui judicial, notarial o mercantil.

fefaent *adj*

fehaciente

Que fa fe, digne de fe.

fermança *f*

veg. **fiança**¹ *f*

fet jurídic *m*

hecho jurídico

Esdeveniment al qual l'ordenament jurídic vincula conseqüències jurídiques.

fiador -a *m i f*

fiador -ra

Persona que, en una fiança, està obligada a complir una obligació en cas que el deutor no ho faci.

fiança¹ *f*

sin. compl. **fermança** *f*

fianza

F

Garantia personal en virtut de la qual una tercera persona diferent del deutor es compromet a complir una obligació en cas que el deutor no ho faci.

fiança² f

veg. **contracte de fiança m**

ficcio jurídica f

sin. **ficcio legal f**

ficción jurídica; ficción legal

Tècnica jurídica consistent a atribuir legalment a determinades persones o coses una qualitat o una condició que no tenen per tal de poder atorgar-los per raons d'equitat uns efectes determinats.

NOTA: Per exemple, la ficció de considerar nascut el concebut a tots els efectes civils que li puguin ser beneficiosos.

ficcio legal f

sin. **ficcio jurídica f**

fideïcomès -esa adj

fideicomiso -sa

Dit de l'herència o el llegat deixat en fideïcomís.

fideïcometre v tr

fideicometer

Establir un fideïcomís.

fideïcomís m

sin. **fideïcomís de substitució m**; **substitució fideïcomissària f**

fideicomiso; fideicomiso de sustitución; sustitución fideicomisaria

Disposició successòria segons la qual una persona, en testament o en heretament, dei-

xa tots els seus béns o una part a una altra persona amb l'encàrrec que els conservi i els transmeti posteriorment a un fideïcomissari.

fideïcomís a termini m

fideicomiso a plazo

Fideïcomís en què l'herència o el llegat passa a l'hereu o el legatari successiu quan es compleix el termini que limita la titularitat del fiduciari sobre el patrimoni hereditari.

fideïcomís condicional m

fideicomiso condicional

Fideïcomís en què l'herència o el llegat passa a l'hereu o el legatari successiu quan es produeix la condició prevista pel fideïcomitent.

NOTA: El fideïcomís condicional és el fideïcomís tradicional català.

fideïcomís d'elecció m

fideicomiso de elección

Fideïcomís en què el fiduciari gaudeix de la facultat de poder escollir, entre les persones designades pel testador, qui ha d'entrar en l'herència en qualitat de fideïcomissari o com s'han de distribuir els béns entre els fideïcomissaris instituïts.

fideïcomís d'herència m

veg. **fideïcomís universal m**

fideïcomís de distribució m

fideicomiso de distribución

Fideïcomís en què el fideïcomitent atribueix al fiduciari la facultat de distribuir el conjunt de béns fideïcomesos entre els fideïcomissaris.

fideïcomís de residu *m*

fideicomiso de residuo

Fideïcomís en què el testador atorga al fiduciari facultats de disposició més àmplies dels béns fideïcomesos per actes entre vius i el fideïcomissari només rep la part de patrimoni de què no ha disposat el fiduciari.

NOTA: El fideïcomís de residu pot ser si aliquid supererit, si el testador permet a l'hereu fiduciari l'alienació de tots els béns, o pot ser de eo quod supererit, si el fiduciari ha de reservar una quarta part dels béns per al fideïcomissari.

fideïcomís de substitució *m*sin. **fideïcomís** *m*; **substitució fideïcomissària** *f***fideïcomís exprés** *m*

fideicomiso expreso

Fideïcomís en què el fideïcomitent qualifica la substitució com a fideïcomissària.

fideïcomís familiar *m*

fideicomiso familiar

Fideïcomís en què el fideïcomissari és un fill del fiduciari o un fill del primer fideïcomissari cridat a l'herència i les crides successòries successives s'han de fer a favor de persones que no passin de la segona generació.

fideïcomís particular *m*veg. **fideïcomís singular** *m***fideïcomís si sine liberis decesserit** [si sine liberis decesserit: la] *m*

fideicomiso si sine liberis decesserit

Fideïcomís en què els béns passen al fideïcomissari només si el fiduciari mor sense fills.

NOTA: Literalment, 'fideïcomís si mor sense fills'.

fideïcomís singular *m*sin. compl. **fideïcomís particular** *m*

fideicomiso particular; fideicomiso singular

Fideïcomís imposat al legatari que té per objecte el mateix llegat o una part alíquota d'aquest.

fideïcomís tàcit *m*

fideicomiso tácito

Fideïcomís en què la voluntat d'ordenar-lo es troba implícita.

fideïcomís universal *m*sin. compl. **fideïcomís d'herència** *m*

fideicomiso de herencia; fideicomiso universal

Fideïcomís segons el qual l'hereu ha de transmetre tota l'herència a una tercera persona, per bé que té dret a retenir la quarta trebel·liànica i la llegítima.

fideïcomissari -ària *m i f*

fideicomisario -ria

Persona a favor de la qual s'estableix un fideïcomís.

fideïcomitent *m i f*

fideicomitente

Persona que ordena un fideïcomís.

fidúcia testamentària *f*

fiducia testamentaria

Encàrrec fet pel testador al cònjuge supervivent o als dos parents més pròxims per què triïn hereu o distribueixin els seus béns d'acord amb les instruccions rebudes.

F**fiduciari** *m i f*

fiduciante

Persona que concedeix a una altra la titularitat d'una cosa o d'un dret mitjançant un negoci fiduciari.

fiduciari -ària¹ *m i f*

fiduciario -ria

Hereu o legatari que ha de conservar i transmetre al fideicomissari els béns rebuts en fideïcomís.

fiduciari -ària² *m i f*

fiduciario -ria

Persona que rep una cosa o un dret mitjançant un negoci fiduciari.

filiació *f*

filiación

Lligam de parentiu que uneix una persona als seus ascendents.

finca *f*sin. compl. **predi** *m*

finca; predio

Propietat immoble, rústica o urbana.

finca dominant *f*

finca dominante

Finca a favor de la qual està constituïda una servitud.

finca registral *f*

finca registral

Finca que obre foli en els llibres del registre de la propietat.

finca servent *f*

finca sirviente

Finca que presta una servitud.

fitació *f*sin. compl. **amollonament** *m*

amojonamiento

Acció i efecte de posar els senyals que marquen els límits d'un terme o d'una propietat.

fitar *v tr*sin. compl. **amollonar** *v tr*

amojonar

Posar els senyals que marquen els límits d'un terme o d'una propietat.

foli registral *m*

folio registral

Conjunt d'assentaments d'un registre que contenen les inscripcions, anotacions, cancel·lacions i altres notes referents a una finca, un bé o una societat, sigui quin sigui el nombre de pàgines o fulls en què consisteix.

força major *f*

fuerza mayor

Esdeveniment imprevisible o previst, però sempre inevitable, sense cap relació amb la situació del deutor, que eximeix del compliment d'una obligació.

forma *f*

forma

Manera que cal emprar per exterioritzar o materialitzar un acte, una norma o un negoci jurídic amb exclusió de totes les altres possibles.

NOTA: En certs casos, l'existència d'un dret o la validesa d'un acte, una norma o un negoci jurídic depèn de l'observança de la forma.

forma ad exercitium [ad exercitium: la] *f*

forma ad exercitium

Forma que s'exigeix per a l'exercici de les obligacions nascudes d'un negoci jurídic.

NOTA: Literalment, 'forma conforme a l'exercici'.

forma ad probationem [ad probationem: la] *f*

forma ad probationem

Forma que és un mitjà de prova del fet que s'ha dut a terme un negoci jurídic.

NOTA: Literalment, 'forma conforme a l'aprovació'.

forma ad solemnitatem [ad solemnitatem: la] *f*

sin. **forma ad substantiam** [ad substantiam: la] *f*

forma ad solemnitatem; forma ad substantiam

Forma que es requereix en un negoci jurídic com a requisit de validesa.

NOTA: 1. Forma ad solemnitatem significa literalment 'forma conforme a la solemnitat'. 2. Forma ad substantiam significa literalment 'forma conforme a la substància'.

forma ad substantiam [ad substantiam: la] *f*

sin. **forma ad solemnitatem** [ad solemnitatem: la] *f*

frau *m*

fraude

Intenció de perjudicar algú o d'aprofitar-se d'un error en benefici propi que tant pot apa-

rèixer en el moment d'iniciar-se un acte o un contracte com durant la seva execució.

frau de llei *m*

fraude de ley

Acció feta emparant-se en una llei per eludir-ne una altra, ja sigui de l'ordenament jurídic del mateix país, ja sigui d'un altre.

fraudulent -a *adj*

fraudulento -ta

Que empra el frau.

fruit *m*

fruto

Benefici o profit que s'obté d'un bé sense alterar-ne la substància.

NOTA: Els fruits d'una cosa són els seus productes i els altres rendiments que se n'obtenen conforme al seu destí; els fruits d'un dret són els rendiments que se n'obtenen conforme al seu destí i els que produeix en virtut d'una relació jurídica.

fruit civil *m*

fruto civil

Fruit que produeix un bé com a conseqüència d'haver-lo fet objecte d'una relació jurídica.

NOTA: Generalment el fruit civil consisteix en una renda.

fruit industrial *m*

fruto industrial

Fruit que produeix un bé com a conseqüència de la intervenció humana.

fruit natural *m*

fruto natural

F

Fruit que produeix directament una cosa.

NOTA: Són fruits naturals els que espontàniament produeix la terra, un arbre, un animal, etc.

fundació *f*

fundación

Persona jurídica que consisteix en un patrimoni organitzat sense finalitat lucrativa per

a la consecució d'una finalitat d'interès general.

fundador -a *m i f*

fundador -ra

Persona que constitueix una fundació.

garant *m i f*
garante

Persona que garanteix el compliment d'una obligació.

garantia *f*
garantía

Contracte accessori d'un de principal que té la finalitat d'assegurar al creditor el compliment d'una obligació.

garantia personal *f*
garantía personal

Garantia en virtut de la qual el mateix deutor o una altra persona respon subsidiàriament del compliment d'una obligació amb el seu patrimoni personal en el cas que el deutor no ho faci.

garantia real *f*
garantía real

Garantia que recau sobre un bé.

gaudi *m*
disfrute; goce

Acció de treure profit o avantatge d'una cosa.

generació¹ *f*
generación

Cadascuna de les descendències successives d'un individu.

generació² *f*
generación

Successió de descendents en línia directa.

gestió de negocis aliens *f*
sin. compl. **gestió de negocis d'altri** *f*

gestión de negocios ajenos

Quasicontracte que neix quan una persona té cura dels interessos d'una altra sense haver-ne rebut l'encàrrec i sense l'obligació legal d'intervenir-hi.

gestió de negocis d'altri *f*
veg. **gestió de negocis aliens** *f*

G

grau *m*
grado

Distància que, en el parentiu, separa les persones entre les quals s'estableix el còmput.

NOTA: En línia recta hi ha tants graus com generacions o persones, sense comptar la de l'extrem del qual es parteix. En línia col·lateral hi ha tants graus com persones hi hagi entre ambdues línies, sense comptar la de l'extrem del qual es parteix.

gravamen *m*
sin. **càrrega** *f*

gravar *v tr*
gravar

Imposar una obligació que afecta un bé mòble o immoble en benefici d'una tercera persona.

guarda *f*
guarda

Obligació que té una persona de vetllar per un menor, tenir-lo en companyia seva, ali-

mentar-lo, educar-lo i procurar-li una formació integral.

guarda de fet *f*
guarda de hecho

Guarda transitòria d'un menor o de qualsevol altra persona que, per raó de les seves circumstàncies personals, pot ser declarada incapaç, l'exercici de la qual no comporta un càrrec tutelar.

guardador -a *m i f*
guardador -ra

Persona o institució a qui judicialment s'encomana la guarda i custòdia d'un menor.

guardador -a de fet *m i f*
guardador -ra de hecho

Persona o institució que té cura d'un menor o de qualsevol altra persona que, per raó de les seves circumstàncies personals, pot ser declarada incapaç, sense que legalment hi estigui obligada.

herència *f*

herencia

Conjunt de drets, béns i obligacions del causant que no s'extingeixen per la mort i que es transmeten a l'hereu.

herència jacent *f*

herencia yacente

Herència des del moment de la mort del causant fins a la seva acceptació.

heretament *m*

sin. compl. **contracte successori *m***; **pacte successori *m***

contrato sucesorio; heredamiento; pacto sucesorio

Institució contractual d'hereu que s'atorga en capítols matrimonials, personalment o mitjançant un poder especial.

NOTA: L'heretament pot ser a favor d'un o dels dos contraents, dels fills dels contraents o dels esposos mútuament.

heretament complex *m*

veg. **heretament cumulatiu *m***

heretament cumulatiu *m*

sin. compl. **heretament complex *m***

heredamiento complejo; heredamiento cumulativo

Heretament a favor d'un contraent en virtut del qual aquest adquireix la qualitat d'hereu contractual i la titularitat de tots els béns presents de l'heretant.

heretament d'herència *m*

veg. **heretament simple *m***

heretament mixt *m*

heredamiento mixto

Heretament simple a favor d'un contraent amb una donació singular de béns presents.

heretament mutual *m*

heredamiento mutual

Heretament mitjançant el qual cada cònjuge nomena hereu l'altre per al cas que el sobrevisqui.

NOTA: L'heretament mutual pot tenir caràcter preventiu, en cas que l'heretant mori sense haver atorgat cap altra disposició a títol universal.

H

heretament prelatiu *m* heredamiento prelativo

Heretament a favor dels fills dels contraents en virtut del qual es genera un dret d'institució preferent d'hereu.

NOTA: L'heretament prelatiu no institueix hereu ni atribueix cap dret successori directe.

heretament preventiu *m* heredamiento preventivo

Heretament a favor dels fills dels contraents en què només s'institueix hereu per prevenir la successió intestada dels heretants i, per tant, només és eficaç si l'heretant no disposa voluntàriament del seu patrimoni en virtut d'un testament o d'un heretament posterior.

heretament pur *m* heredamiento puro

Heretament en què s'institueix hereu el fill que reuneixi les condicions que han previst els heretants o el fill que designi el cònjuge supervivent o els dos parents més pròxims als fills.

heretament simple *m* sin. compl. **heretament d'herència** *m* heredamiento de herencia; heredamiento simple

Heretament a favor dels contraents, en virtut del qual l'heretant conserva la propietat de tot el patrimoni fins a la seva mort i només atribueix la qualitat d'hereu contractual.

heretant *m i f* heredante

Persona que atorga heretament.

heretar¹ *v tr* heredar

Succeir en la titularitat dels béns, els drets i les obligacions d'un difunt.

heretar² *v tr* heredar

Fer hereu algú.

hereu -eva *m i f* heredero -ra

Persona que succeeix el causant d'una successió amb caràcter universal.

NOTA: També té la flexió de femení *hereua*.

hereu -eva aparent *m i f* sin. compl. **hereu -eva putatiu -iva** *m i f* heredero -ra aparente; heredero -ra putativo -va

Persona que de bona fe creu que és l'hereu perquè té un testament a favor seu, tot i que legalment no ho és perquè va acceptar l'herència sobre la base d'un títol d'hereu sobrevingudament ineficaç.

hereu -eva contractual *m i f* heredero -ra contractual

Hereu en virtut d'un heretament.

hereu -eva de confiança *m i f* heredero -ra de confianza

Persona designada pel testador perquè doni als béns de l'herència la destinació que aquest li hagi encomanat confidencialment.

hereu -eva fiduciari -ària *m i f* heredero -ra fiduciario -ria

Hereu que té l'ús i gaudi dels béns amb l'encàrrec de transmetre'ls a un altre.

H

hereu -eva intestat -ada *mif*
sin. compl. **hereu -eva legítim -a** *mif*

heredero -ra intestado -da; heredero
-ra legítim -ma

Hereu que, a manca d'hereu designat en testament, és cridat a l'herència per disposició legal.

hereu -eva legítim -a *mif*
veg. **hereu -eva intestat -ada** *mif*

hereu -eva putatiu -iva *mif*
veg. **hereu -eva aparent** *mif*

hereu -eva successiu -iva *mif*

heredero -ra sucesivo -va

Hereu per a després d'un altre.

hipoteca *f*

hipoteca

Dret real de garantia que faculta el creditor a sol·licitar l'alienació en subhasta pública dels béns hipotecats, en el cas d'incompliment de l'obligació.

hipotecant *mif*

hipotecante

Persona que grava un bé amb una hipoteca.

il·lícit civil *m*

ilícito civil

Acte o omisió que la llei penal no tipifica com a delictes o falta i que dóna lloc a responsabilitat civil extracontractual.

inmatriculació *f*

inmatriculación

Primera inscripció d'una finca en el registre de la propietat, que obre un foli registral.

immissió *f*

inmisión

Pertorbació jurídica o material del dret de propietat produïda per l'acció d'una tercera persona des d'una altra finca, que consisteix en la presència en l'aire, l'aigua, el sòl, etc. de substàncies, vibracions, sorolls, etc. que afecten una finca.

impediment *m*

impedimento

Circumstància que s'oposa a la realització d'un negoci jurídic, a la designació d'una persona per a un càrrec públic, etc.

impediment dispensable *m*

impedimento dispensable

Impediment matrimonial que pot ser dispensat ja sigui per l'autoritat civil, ja sigui per l'autoritat eclesiàstica, segons els casos.

impediment matrimonial *m*

impedimento matrimonial

Circumstància relativa al consentiment o a les parts contraents que, en virtut d'una llei eclesiàstica o civil, invalida el matrimoni.

imprescriptible *adj*

imprescriptible

No subjecte a prescripció.

imprudència *f*

sin. **culpa *f***

impúber *m i f*

impúber; impúbero -ra

Persona major de set anys i menor de dotze, si és dona, o de catorze, si és home.

I

imputació de pagaments *f*

imputación de pagos

Aplicació d'un pagament a un o més d'un deute quan són diversos i homogenis els deutes que un mateix deutor té envers un mateix creditor.

incapacitació *f*

incapacitación

Acte jurídic pel qual es declara judicialment que una persona és impedida de governar-se per ella mateixa, a causa de malaltia o deficiència persistent de caràcter físic o psíquic, i es determina l'extensió i els límits de la seva incapacitat d'obrar.

incapacitat *f*

incapacidad

Restricció de la capacitat d'obrar d'una persona per sentència judicial.

incapacitat -ada *m i f*

incapacitado -da

Persona privada totalment o parcialment de la capacitat d'obrar per sentència judicial.

increment hereditari *m*

incremento hereditario

Augment de la quota hereditària d'un dels hereus, que té com a finalitat que no s'obri parcialment la successió intestada, quan un dels instituïts hereu no ha arribat a ser-ho efectivament i no pot tenir lloc el dret d'acréixer.

indemnització per danys i perjudicis *f*

indemnización por daños y perjuicios

Rescabament econòmic que té per ob-

jecte compensar els perjudicis soferts i els guanys deixats d'obtenir com a conseqüència de la producció d'un dany personal, patrimonial o moral.

indignitat successòria *f*

indignidad sucesoria

Exclusió d'una persona en la successió d'una altra perquè ha realitzat contra ella o alguns parents seus algun dels actes il·lícits tipificats legalment.

indivisió hereditària *f*

indivisión hereditaria

Situació de cotitularitat sobre una herència sense partir.

ineficàcia *f*

ineficacia

Qualitat d'un acte, un negoci jurídic o una disposició normativa que provoca que no produeixin els efectes que els són propis.

infracció *f*

infracción

Transgressió, violació, d'un pacte, una llei, una regla.

ingratitude *f*

ingratitude

Conducta de la persona que oblidat o menysprea els beneficis rebuts, la qual és causa de revocació de donacions.

inhabilitació *f*

inhabilitación

Pena consistent en la incapacitació per a exercir un càrrec públic o privat.

NOTA: La inhabilitació pot ser imposada com a absoluta o especial i com a pena principal o accessòria d'una altra.

inoficiós -osa *adj*

inoficioso -sa

Dit dels actes d'última voluntat, dots o donacions, quan lesionen els drets de llegítima.

inoficiositat *f*

inoficiosidad

Situació que es produeix quan el causant ha dut a terme actes gratuïts de disposició que han provocat la insuficiència de l'actiu hereditari per a afrontar el pagament de les llegendades, que té com a conseqüència la reducció o la supressió dels llegats i les donacions.

inquilí -ina *m i f*

inquilino -na

Arrendatari d'una propietat urbana o d'una part d'aquesta propietat.

inscripció *f*

inscripción

Assentament principal fet en un registre.

insolvència *f*

insolvencia

Situació en què es troba una persona que no pot afrontar el compliment de les seves obligacions perquè el seu passiu exigible és superior a l'actiu realitzable.

instituir hereu -eva *v tr*

instituir heredero -ra; instituir por heredero -ra

Fer algú hereu per testament o heretament.

interès *m*

interés

Guany que dóna a algú un capital que ha prestat o que li deuen.

internament *m*

internamiento

Reclusió en un centre mèdic, penitenciari, assistencial, una institució tutelar, etc.

interrogatio in iure [la] *f*

interrogatio in iure

Mecanisme processal pel qual les persones interessades en la successió poden sol·licitar al jutge que communi el delat a acceptar o repudiar l'herència en un termini màxim de seixanta dies sempre que hagin transcorregut trenta dies des de la delació a favor seu.

NOTA: 1. Si l'hereu cridat no respon en el termini de seixanta dies s'entén que repudia l'herència. 2. Literalment, "interrogació en el dret".

interversió possessòria *f*

sin. **inversió possessòria** *f*

interversión posesoria; inversión posesoria

Canvi o modificació en el concepte possessori.

intestat -ada *adj*

sin. compl. **abintestat -ada** *adj*

intestado -da

Sense testament o amb un testament que esdevé nul.

intimació de pagament *f*

intimación de pago

Requeriment formal adreçat a un deutor perquè compleixi la seva obligació de pagament.

intimidació *f*

intimidación

Acció i efecte d'infondre en l'ànim d'algú el temor de sofrir un mal imminent i greu en la pròpia persona o en els propis béns, o en la persona o béns del cònjuge, descendents o ascendents, que provoca un vici del consentiment que permet la impugnació del negoci jurídic.

intromissió *f*

intromisión

Acció d'intervenir en afers d'altri.

invalidar *v tr*

invalidar

Declarar que un determinat contracte o negoci jurídic no produeix efectes i destruir els que ha produït.

inventari *m*

inventario

Enumeració dels béns i drets que componen un patrimoni.

inversió possessòria *f*

sin. **interversió possessòria** *f*

irretroactivitat *f*

irretroactividad

Principi jurídic en virtut del qual una llei no es pot aplicar a supòsits de fet que es van produir i consumir abans de la seva entrada en vigor.

joc *m*
juego

Contracte aleatori pel qual les parts s'obliguen al fet que qui perdi en relació amb l'esdeveniment sobre el qual es contracta ha de fer una determinada prestació en favor de la part que guanyi.

judici d'abintestat *m*
sin. compl. **abintestat** *m*
abintestato; juicio de abintestato

Procediment judicial l'objecte del qual és declarar hereus i distribuir els béns de la persona que ha mort sense atorgar testament

o havent atorgat un testament nul o ineficax.

judici de testamentaria *m*
juicio de testamentaria

Procediment judicial l'objecte del qual és la liquidació i la partició d'una herència entre els successors del causant.

junta de propietaris *f*
junta de propietarios

Òrgan de govern de les comunitats de propietaris.

legalitat *f*
legalidad

Principi segons el qual tot acte jurídic dels òrgans de l'estat s'ha de sotmetre a l'ordenament jurídic vigent i, en especial, els reglaments i actes administratius s'han d'adequar a la llei formal.

legatari -ària *m i f*
legatario -ria

Persona a favor de la qual s'ha fet un llegat.

legatari -ària de confiança *m i f*
legatario -ria de confianza

Persona a qui un testador encarrega que destini els béns del llegat a la finalitat que li ha encomanat confidencialment, de paraula o per escrit.

legítim -a *adj*
legítimo -ma

Conforme a les lleis o al dret.

legitimació *f*
legitimación

Habilitació d'una persona per exercir un càrrec o un ofici, o per dur a terme una acció.

legitimari -ària *m i f*
legitimario -ria

Persona que té dret a reclamar una part del valor dels béns de l'herència pel fet de ser descendent o pare o mare del causant.

lesió ultra dimidium [ultra dimidium: la] *f*

veg. **engany a mitges** *m*

liberalitat *f*
liberalidad

Disposició de béns a favor d'algú sense cap contraprestació.

lícit -a *adj*
lícito -ta

Permès per la llei, no contrari a la moral.

línia *f*
línea

L

Sèrie de graus format cadascun per una generació, que determina la proximitat o l'allunyament en el parentiu.

línia ascendent *f*

línea ascendente

Línia que va de fills a pares.

**línia col·lateral *f*
sin. **línia indirecta *f*****

línea colateral; línea indirecta

Línia entre les persones amb un avantpassat comú que no descendeixen l'una de l'altra.

línia descendent *f*

línea descendente

Línia que va de pares a fills.

**línia directa *f*
sin. **línia recta *f*****

línea directa; línea recta

Línia entre les persones que ascendeixen o descendeixen l'una de l'altra.

**línia indirecta *f*
sin. **línia col·lateral *f*******línia materna *f***

línea materna

Línia de parentiu determinada per la mare.

línia paterna *f*

línea paterna

Línia de parentiu determinada pel pare.

**línia recta *f*
sin. **línia directa *f*******línia troncal *f***

línea troncal

Línia originada pel fill primogènit de l'estirp i continuada pels successius primogènits.

líquid -a¹ *adj*

líquido -da

Dit de la quantitat, el sou o el preu que resulten un cop efectuades les reduccions o pagaments de deutes que corresponen.

líquid -a² *adj*

líquido -da

Dit de qualsevol bé o actiu financer fàcilment convertible en diner efectiu.

**liquidació *f*
sin. **venda en liquidació *f***
liquidación; venta en liquidación**

Venda de caràcter excepcional i de finalitat extintiva de determinades existències de productes, en cas de cessació de l'activitat comercial o canvi en l'orientació del negoci.

liquiditat *f*

liquidez

Qualitat d'un bé o un actiu financer fàcilment convertible en diner efectiu.

**lísing *m*
sin. **arrendament financer *m*******llegar *v tr*
legar**

Deixar un llegat a una persona.

llegat *m*
legado

Disposició per causa de mort que implica una adquisició de béns a títol particular.

llegat amb eficàcia obligacional *m*
legado con eficacia obligacional

Llegat que imposa a algú una determinada prestació a favor del legatari.

NOTA: La prestació pot consistir a lliurar una quantitat al legatari o bé a fer o a deixar de fer una determinada acció en favor seu.

llegat amb eficàcia real *m*
legado con eficacia real

Llegat pel qual el legatari adquireix béns o drets reals o de crèdit del testador que no s'extingeixen amb la seva mort, o bé un dret real que es constitueix per raó del llegat sobre una cosa pròpia del testador.

llegat de part alícuota *m*
legado de parte alícuota

Llegat pel qual el testador atribueix al legatari el dret que li siguin adjudicats els béns de l'actiu hereditari líquid pel valor corresponent a la part alícuota fixada pel testador.

NOTA: El llegat de part alícuota no comprèn el passiu hereditari, no atribueix la condició de successor del causant i, a Catalunya, no dona dret a promoure el judici de testamentària.

llegítima *f*
legítima

Dret d'obtenir un valor patrimonial en la successió d'un causant que, per ministeri de la llei, tenen alguns parents.

NOTA: A Catalunya, la llegítima és la quarta part d'una herència, que s'ha de repartir entre tots els legitimaris; el causant la pot atribuir per qualsevol títol i l'hereu la pot pagar en béns o en diners.

lleï *f*
ley

Norma jurídica de caràcter general i obligatori, dictada per un òrgan legislatiu, que és la font més important del dret i que té la funció de regular la vida d'una comunitat.

lleï personal *f*
ley personal

Llei que s'aplica a les matèries integrants de l'estatut personal.

llibertat de contractació *f*
libertad de contratación

Principi segons el qual tota persona amb capacitat suficient pot concloure contractes privats amb plena autonomia sempre que no atemptin contra les lleis, la moral o els bons costums.

llinda *f*
sin. **partió** *f*
linde; lindero

Línia o paret divisòria entre dues propietats.

lloguer¹ *m*
sin. compl. **arrendament**² *m*
alquiler

Preu estipulat en un contracte d'arrendament.

lloguer² *m*
veg. **arrendament**¹ *m*

L**lluerna** *f*

sin. **claraboia** *f*

lluïisme *m*

laudemio

Quantitat de diners que rep el censalista en cada transmissió onerosa entre vius de la finca, tret dels casos exceptuats legalment.

lucre *m*

lucro

Guany, benefici que es treu d'alguna cosa o d'alguna activitat.

lucre cessant *m*

lucro cesante

Lucre que el creditor deixa d'obtenir com a conseqüència de l'incompliment d'obligacions per part del deutor.

M.

major d'edat *m i f*
mayor de edad

Persona que, pel fet d'haver arribat a divuit anys d'edat, té plena capacitat d'obrar.

majoria d'edat *f*
sin. compl. **majoritat** *f*
mayor edad; mayoría de edad; mayoría

Condicció de major d'edat.

majoritat *f*
veg. **majoria d'edat** *f*

mala fe *f*
mala fe

Malícia amb la qual es fa alguna cosa, o es posseeix o deté algun bé.

mancomunitat *f*
mancomunidad

Cotitularitat en el crèdit o en el deute en virtut de la qual cada cocreditor només pot exigir una part de la prestació i el codeutor

només respon per la seva part en el compliment de l'obligació.

mandant *m i f*
mandante

Persona que, d'acord amb un contracte de mandat, dóna a una altra el poder d'actuar en nom i interès seu o en nom propi, però en interès seu.

mandat *m*
veg. **contracte de mandat** *m*

mandatari -ària *m i f*
mandatario -ria

Persona que, d'acord amb un contracte de mandat, accepta del mandant la gestió d'un afer determinat.

marmessor -a *m i f*
sin. compl. **executor -a testamentari -ària** *m i f*, **testamentari -ària** *m i f*

albacea; executor -ra testamentario -ria; testamentario -ria

Persona nomenada pel causant i, de vega-

M

des, pel jutge, perquè executi les disposicions de darrera voluntat.

marmessor -a particular *m i f*

albacea particular

Marmessor que ha de complir un o més encàrrecs relatius a una herència o executar disposicions testamentàries concretes.

marmessor -a universal *m i f*

albacea universal

Marmessor que rep del testador l'encàrrec de lliurar l'herència en la seva totalitat a persones per ell designades o de destinar-la a les finalitats expressades en el testament o en la confiança revelada.

marmessoria *f*

albaceazgo

Càrrec de marmessor.

masover -a *m i f*

masovero -ra

Persona que explota un mas propietat d'altri i que hi sol residir.

masoveria *f*

sin. compl. **contracte de masoveria**

m
contrato de masovería

Contracte de parceria pel qual una persona s'obliga a conrear la finca d'una altra, viure en la propietat, lliurar-li la part pactada dels fruits i actuar com a administrador o apoderat del propietari.

maternitat *f*

maternidad

Relació existent entre una mare i un fill, derivada de la relació biològica que comporta la generació o d'un acte jurídic d'adopció.

matrimoni *m*

matrimonio

Unió de dues persones que dóna lloc a un vincle jurídic, que origina una comunitat de vida en la qual aquestes s'han de respectar i ajudar mútuament i actuar en interès de la família.

matrimoni canònic *m*

matrimonio canónico

Matrimoni religiós celebrat segons les normes de l'Església catòlica.

matrimoni civil *m*

matrimonio civil

Matrimoni que se celebra davant un funcionari competent que pot ser el jutge encarregat del registre civil o l'alcalde o un delegat designat reglamentàriament.

matrimoni en perill de mort *m*

sin. compl. **matrimoni in articulo mortis** [in articulo mortis: la] *m*

matrimonio en peligro de muerte; matrimonio in articulo mortis

Matrimoni que se celebra quan un dels contraents o tots dos estan en perill de mort perquè estan greument malalts o en una situació de perill imminent.

NOTA: Matrimoni in articulo mortis significa literalment, 'matrimoni en el moment de la mort'.

matrimoni in articulo mortis [in articulo mortis: la] *m*

veg. **matrimoni en perill de mort** *m*

matrimoni per poders *m*
matrimonio por poderes

Matrimoni en què s'expressa el consentiment matrimonial per mitjà d'un apoderat.

matrimoni rat *m*
matrimonio rato

Matrimoni celebrat legítimament però que no ha arribat a consumir-se.

matrimoni religió *m*
matrimonio religioso

Matrimoni en què s'expressa el consentiment matrimonial en la forma prevista per una confessió religiosa inscrita perquè tingui efectes civils.

matrimoni secret *m*
matrimonio secreto

Matrimoni que se celebra sense publicitat i que ha de ser autoritzat pel Ministeri de Justícia.

mediació familiar *f*
mediación familiar

Mètode de resolució de conflictes entre cònjuges per arribar a un acord satisfactori mitjançant la intervenció d'una tercera persona imparcial i experta, sigui a iniciativa de les parts, sigui per indicació d'una autoritat judicial.

memòria testamentària *f*
memoria testamentaria

Disposició de darrera voluntat escrita i signada pel testador en al·lusió a un testament anterior en què ordena disposicions referents a diners que no excedeixin la vintena part de l'actiu hereditari, a objectes personals, joies, robes i parament de casa, o bé

a obligacions de moderada importància a càrrec dels hereus o els legataris.

menor d'edat *m i f*
menor de edad

Persona que, pel fet de no haver arribat encara a la majoria d'edat, no té plena capacitat d'obrar.

menor de vida independent *m i f*
sin. compl. **emancipat -ada de fet** *m i f*

emancipado -da de hecho; menor de vida independiente

Menor més gran de setze anys que, sense estar emancipat legalment, viu de forma independent amb el consentiment dels seus pares i té la mateixa capacitat d'obrar que un emancipat.

més-dient *m i f*
rematante

Persona que ofereix més en una venda, subhasta, etc.

minoria d'edat *f*
sin. compl. **minoritat** *f*

menor edad; minoría de edad; minoridad

Condició de menor d'edat.

minoritat *f*
veg. **minoria d'edat** *f*

mitgeria *f*
medianería

Comunitat de propietat que els propietaris de finques veïnes tenen sobre parets, tanques i altres elements mitgers.

M**mitja guanyeria** *f*sin. **convinença** *f*; **pacte de convinença** *m***mode**¹ *m*

modo

Càrrega imposada en un testament o en una donació, que obliga a fer alguna cosa i que s'ha de complir per evitar una sanció.

mode² *m*

modo

Lliurament que es fa d'un bé.

mora *f*

mora

Retard temporal jurídicament rellevant en el compliment d'una obligació.

NOTA: La mora pot imputar-se tant al creditor, quan es nega injustificadament a rebre la prestació oferta pel deutor, com al deutor, quan retarda culpablement el pagament.

mort *f*

muerte

Fi de la vida que determina l'extinció de la personalitat civil.

mutu *m*veg. **contracte de mutu** *m***mutuant** *m i f*sin. compl. **prestador -a** *m i f*

mutuante; prestamista

Persona que dóna el préstec en un contracte de mutu.

mutuatari -ària *m i f*sin. compl. **prestatarí -ària** *m i f*

mutuario -ria; mutuatario -ria; prestatarí -ria

Persona que rep el préstec en un contracte de mutu.

N.

naixement *m*

nacimiento

Acció de néixer, de sortir el fetus del si matern.

Nota: Només si la persona viu vint-i-quatre hores separada del si matern després de tallat el cordó umbilical, i té figura humana, adquireix capacitat jurídica.

nasciturus [la] *m*

veg. **concebut** *m*

nascut -uda *m i f*

nacido -da

Ésser amb forma i característiques humanes que ha viscut vint-i-quatre hores separat del si de la mare, un cop tallat el cordó umbilical.

negligència *f*

negligencia

Actitud o comportament de la persona que manca de la deguda cura o diligència, que pot ser causa de responsabilitat civil o penal.

negoci *m*

veg. **negoci jurídic** *m*

negoci abstracte *m*

negocio abstracto

Negoci jurídic que no requereix causa perquè l'obligació que crea no necessita ser justificada jurídicament.

negoci atípic *m*

negocio atípico

Negoci jurídic que neix de la voluntat dels contractants i que no correspon a un tipus descrit legalment.

negoci dissimulat *m*

negocio disimulado

Negoci jurídic realment volgut, amagat pel negoci simulat.

NOTA: Vegeu la nota del terme *negoci simulat*.

negoci en frau de creditors *m*

negocio en fraude de acreedores

N

Negoci jurídic en què el deutor ha defugit les seves obligacions i no pot satisfer els crèdits i que pot ser objecte d'impugnació.

negoci entre vius *m*

sin. compl. **negoci inter vivos** [inter vivos: la] *m*

negocio inter vivos; negocio entre vivos

Negoci jurídic que produeix efectes en vida de les persones que hi intervenen.

negoci fiduciari *m*

negocio fiduciario

Negoci jurídic en virtut del qual una persona concedeix a una altra la titularitat d'una cosa o d'un dret amb una finalitat d'administració o de garantia que només coneixen les parts, amb una evident desproporció entre la finalitat buscada i el mitjà emprat.

negoci indirecte *m*

negocio indirecto

Negoci jurídic en virtut del qual s'aconsegueixen, a més dels efectes típics, uns altres que no li són inherents, a causa de la manipulació que fan les parts del tipus negocial que prenen com a punt de partida.

NOTA: Per exemple, un negoci mixt de compravenda amb donació.

negoci innominat *m*

negocio innominado

Negoci atípic que no té un nom reconegut en l'ordenament jurídic.

negoci inter vivos [inter vivos: la] *m*

veg. **negoci entre vius** *m*

negoci jurídic *m*

sin. compl. **negoci** *m*

negocio; negocio jurídico

Acte jurídic voluntari lícit, els efectes jurídics del qual deriven i són configurats per la voluntat.

negoci mixt *m*

negocio mixto

Negoci jurídic inicialment oneros en el qual la contraprestació és en part onerosa i en part feta amb ànim de liberalitat.

negoci mortis causa [mortis causa: la] *m*

veg. **negoci per causa de mort** *m*

negoci per causa de mort *m*

sin. compl. **negoci mortis causa** [mortis causa: la] *m*

negocio mortis causa; negocio por causa de muerte

Negoci jurídic que produeix efectes després de la mort del declarant o d'alguna de les parts.

negoci plurilateral *m*

negocio plurilateral

Negoci jurídic producte de les declaracions de més de dues parts o que per la seva naturalesa està obert a un nombre indefinit de parts.

negoci simulat *m*

negocio simulado

Negoci jurídic aparent que no és el volgut realment, que n'amaga un altre de realment volgut per les parts.

NOTA: El negoci simulat no és vàlid, només és vàlid el negoci dissimulat. Per exemple, si es fa una compravenda simulada que amaga una donació,

només serà vàlida la donació, que és el negoci dissimulat.

negoci típic *m*
negocio típico

Negoci jurídic que està regulat expressament en l'ordenament jurídic, el qual en regula específicament els elements essencials.

nom *m*
nombre

Mitjà d'identificació d'una persona.

Nota: El nom comprèn el nom propi i els dos cognoms.

nominalisme *m*
nominalismo

Principi que consisteix en la identitat de la prestació, segons el qual les alteracions en el poder adquisitiu del diner no han d'alterar la suma fixada en establir-se l'obligació.

Nota: Aquestes alteracions es poden corregir mitjançant les clàusules d'estabilització i l'actualització.

norma jurídica *f*
norma jurídica

Regla de conducta emanada de qui està legitimat per dictar-la, l'observança de la qual és garantida pel poder coercitiu de l'Estat.

nota marginal *f*
nota marginal

Assentament fet en un registre amb la funció de relacionar entre si diferents assentaments.

novació *f*
novación

Substitució d'una obligació per una altra de nova, en virtut d'una causa preexistent, que extingeix o modifica la primera.

nu nua propietari -ària *m i f*
nudo -da propietario -ria

Persona que té una propietat gravada amb un usdefruit.

nua propietat *f*
nuda propiedad

Propietat gravada amb un usdefruit.

nul·litat *f*
nulidad

Ineficàcia d'un negoci jurídic a causa d'haver-se infringit les exigències legals respecte de l'estructura negocial.

nul·litat matrimonial *f*
nulidad matrimonial

Dissolució del vincle matrimonial quan corre alguna de les causes establertes legalment i que comporta considerar el matrimoni com a inexistent, sens perjudici dels efectes que pugui produir a una tercera persona de bona fe o al cònjuge que va actuar amb bona fe.

Q..

obertura de successió *f*

apertura de sucesión

Moment que té lloc quan mor el causant o quan adquireix fermesa la declaració de defunció i que determina quines són les persones cridades a succeir-lo.

obertura de testament *f*

apertura de testamento

Acte d'obrir un testament notarial tancat i de protocol·litzar-lo en una acta atorgada per un notari davant de dos testimonis.

obligació *f*

obligación

Situació jurídica en què una persona té un dret que li permet d'exigir d'una altra persona una determinada conducta de contingut patrimonial, consistent a fer, deixar de fer o lliurar alguna cosa.

obligació a terme *f*

obligación a plazo; obligación a término

Obligació en què els efectes han de començar o deixar de produir-se en un moment futur.

obligació alternativa *f*

obligación alternativa

Obligació en la qual existeixen dues o més prestacions però només cal que el deutor en compleixi una.

obligació condicional *f*

obligación condicional

Obligació en què els efectes depenen de la realització d'un esdeveniment futur.

obligació de donar *f*

obligación de dar

Obligació per la qual una persona es compromet a lliurar una cosa a una altra o a transmetre-li un dret.

obligació de fer *f*

obligación de hacer

Obligació per la qual una persona es compromet a dur a terme un acte o a prestar un servei.

obligació de no fer *f*

obligación de no hacer

Obligació per la qual una persona es compromet a abstenir-se de dur a terme un acte o prestar un servei.

obligació específica *f*

obligación específica

Obligació en què l'objecte de la prestació és un bé o un servei concret i determinat individualment.

obligació facultativa *f*

obligación facultativa

Obligació que té com a objecte una única prestació i que en el moment del pagament concedeix l'opció de realitzar una prestació diferent a la deguda.

obligació genèrica *f*

obligación genérica

Obligació en què l'objecte de la prestació és determinat únicament per la seva pertinença a un gènere.

obligació mancomunada *f*

obligación mancomunada

Obligació en què hi ha una pluralitat de deutors o de creditors i el deute es presumeix dividit en tantes parts iguals com creditors o deutors hi hagi, de tal manera que es consideren deutes diferents.

obligació natural *f*

obligación natural

Obligació que no és exigible jurídicament.

obligació pecuniària *f*

obligación pecuniaria

Obligació que consisteix en el lliurament d'una suma de diners.

obligació propter rem [propter rem: la] *f*

obligación propter rem

Obligació en què el deutor és qualsevol persona que està en una posició jurídica determinada respecte d'una cosa.

NOTA: 1. Per exemple, l'obligació del propietari d'una finca que està gravada amb un cens de pagar la pensió al censalista. 2. Literalment, 'obligació a causa de la cosa'.

obligació pura *f*

obligación pura

Obligació que no està subjecta a cap circumstància que en limiti els efectes, com la condició o el terme.

obligació recíproca *f*

obligación recíproca

Obligació en què s'han convingut prestacions per a totes dues parts, essent una la causa de l'altra.

obligació solidària *f*

obligación solidaria

Obligació en què, havent-hi una pluralitat de deutors o de creditors, cadascun dels creditors té dret a exigir la totalitat del deute o cada deutor és obligat a complir la totalitat de la prestació.

obligat -ada *m i f*

obligado -da

Persona que ha de complir una obligació.

ocupació *f*
ocupación

Forma originària d'adquirir la propietat consistent a apoderar-se de béns materials externs que no pertanyen a ningú, amb la intenció d'apropiar-se'ls.

oferiment de pagament *m*
ofrecimiento de pago

Declaració de voluntat del deutor, dirigida al seu creditor, d'estar disposat a complir el deute que té.

oferta *f*
oferta

Declaració receptícia que una persona fa a una altra per establir un contracte.

NOTA: S'entén que s'ha formulat el contracte a partir del moment en què s'accepta l'oferta.

ordre públic *m*
orden público

Situació de respecte de les normes establertes per la societat que permeten la convivència.

ordre successori intestat *m*
orden sucesorio intestado

Ordre fixat per la llei que segueixen les persones cridades a succeir quan no hi ha testament ni heretament, i que es basa en el parentiu per consanguinitat o per adopció.

orfe òrfena *m i f*
huérfano -na

Persona menor d'edat que ha perdut el pare i la mare o algun dels dos.

P...

pactar *v tr*
veg. **contractar** *v tr*

pacte *m*
veg. **contracte** *m*

pacte addictio in diem [addictio in diem: la] *m*
veg. **pacte de millor comprador** *m*

pacte anticrètic *m*
pacto anticrético

Pacte en virtut del qual els fruits que produeix un bé donat en penyora s'apliquen a l'extinció d'un deute.

pacte comissori *m*
pacto comisorio

Pacte en virtut del qual el creditor pignoratiu adquireix la propietat del bé pignorat per a extingir el deute.

pacte d'igualtat de béns i guanys *m*
pacto de igualdad de bienes y ganancias

Pacte convingut en capítols matrimonials en virtut del qual els cònjuges estipulen que els productes del dot no consumits i tot el que s'hagi adquirit amb ells sigui dividit a parts iguals entre tots dos.

NOTA: El pacte d'igualtat de béns i guanys és propi del territori de l'antiga diòcesi de Girona.

pacte d'unitat econòmica familiar *m*
pacto de unidad económica familiar

Pacte en virtut del qual l'heretant, l'hereu i les seves famílies contreuen l'obligació d'unir esforços sota la direcció i l'administració del primer, i d'aportar a la comunitat familiar tots els seus ingressos i les rendes dels seus béns per a atendre millor les necessitats de la casa i les particulars dels seus membres.

pacte de convinença *m*
sin. **convinença** *f*, **mitja guadanyeria** *f*

pacte de desistiment *m*
pacto de desistimiento

Pacte en virtut del qual s'acorda que una de les parts té la facultat de deixar sense eficàcia el contracte, sense necessitat de requerir el consentiment de l'altra.

P

pacte de mig per mig *m*

sin. **agermanament** *m*

pacte de millor comprador *m*

sin. compl. **pacte addictio in diem** [addictio in diem: la] *m*

pacto addictio in diem; pacto de mejor comprador

Pacte en virtut del qual s'estableix que una venda és ineficaç si després de dur-se a terme el venedor troba un altre comprador que li ofereix condicions més beneficioses per a ell, i el primer comprador no les vol igualar.

NOTA: Pacte addictio in diem significa literalment 'pacte d'adjudicació al dia'.

pacte de reserva de domini *m*

pacto de reserva de dominio

Pacte en virtut del qual s'impedeix que una persona esdevingui propietària del bé que ja ha adquirit fins que no en pagui totalment el preu.

pacte de retrovenda *m*

veg. **carta de gràcia** *f*

pacte de supervivència¹ *m*

pacto de supervivencia

Pacte entre cònjuges que s'estipula en capítols matrimonials en virtut del qual el cònjuge supervivent renuncia la llegítima que li podria correspondre en la successió intestada del seu fill impúber.

pacte de supervivència² *m*

pacto de supervivencia

Pacte entre cònjuges casats en règim de separació de béns en virtut del qual el cònjuge supervivent esdevé el titular únic dels béns comprats conjuntament i per meitat.

pacte reversional *m*

pacto reversional

Pacte, que pot estipular-se en capítols matrimonials o en una donació entre vius, en virtut del qual, en complir-se una eventualitat prevista, retornen a l'heretant o al donant els béns transmesos però no els fruits que hagin pogut donar aquests béns.

pacte successori *m*

veg. **heretament** *m*

pagador -a *m i f*

pagador -ra

Persona que paga.

pagament *m*

pago

Satisfacció del preu d'un bé que es compra.

pagament de l'indegut *m*

pago de lo indebido

Pagament que es fa per error i que origina el dret de restitució del bé, perquè jurídicament no hi ha cap causa que legitimi el cobrament.

pagament per cessió de béns *m*

veg. **dació per a pagament** *f*

parador *m*

paradero

Lloc on una persona es troba en un moment concret.

parament de casa *m*

menaje de la casa

Conjunt de mobles i altres estris propis d'una casa.

parcer -a *m i f*

aparcerero -ra

Persona que mena una terra en una parceria.

parceria *f*

aparcería

Contracte pel qual el propietari d'una finca rústica cedeix temporalment a un agricultor aquesta finca o algun dels seus aprofitaments i aporta un mínim del 25% del cost de la producció, i acorda amb l'agricultor de repartir-se els fruits de l'explotació per parts alíquotes, en proporció a les seves aportacions respectives.

parella de fet *f*

pareja de hecho

Unió estable de dues persones que tenen una relació afectiva anàloga a la conjugal.

parent -a *m i f*

pariente -ta

Persona que és de la mateixa família que una altra per consanguinitat, afinitat o adopció.

parentiu *m*

parentesco

Vinçle existent entre parents, per consanguinitat, afinitat o adopció.

paret mitgera *f*

sin. compl. **paret mitjanera** *f*

medianera; pared medianera

Paret comuna entre dues finques veïnes amb un règim especial d'indivisió que permet a cada propietari de carregar i d'aprofitar fins a la meitat del seu gruix.

paret mitjanera *f*

veg. **paret mitgera** *f*

part alíquota *f*

parte alícuota

Quantitat que és continguda en un tot un nombre exacte de vegades.

partició d'herència *f*

sin. compl. **partició hereditària** *f*

partición de herencia; partición hereditaria

Acció de dividir una herència entre els hereus, que provoca l'extinció de la comunitat hereditària.

partició hereditària *f*

veg. **partició d'herència** *f*

particular *adj*

particular

Relatiu a béns o drets concrets o específics.

partidor -a *m i f*

veg. **comptador -a partidor -a** *m i f*

partió *f*

sin. **llinda** *f*

partionament *f*

sin. **delimitació** *f*

P

passiu hereditari *m*

pasivo hereditario

Conjunt de deutes i de càrregues d'una persona difunta considerat com a objecte de la successió per causa de mort.

paternitat *f*

paternidad

Relació existent entre un pare i un fill derivada de la relació biològica que comporta la generació, d'un acte jurídic d'adopció o d'una presumpció legal, o bé com a conseqüència d'haver donat el consentiment a la fecundació assistida de la mare.

pàtria potestat *f*

veg. **potestat del pare i de la mare** *f*

patrimoni *m*

patrimonio

Conjunt de béns que jurídicament és considerat com una universalitat.

patró -ona *m i f*

patrón -ona

Membre del patronat d'una fundació.

patronat *m*

patronato

Òrgan de govern i de representació d'una fundació, al qual correspon d'acomplir els fins fundacionals i d'administrar els béns i els drets que n'integren el patrimoni.

pensió alimentària *f*

pensión alimenticia

Quantitat de diners que, per disposició convencional, testamentària, legal o judicial, ha de pagar una persona a una altra per tal de subvenir a les seves necessitats.

pensió compensatòria *f*

pensión compensatoria

Quantitat de diners que es paga per mensualitats avançades i que rep el cònjuge de bona fe en cas de nul·litat matrimonial o el cònjuge que, com a conseqüència d'un divorci o d'una separació judicial, veu més perjudicada la seva situació econòmica.

pensió periòdica *f*

pensión periódica

Quantitat de diners que una persona ha de pagar regularment a una altra durant un temps indefinit o vitalici.

pensió vitalícia *f*

sin. **violari** *m*

pensión vitalicia; violario

Dret de crèdit a percebre i obligació consegüent de pagar un pensió periòdica, durant el temps definit per la vida d'una persona o més d'una que visquin en el moment de la constitució.

penyora *f*

prenda

Garantia real sobre cosa moble que exigeix desplaçament possessori, en virtut de la qual el creditor pignoratiu pot realitzar el valor del bé pignorat en cas d'incompliment del deutor.

penyora sense desplaçament de la possessió *f*

prenda sin desplazamiento de la posesión

Garantia real a favor d'una tercera persona, en virtut de la qual el propietari del bé pignorat es constitueix en el seu dipositari.

perdó *m*

perdón

Remissió total o parcial d'una pena, un deute o una obligació pendent, per part de qui té poder o facultat de concedir-la.

perfecció d'un contracte *f*

perfecció de un contrato

Acció i efecte de completar els requisits perquè un contracte tingui plena força jurídica.

perfecció de la declaració de voluntat *f*

perfección de la declaración de voluntad

Compleció dels requisits necessaris perquè l'ordenament consideri una declaració de voluntat apta per a produir efectes.

perfer *v tr*

perfeccionar

Completar els requisits perquè un acte civil, especialment un contracte, tingui plena força jurídica.

període legal de concepció *m*

período legal de concepción

Primers cent vint dies del període de gestació, que la llei presumeix que és de tres-cents dies.

permuta *f*

permuta

Contracte pel qual les parts s'obliguen a canviar alguna cosa.

permutant *m i f*

permutante

Persona que fa una permuta.

persona física *f*

persona física

Tot ésser humà.

persona jurídica *f*

persona jurídica

Conjunt de persones o de béns reconegut com a subjecte de dret amb personalitat independent dels seus associats, o dels seus afavorits, que s'organitza per a la consecució d'un fi permanent.

personalitat civil *f*

personalidad civil

Qualitat de persona física o jurídica, des del punt de vista del dret civil.

personalitat jurídica *f*

personalidad jurídica

Capacitat que té una persona jurídica per a ser subjecte de relacions de dret.

pignorable *adj*

pignorable

Que pot ser usat com a garantia en una pignoració.

pignoració *f*sin. **empenyament**¹ *m***pignorant** *m i f*

pignorante

Persona que fa una pignoració.

P

pignorar *v tr*
sin. **empenyorar** *v tr*

plec *m*
pliego

Conjunt de documents que contenen les clàusules d'un contracte.

poder *m*
poder

Facultat que posa la persona en estat de fer alguna cosa.

poder de disposició *m*
poder de disposición

Poder per a alienar o gravar els drets patrimonials.

poderdant *m i f*
poderdante

Persona que ha atorgat un poder a una altra perquè actuï en nom seu.

posseïdor -a *m i f*
poseedor -ra

Persona que frueix de la tinença material d'una cosa o del gaudi d'un dret, tant si n'és la propietària real com si no.

possessió *f*
posesión

Tinença material d'una cosa o gaudi d'un dret.

possessió civil *f*
posesión civil

Possessió natural amb la intenció de tenir una cosa o un dret com a propis.

possessió civilíssima *f*
posesión civilísima

Possessió que s'adquireix, per ministeri de la llei, sense necessitat d'aprehensió material dels béns hereditaris.

NOTA: A Catalunya la possessió civilíssima només la té el tenentari.

possessió d'estat *f*
posesión de estado

Aparença pública, pacífica i continuada de la titularitat d'un estat civil.

possessió natural *f*
posesión natural

Possessió que té una persona individualment.

pòstum -a *m i f*
póstumo -ma

Persona nascuda després de la mort d'aquell de qui rep algun dret.

potestat *f*
potestad

Poder, facultat, domini que es té sobre una persona o un bé.

potestat del pare i de la mare *f*
sin. compl. **pàtria potestat** *f*

patria potestad; potestad del padre y de la madre

Obligació que tenen els pares de vetllar pels fills, tenir-los en companyia seva, alimentar-los, procurar-los una formació plena i ínte-

gra, i representar-los i administrar-ne els béns mentre siguin menors d'edat no emancipats i també en la majoria d'edat si són incapacitats.

precontracte *m*

precontrato

Contracte que compleix tots els requisits legals, però segons el qual una part o totes dues es reserven la facultat de posar-lo en vigor en un moment posterior.

predi *m*

veg. **finca** *f*

prelació de crèdits *f*

prelación de créditos

Ordre legal de preferència amb què han de ser satisfets els diversos crèdits d'un deutor morós insolvent que concorrin en cas d'execució forçosa.

prelegatari -ària *m i f*

prelegatario -ria

Persona beneficiada amb un prellegat.

prellegat *m*

prelegado

Llegat ordenat a favor de l'hereu.

premorència *f*

premorencia

Mort d'una persona abans que una altra o abans d'un terme o una circumstància fixats prèviament.

premort -a *m i f*

premuerto -ta

Persona que mor abans que una altra o abans d'un terme o una circumstància fixats prèviament.

prescripció adquisitiva *f*

sin. **usucapió** *f*

prescripción adquisitiva; usucapión

Adquisició del dret de propietat o un altre dret real mitjançant la possessió continuada d'aquest dret durant un determinat període de temps fixat legalment.

prescripció extintiva *f*

prescripción extintiva

Extinció d'un dret en el cas que el titular no dugui a terme cap activitat relativa a aquest dret durant un determinat període de temps fixat legalment.

prestació *f*

prestación

Conducta deguda, objecte d'una obligació, que consisteix a donar, fer o no fer alguna cosa.

prestador -a *m i f*

veg. **mutuant** *m i f*

prestatari -ària *m i f*

veg. **mutuatari -ària** *m i f*

préstec *m*

veg. **contracte de mutu** *m*

préstec d'ús *m*

veg. **comodat** *m*

presumpció *f*

presunción

P

Deducció, feta per un jutge o per la llei, de l'existència d'un fet o una circumstància desconeguts a partir de la certesa o veritat d'un de conegut.

presumpció iuris et de iure [iuris et de iure: la] *f*

presunción iuris et de iure

Presumpció que no admet prova en contra.

NOTA: Literalment, 'presumpció de llei i des de la llei'.

presumpció iuris tantum [iuris tantum: la] *f*

presunción iuris tantum

Presumpció que es pot destruir amb una prova en contra.

NOTA: Literalment, 'presumpció només de llei'.

preterició *f*

preterición

Omissió del legitimari en el testament del causant o menció sense fer-li cap atribució patrimonial en concepte de llegítima o imputable a ella.

preterició errònia *f*

preterición errónea

Preterició que es dóna quan el testament no menciona el fill o descendent del testador que ha nascut o arribat a ser legitimari després d'atorgat el testament o quan en testar el causant ignorava l'existència d'aquest legitimari.

Nota: La preterició errònia atorga al legitimari acció per demanar la nul·litat del testament.

preterició intencional *f*

preterición intencional

Preterició que es dóna quan el testament no menciona el legitimari i aquest no ha rebut cap donació en concepte de llegítima o imputable a ella, o quan el menciona però no hi ha cap atribució a favor seu ni el deshereta.

NOTA: La preterició intencional atorga al legitimari acció per reclamar la llegítima.

preterir *v tr*

preterir

Ometre el legitimari en el testament o mencionar-lo sense fer-li cap atribució patrimonial en concepte de llegítima o imputable a ella.

preu *m*

precio

Relació de canvi entre dos béns econòmics, és a dir, nombre d'unitats d'un bé que cal lliurar per obtenir una unitat d'un altre bé.

preu alçat *m*

precio alzado; tanto alzado

Quantitat global fixada per a l'execució d'una obra sense un compte detallat.

principis generals del dret *m pl*

principios generales del derecho

Normes jurídiques de caràcter general que normalment s'obtenen per deducció a partir de la interpretació de les normes de l'ordenament jurídic, però que, en algun cas, poden estar formulades expressament.

privadesa *f*

privacidad

Condicó de les informacions que fan referència o pertanyen a una persona física o jurídica, segons la qual no poden fer-se públiques sense el consentiment de l'afectat.

privilegi *m*

privilegio

Disposició emanada del poder legislatiu en virtut de la qual s'atorga a una persona o a una categoria de persones un dret especial o un tracte de favor, diferent del que dóna la llei comuna, amb un cert caràcter de permanència.

pròdig -a *m i f*

pródigo -ga

Persona que dilapida el seu patrimoni.

prodigalitat *f*

prodigalidad

Conducta de la persona que posa en perill el seu patrimoni, en perjudici de les persones que tenen dret a rebre aliments.

progenitor -a *m i f*

progenitor -ra

Persona de la qual procedeix en línia directa una altra.

prohibició de disposar *f*

prohibición de disponer

Clàusula que un testador o un donant afegeix a un títol lucratiu o limitació imposada legalment o judicialment, que comporta la impossibilitat d'alienar o gravar els béns sobre els quals recau.

prohibició de succeir *f*

prohibición de suceder

Prohibició que comporta que l'instituït hereu no pot succeir el testador a causa de les relacions que hi ha entre tots dos.

NOTA: Per exemple, no poden succeir el notari, els testimonis ni cap altra persona que hagi intervingut en un testament.

promesa *f*

promesa

Compromís per a realitzar un acte o contreure una obligació.

promesa de matrimoni *f*

promesa de matrimonio

Promesa unilateral de casar-se, que no obliga al matrimoni, però sí a la restitució de les donacions i a la reparació dels danys causats, en el cas que no s'arribi a contreure.

NOTA: Vegeu també *esposalles*.

promissori -òria *adj*

promisorio -ria

Que conté una promesa.

promitent *m i f*

promitente

Persona que fa una promesa.

propietari -ària *m i f*

propietario -ria

Persona física o jurídica que té el títol de propietat d'una cosa o d'un dret.

propietat *f*sin. compl. **domini** *m*

dominio; propiedad

Dret d'usar, gaudir i disposar d'una cosa o d'un dret de forma plena i exclusiva, sense més limitacions que les que s'estableixen a les lleis.

P

propietat horitzontal f

propiedad horizontal

Propietat de cada un dels diferents pisos o locals per persones distintes i copropietat conjunta dels elements comuns, en una comunitat de veïns.

propietat industrial f

propiedad industrial

Dret que té l'inventor o creador de procediments, models o dibuixos industrials i el qui adopta o patenta noms, marques, rètols, etc., industrials o comercials, per explotar-los de forma exclusiva.

propietat intel·lectual f

propiedad intelectual

Conjunt de facultats que la llei concedeix a l'autor d'una obra científica, artística o literària, quant al poder exclusiu de publicar-la, modificar-la, explotar-la econòmicament i disposar-ne de qualsevol forma.

protectorat m

protectorado

Òrgan de l'Administració que té la funció de vigilar l'actuació dels patrons d'una fundació.

protocol notarial m

protocolo notarial

Col·lecció ordenada cronològicament dels originals de les escriptures o de les actes autoritzades durant un any per un notari, que s'aplega en un o més volums enquadernats i foliats.

NOTA: El protocol notarial conté dos índexs: un de cronològic, relatiu als documents, i un d'alfabètic, relatiu a les persones que intervenen en els documents i les que els atorguen. Quan una notaria canvia de titular dins d'un mateix any, el suc-

cessor continua la numeració del protocol del seu predecessor.

protocol·lització f

protocolización

Incorporació d'una escriptura o d'una acta al protocol notarial.

púber m i f

púber

Persona major de dotze anys, si és dona, o de catorze anys, si és home.

pubertat f

pubertad

Moment de la vida d'una persona física durant el qual, estant subjecte encara a la minoria d'edat, ja pot intervenir en algun negoci jurídic o en actuacions judicials.

pubilla f

heredera; pubilla

Filla primogènita, tradicionalment hereva del patrimoni familiar.

publicitat f

publicidad

Inscripció i publicació del registre de la propietat, civil, etc. per a donar a conèixer als interessats la situació jurídica dels immobles, etc.

pupil -il·la m i f

sin. compl. **tutelat -ada m i f**

pupilo -la; tutelado -da

Orfe menor d'edat o persona incapacitada, sota la cura d'un tutor.

quarta falcídia *f*

cuarta falcidia

Quarta part de l'actiu hereditari líquid que té dret a retenir l'hereu si els llegats que el graven en superen les tres quartes parts.

quarta trebel·liànica *f*

cuarta trebeliánica

Quarta part dels béns relictos, un cop deduïts els deutes del causant i les càrregues hereditàries, les llegítimes i els llegats per a fins benèfics, pietosos i docents, que l'hereu fiduciari té dret a detreure del fideïcomís en concepte de béns lliures.

quarta vidual *f*

cuarta viudal

Quarta part de l'herència líquida del cònjuge premort que el cònjuge supervivent té dret a exigir als seus hereus per tal de garantir mitjans econòmics suficients per a la seva còngrua sustentació, atesos el nivell de vida que havien mantingut els cònjuges i l'actiu hereditari.

NOTA: La quarta vidual és compatible amb l'usdefruit vidual i no atribueix al cònjuge supervivent la qualitat d'hereu del premort ni el dret d'acréixer en la seva successió.

quasicontracte *m*

cuasicontrato

Acte jurídic, lícit i voluntari, que no és regulat per cap convenció expressa, però del qual resulten obligacions i efectes recíprocs entre les parts o envers una tercera persona comparables als d'un contracte.

quasipossessió *f*

cuasiposesión

Possessió de drets.

quasiusdefruit *m*

cuasiusufructo

Usdefruit de les coses consumibles, dels crèdits o dels drets.

Querimònia *f*

Querimonia

Privilegi que reconeix el règim econòmic familiar de la convinença i la torneria.

NOTA: La Querimònia és un privilegi que Jaume II va concedir a la Vall d'Aran, que encara és vigent.

quota *f*
cuota

Part o proporció de la participació que té cada titular en una situació de cotitularitat.

R..

rabassa morta *f*

rabassa morta

Contracte de conreu en virtut del qual el propietari d'una finca en cedeix l'ús per conrear-hi vinya, durant el temps que visquin els primers ceps plantats, a canvi d'una renda anual en fruits o diners.

rabassaire *m i f*

rabasaire

Persona que conrea una terra amb contracte de rabassa morta.

ratificació *f*

ratificación

Declaració de voluntat per la qual es confirmen actes, paraules o escrits donant-los per certs o vàlids.

rebut *m*

recibo

Escrit signat en què es reconeix haver rebut d'algú diners o una altra cosa.

reclamació¹ *f*

reclamación

Protesta, queixa, que presenta una persona per exigir la reparació d'una injustícia soferta o d'una irregularitat que li pot ser perjudicial.

reclamació² *f*

reclamación

Document on consta una protesta o una queixa.

reconducció tàcita *f*

tácita reconducción

Pròrroga d'un arrendament que es produeix automàticament en el moment de l'extinció del contracte si no es fa cap requeriment a l'arrendatari perquè abandoni la finca i totes dues parts continuen complint normalment les seves obligacions contractuals.

reconeixement de filiació *m*

reconocimiento de filiación

Declaració en virtut de la qual el pare o la mare afirmen que una persona és filla seva.

redempció *f*

redención

R

Forma d'extinció d'un dret real en virtut de la qual el titular d'una càrrega l'elimina o l'extingeix voluntàriament pagant-ne el valor a la persona en favor de la qual està constituïda.

redhibició *f*

redhibición

Acció d'un comprador d'anul·lar la venda d'una cosa i tornar-la al venedor en cas que hi descobreixi un vici ocult.

redhibir *v tr*

redhibir

Anul·lar un comprador la venda d'una cosa i tornar-la al venedor en cas que hi descobreixi un vici ocult.

rèdit *m*

rédito

Interès que ret un capital.

reempenyorament *m*

reempeño

Facultat que té el venedor a carta de gràcia de vendre també a carta de gràcia el dret de redimir que s'havia reservat.

règim de comunitat de béns *m*

régimen de comunidad de bienes

Règim econòmic conjugal pel qual es consideren comuns els béns que adquireixen els cònjuges durant el matrimoni i, de vegades, també els que eren de cada un en el moment de celebrar el matrimoni o conve-nir el règim.

règim de participació en els guanys *m*

régimen de participación en las ganancias

Règim econòmic conjugal que atribueix a qualsevol dels cònjuges, en el moment de l'extinció del règim, el dret a participar en els guanys obtinguts per l'altre durant el temps en què el règim ha estat vigent.

règim de separació de béns *m*

régimen de separación de bienes

Règim econòmic conjugal en què cada cònjuge conserva la propietat, el gaudi, l'administració i la lliure disposició dels béns de què era titular abans del matrimoni i dels que adquireix mentre duri.

NOTA: A Catalunya, a manca de pacte, hi són subjectes tots els matrimonis.

règim de societat de guanys *m*

régimen de gananciales; régimen de sociedad de gananciales

Règim econòmic conjugal en què es consideren comuns als dos cònjuges els béns adquirits a títol onerós durant el matrimoni.

règim econòmic conjugal *m*

sin. **règim econòmic matrimonial** *m*

régimen económico conyugal; régimen económico matrimonial

Organització econòmica del matrimoni que determina la manera de contribuir a les despeses familiars, així com la legitimació dels cònjuges per obligar-se i la responsabilitat per garantir el pagament de les obligacions als creditors.

règim econòmic matrimonial *m*

sin. **règim econòmic conjugal** *m*

registrator *-a¹ m i f*

registrador *-ra*

Funcionari encarregat d'un registre públic.

registrator -a² m i f

veg. **registrator -a de la propietat m i f**

registrator -a de la propietat m i f

sin. compl. **registrator -a² m i f**

registrator -ra; registrator -ra de la propiedad

Funcionari encarregat d'inscriure i signar les inscripcions en els llibres del registre de la propietat.

registre civil m

registro civil

Registre públic on consten tots els fets relatius a l'estat civil de les persones.

registre d'actes d'última voluntat m

registro de actos de última voluntad

Registre públic on s'inscriu l'atorgament de testament i d'altres actes d'última voluntat.

registre de la propietat m

registro de la propiedad

Registre públic on s'inscriuen les titularitats sobre els béns immobles i les càrregues que puguin afectar-los.

regrés m

regreso

Dret de reclamar i obtenir allò que s'havia alienat o cedit.

relació jurídica f

relación jurídica

Lligam existent entre dues o més persones o bé d'una o més persones amb una o més coses.

relació jurídica obligatòria f

relación jurídica obligatoria

Situació de poder i deure concrets que vincula persones determinades, de tal manera que una d'elles pot exigir a l'altra una conducta determinada que aquesta ha d'observar i al compliment de la qual pot ser obligada.

remissió f

remisión

Condonació total o parcial d'un deute.

renda f

renta

Profit periòdic, especialment en diner, que ret un actiu material o financer per unitat de temps, o el pagament efectuat per l'ús, durant un període de temps determinat, d'un actiu que pertany a una altra persona.

rendició de comptes f

rendición de cuentas

Acció de presentar, davant qui correspon, la relació de despeses i ingressos d'una administració o gestió per tal que pugui ser aprovada.

renúncia f

sin. **desistiment unilateral m**

reparació f

reparación

Obligació que té el qui ha comès un dany de restablir l'equilibri patrimonial trencat, restituint la cosa, complint una obligació o pagant una indemnització.

R**representació f**

representación

Legitimació que té una persona per a actuar i decidir en nom i en interès d'una altra.

representació indirecta f

representación indirecta

Legitimació que té una persona per a actuar i decidir en nom propi, però en interès d'una altra persona.

representació successòria f

representación sucesoria

Successió per estirps dels descendents d'una persona premorta, o bé declarada absent o indigna, que són cridats a ocupar-ne el lloc.

representant m i f

representante

Persona que té la legitimació per a actuar i decidir en nom i en interès d'una altra.

representat -ada m i f

representado -da

Persona en interès de la qual actua un representant.

repudiació d'herència f

repudiación de herencia

Acte jurídic pel qual un delat renuncia formalment l'herència.

repudiació de llegat f

repudiación de legado

Acte jurídic pel qual un legatari renuncia formalment un llegat.

rescabament m

resarcimiento

Reparació o compensació per la pèrdua o el dany que algú ha sofert.

rescabalar v tr

resarcir

Reparar o compensar la pèrdua o el dany que algú ha sofert.

rescindir v tr

rescindir

Invalidar voluntàriament o perquè ho imposa una sentència judicial un contracte, una obligació, etc.

rescissió f

rescisión

Invalidació voluntària o imposada per sentència judicial d'un contracte, una obligació, etc.

rescissió per lesió f

rescisión por lesión

Facultat que té l'alienant de béns immobles que ha sofert un engany a mitges, de rescindir el contracte lesiu.

reserva binupcial fveg. **reserva vidual f****reserva mental f**

reserva mental

Intenció restrictiva d'una declaració, que no es manifesta en el moment de fer-la.

reserva per a testar f

reserva para testar

Conjunt de béns o de diners que un here- tant es reserva per disposar-ne lliurement.

reserva vidual *f*

sin. compl. **reserva binupcial *f***
reserva binupcial; reserva viudal

Obligació que la llei imposa al vidu o la ví- dua que hagi contret noves núpcies, hagi tin- gut un fill no matrimonial o n'hagi adoptat un, de reservar a favor dels fills del matrimoni anterior o dels seus descendents, que vis- quin quan ell o ella mori, els béns adquirits per qualsevol títol lucratiu del seu consort di- funt.

reservatari -ària *m i f*

reservatario -ría

Fill beneficiari d'una reserva vidual.

reservista *m i f*

reservista

Cònjuge vidu obligat a reservar els béns que ha adquirit del causant premort en favor dels fills comuns.

residència *f*

residencia

Permanència, més o menys continuada, d'u- na persona en un lloc determinat per a viu- re-hi.

NOTA: Quan el lloc de residència és fix, s'anome- na *domicili*.

resolució de contracte *f*

resolución de contrato

Acció de deixar sense efecte un contracte.

responsabilitat aquiliana *f*

veg. **responsabilitat civil extracon- tractual *f***

responsabilitat civil *f*

responsabilidad civil

Responsabilitat jurídica en virtut de la qual una persona té l'obligació de respondre dels actes propis o d'altri, indemnitzant pels danys i perjudicis causats.

responsabilitat civil contractual *f*

responsabilidad civil contractual

Responsabilitat civil derivada de l'incompli- ment total o parcial de les obligacions d'un contracte per una de les parts.

responsabilitat civil derivada de de- lictes o falta *f*

responsabilidad civil derivada de deli- to o falta

Responsabilitat civil que genera la comissió d'un delictes o una falta.

responsabilitat civil extracon- tractual *f*

sin. compl. **responsabilitat aquiliana *f***

responsabilidad aquiliana; responsa- bilidad civil extracontractual

Responsabilitat civil que genera l'obligació de reparar el dany causat a una altra per- sona encara que entre el causant del dany i el perjudicat no hi hagi cap vincle contrac- tual.

responsabilitat civil objectiva *f*

responsabilidad civil objetiva

Responsabilitat que genera l'obligació de re- parar el dany per part de qui el causa, amb independència que hagi actuat negligent- ment.

responsabilitat civil per acte il·lícit *f*

responsabilidad civil por acto ilícito

R

Responsabilitat civil que genera la comissió d'un acte il·lícit que no sigui un delicte o una falta.

responsabilitat civil per acte propi *f*

responsabilidad civil por acto propio

Responsabilitat civil que correspon al causant d'un dany per una acció.

responsabilitat civil per fet aliè *f*

responsabilidad civil por hecho ajeno

Responsabilitat civil en virtut de la qual una persona respon per un acte d'una tercera persona que està, en certs casos, sota la seva responsabilitat.

responsabilitat civil subjectiva *f*

responsabilidad civil subjetiva

Responsabilitat civil que s'atribueix a una persona pel fet d'haver causat un dany en el qual intervé culpa o dol.

retracte legal *m*

retracto legal

Dret de retracte que té origen en la llei.

retracte voluntari *m*

retracto voluntario

Dret de retracte que té origen en un pacte.

retroactivitat *f*

retroactividad

Principi jurídic en virtut del qual una llei es pot aplicar totalment o parcialment a supòsits de fet que es van produir i consumir abans de la seva entrada en vigor.

retrocessió *f*

retrocesión

Acte pel qual una persona torna a una altra un dret que abans havia rebut d'aquesta.

retrodonació *f*

retrodonación

Donació que fa el donatari al donant del mateix bé que havia rebut d'aquest.

retrovenda *f*

veg. **venda a carta de gràcia** *f*

reversió *f*

reversión

Restitució de la propietat d'un bé al donant o a la persona que el donant designi.

revocació *f*

revocación

Acció i efecte de deixar sense eficàcia un títol o un negoci jurídic per voluntat unilateral.

sanció *f*
sanción

Pena que la llei imposa a qui la infringeix.

sanejament *m*
saneamiento

Obligació legal que té el venedor de garantir en un contracte de compravenda la inexistència de càrregues o defectes ocults en la cosa alienada i, per tant, de respondre davant del comprador de la possessió legal i pacífica de la cosa venuda, dels vicis i dels defectes ocults.

separació matrimonial *f*
separación matrimonial

Suspensió de la vida conjugal sense ruptura del vincle.

NOTA: La separació pot ser judicial o de fet.

separat -ada *m i f*
separado -da

Persona que ja no conviu amb el seu cònjuge per separació matrimonial.

servidor -a de la possessió *m i f*
servidor -ra de la posesión

Persona que, sense ser posseïdora ni comportar-se com a tal, deté la cosa en virtut de la relació jurídica que la uneix amb el posseïdor.

servitud *f*
servidumbre

Dret real limitat que grava parcialment una finca, que és la servent, en benefici d'una altra, que és la dominant, que generalment són de titulars diferents.

servitud d'aqüeducte *f*
servidumbre de acueducto

Servitud que consisteix en el dret a fer passar les aigües que pertanyen a una persona per les finques veïnes fins a portar-les a una de pròpia.

servitud de degotís *f*
servidumbre de vertiente de los tejados

Servitud que permet a un propietari de llençar les aigües pluvials del seu teulat sobre la propietat del veí.

S**servitud de desguàs *f***

servidumbre de desaguè

Servitud que té per objecte donar sortida a l'aigua bruta o sobrant d'una finca veïna.

servitud de llums *f*

servidumbre de luces

Servitud que consisteix en el dret de rebre la claror que ve del cel a través de la finca veïna.

servitud de mitgera *f*

servidumbre de medianería

Servitud consistent en la copropietat de la paret o de la tanca que separa dues propietats contigües.

servitud de pas *f*

servidumbre de paso

Servitud que es constitueix a favor d'una finca situada entre d'altres de veïnes per poder tenir accés directe a un camí públic.

servitud de vistes *f*

servidumbre de vistas

Servitud que faculta a obrir forats i finestres per tal de gaudir de vistes a través d'una finca veïna.

servitud de xarxes aèries i de conduccions *f*

servidumbre de redes aéreas y de conducciones

Servitud que consisteix en el dret a obtenir accés a una xarxa general de sanejament o de subministrament d'aigua, energia, comunicacions, serveis de noves tecnologies o altres serveis, mitjançant connexions aèries o subterrànies.

signatura electrònica *f*

firma electrónica

Fitxer, situat generalment al final d'un correu electrònic, amb informació xifrada que n'identifica l'autor i permet al receptor de comprovar-ne l'origen i la validesa i d'evitar-ne la falsificació.

NOTA: La signatura electrònica té la mateixa finalitat que la signatura manuscrita.

signatura manuscrita *f*

firma manuscrita

Nom i, generalment, rúbrica autògrafs amb què una persona subscriu un document, una carta, un rebut, etc. per certificar que n'és l'autora o que n'aprova el contingut.

simulació *f*

simulación

Declaració de voluntat volguda únicament per la seva formulació externa, sense intenció que es produeixin els efectes jurídics que comporta.

NOTA: La finalitat de la simulació és l'engany a terceres persones, la qual cosa no vol dir que hagi de ser il·lícita ni que comporti necessàriament un frau.

sòccida *f*

veg. **sòcita *f***

sòccita *f*

veg. **sòcita *f***

soci sòcia *m i f*

socio -cia

Persona que forma part d'una associació, organització comercial, industrial, benèfica, cultural, esportiva, etc.

societat f

sin. **contracte de societat m**

sòcita f

sin. compl. **sòccida f; sòccita f**

contrato de soccida; contrato de soccita

Contracte en virtut del qual una persona s'obliga a menar i a pasturar el bestiar d'una altra i es reparteixen entre elles els fruits i els guanys.

soldada f

soldada

Crèdit que una pubilla estipula a favor del seu marit si no gaudeix de la condició d'hereu, i que per regla general deixa de pagar-se al cap de deu anys de celebració del matrimoni, de manera que el marit només pot disposar-ne en restar vidu o quan deixa la casa.

Nota: La soldada es regula actualment a la Compilació del dret civil de Catalunya.

solidaritat f

solidaridad

Cotitularitat en el crèdit o en el deute, en virtut de la qual qualsevol creditor pot reclamar la totalitat de la prestació a qualsevol deutor, que està obligat a satisfer-la íntegrament, sens perjudici del repartiment que correspongui en les relacions internes.

solvència f

solvencia

Capacitat econòmica d'una persona o entitat mercantil.

sotsarrendament m

sin. compl. **subarrendament m**

subarrendamiento; subarriendo

Arrendament fet per l'arrendatari a una tercera persona del bé arrendat.

subarrendament m

veg. **sotsarrendament m**

subcontractista m i f

subcontratista

Subjecte que contracta amb un contractista perquè, mitjançant un preu cert, executi una feina o una obra o part d'una feina o una obra que té al seu càrrec.

subfiador -a m i f

subfiador -ra

Persona que garanteix el compliment de l'obligació d'un fiador.

subfiança f

subfianza

Fiança en què un subfiador garanteix el compliment de l'obligació d'un fiador davant d'un creditor.

subhasta f

subasta

Venda pública al millor postor, especialment feta per manament d'una autoritat.

sublegat m

sublegado

Llegat amb què es grava el legatari.

subrogació real f

subrogación real

Substitució jurídica d'un bé per un altre en el patrimoni d'una mateixa persona, de ma-

S

nera que el bé nou ocupa el lloc de l'antic i se sotmet al mateix règim.

subrogar *v tr*

subrogar

Posar una persona o un bé en el lloc d'un altre.

subrogat -ada *m i f*

subrogado -da

Persona o bé que passa a ocupar el lloc d'un altre.

substitució exemplar *f*

sustitución ejemplar

Disposició testamentària ordenada per ascendents d'un incapacitat que comprèn, ultra els béns deixats pel testador, els altres de l'incapacitat que no ha atorgat testament o heretament universal.

substitució fideïcomissària *f*

sin. **fideïcomís** *m*; **fideïcomís de substitució** *m*

substitució preventiva de residu *f*

sustitución preventiva de residuo

Disposició testamentària per la qual el testador designa un hereu o un legatari perquè adquireixi els béns de l'herència o el llegat dels quals el primer hereu o legatari no ha disposat per actes entre vius o per causa de mort.

substitució pupilar *f*

sustitución pupilar

Disposició testamentària ordenada pel pare o la mare d'un fill impúber que comprèn, ultra els béns deixats pel testador, els altres

del menor, en previsió que aquest no arribi a l'edat de testar.

substitució vulgar *f*

sustitución vulgar

Disposició testamentària per la qual es designa un substitut perquè rebi l'herència o el llegat en comptes de l'hereu o el legatari que no vulgui o no pugui ser-ho.

substituent *m i f*

sustituyente

Persona que ordena una substitució.

substituït -ïda *m i f*

sustituido -da

Hereu o legatari que queda reemplaçat per un substitut.

substitut -a *m i f*

sustituto -ta

Hereu o legatari designat per a substituir amb causa legítima el nomenat en primer lloc.

succeir *v tr*

sucedir

Ocupar la posició jurídica d'una persona en morir i subrogar-se en la titularitat de tots els seus béns, drets, obligacions o relacions jurídiques que no s'extingeixen per la mort.

successió *f*

sucesión

Fenomen jurídic pel qual una persona, en morir, és substituïda per una altra en la titularitat de tots els seus béns, drets, obligacions o relacions jurídiques que no s'extingeixen per la mort.

successió contractual *f*
sin. compl. **successió paccionada** *f*
sucesión contractual; sucesión paccionada

Successió regida pels pactes continguts en un heretament.

successió intestada *f*
sin. compl. **successió legal** *f*
sucesión intestada; sucesión legal

Successió regida per la llei a falta de successió contractual o testada.

successió legal *f*
veg. **successió intestada** *f*

successió paccionada *f*
veg. **successió contractual** *f*

successió per branques *f*
veg. **successió per estirps** *f*

successió per caps *f*
sin. compl. **successió per persones** *f*
sucesión por cabezas; sucesión por personas

Successió per la qual cadascú hereta per la seva persona i no pas per cap representació d'altri, i l'herència es divideix en tantes parts com individus hi són cridats.

successió per estirps *f*
sin. compl. **successió per branques** *f*; **successió per representació** *f*
sucesión por estirpes; sucesión por ramas; sucesión por representación

Successió que es produeix quan un hereu premor al causant i, en conseqüència, suc-

ceeixen els seus fills, els quals es reparteixen la part de l'herència que corresponia al seu pare.

successió per representació *f*
veg. **successió per estirps** *f*

successió testada *f*
veg. **successió testamentària** *f*

successió testamentària *f*
sin. compl. **successió testada** *f*
sucesión testada; sucesión testamentaria

Successió regida pel testament del causant.

successor -a *m i f*
sucesor -ra

Persona que se subroga a una altra en alguna cosa que ha adquirit d'ella per qualsevol títol de successió.

superficiari -ària *m i f*
superficiario -ria

Persona titular d'un dret de superfície.

supervenció de fills *f*
supervención de hijos; superveniencia de hijos

Fet de néixer un fill després d'haver fet una donació a una tercera persona, que permet de revocar-la.

suplement de llegítima *m*
suplemento de legítima

Allò que l'hereu ha d'afegir a la quantitat deixada pel testador al legitimarí perquè sigui igual al valor patrimonial que li correspon.

tantumdem [la] *m*
sin. compl. **donació propter nuptias**
[propter nuptias: la] *f*
donación propter nuptias; tantundem

Donació d'una quantitat de diners igual al dot que el marit promet a l'esposa com a garantia del mateix dot.

NOTA: 1. El tantumdem és propi del territori de l'antic bisbat de Girona i pot coexistir amb l'escreix. 2. Tantumdem significa literalment 'justament igual', 'justament de la mateixa grandària'. 3. Donació propter nuptias significa literalment 'donació per causa del matrimoni'.

tenuta *f*
tenuta

Institució del dret familiar català que atribueix a la vídua, i successivament als fills que siguin hereus de la mare, l'usdefruit de tots els béns del marit mentre no li sigui restituït el dot i pagat l'escreix, amb l'obligació de suportar-ne les càrregues i d'alimentar els fills menors, els impossibilitats per al treball i els que, fins i tot essent majors, el marit mantenia a casa.

tenutari -ària *m i f*
tenutario -ria

Persona que té dret a la tenuta.

teoria del títol i el mode *f*
teoría del título y modo

Sistema translatiu sobre la base del qual la transmissió del domini i de la resta de drets reals requereix un títol i un mode.

NOTA: Tots dos elements, títol i mode, han de concórrer perquè la transmissió tingui efectes.

tercer *m*
veg. **tercera persona** *f*

tercera persona *f*
sin. compl. **tercer** *m*
tercera persona; tercero

Persona que no és part en un litigi, en un contracte o en una relació jurídica.

terceria *f*
tercería

Intervenció en un procés judicial entre dos o més litigants d'una tercera persona que no és ni la creditora ni la deutora, però que hi té dret, per defensar el propi dret o ajudar un dels litigants.

T

NOTA: Hi ha dues classes de tercera: la tercera de domini, que serveix per a impedir que una sentència recaigui sobre el propi patrimoni, i la tercera de millor dret, que serveix per a impedir que minvi el patrimoni pel fet de desconèixer que hi ha un dret preferent.

termini *m*

plazo; término

Element accidental d'un negoci jurídic pel qual la persona o les persones que hi intervenen en limiten l'eficàcia.

NOTA: Un termini pot ser des d'un moment determinat (termini suspensiu) o fins a un moment determinat (termini resolutori).

terratge *m*

terraje

Cessió d'un erm per a posar-lo en conreu a canvi que el conreador, que en els primers anys obtindrà la totalitat de les collites, posteriorment en pagui al propietari la tercera o la quarta part, proporció que anirà augmentant a poc a poc fins a arribar a la meitat de la collita.

NOTA: El terratge és propi del Camp de Tarragona i es pacta per un nombre determinat d'anys.

testador -a *m i f*

testador -ra

Persona que atorga testament o que destina els seus béns i drets a alguna persona per a després de la seva mort en un negoci jurídic d'última voluntat.

testament *m*

testamento

Negoci jurídic formal, unilateral, personalíssim i revocable en virtut del qual el causant regula la seva successió instituint un o més hereus i amb la possibilitat d'establir altres disposicions per a després de la seva mort.

testament davant rector *m*

testamento ante párroco

Testament obert caracteritzat pel fet que no s'atorga davant del notari, sinó que s'atorga davant del rector de la demarcació parroquial on es troba el testador o davant del substitut d'aquest.

NOTA: En els testaments davant rector s'observen les solemnitats dels testaments notariais oberts i és necessària la presència de dos testaments idonis, que han de signar juntament amb el rector.

testament hològraf *m*

testamento hológrafo; testamento ológrafo

Testament escrit de pròpia mà d'un testador major d'edat sense altres formalitats que la d'expressar el lloc, l'any, el mes i el dia de l'atorgament i d'autoritzar-lo amb la seva signatura, que ha de ser adverat i protocol·litzat després de la seva mort.

testament notarial obert *m*

sin. compl. **testament nuncupatiu** *m*;
testament obert *m*

testamento abierto; testamento notarial abierto; testamento nuncupativo

Testament en el qual el testador manifesta la seva voluntat, de paraula o per escrit, davant un notari i, si escau, testimonis, i el notari redacta el testament d'acord amb aquesta voluntat.

testament notarial tancat *m*

sin. compl. **testament tancat** *m*

testamento cerrado; testamento notarial cerrado

Testament en el qual el testador manifesta al notari que el sobre tancat que li lliura conté la seva darrera voluntat, cosa que aquest fa constar, però no la hi revela.

T

testament nuncupatiu *m*
veg. **testament notarial obert** *m*

testament obert *m*
veg. **testament notarial obert** *m*

testament tancat *m*
veg. **testament notarial tancat** *m*

testament vital *m*
testamento vital

Document en el qual una persona expressa les instruccions que caldrà tenir en compte quan es trobi en una situació mèdica que no li permeti expressar personalment la seva voluntat.

testamentari -ària *m i f*
veg. **marmessor -a** *m i f*

testar *v intr*
testar

Fer un negoci jurídic d'última voluntat.

títol *m*
título

Document que justifica la titularitat d'un dret o la manera com fou adquirit.

títol lucratiu *m*
título lucrativo

Títol adquisitiu que prové d'un acte de liberalitat.

títol successori *m*
título sucesorio

Títol en virtut del qual una persona adquireix béns en una herència.

titular *m i f*
titular

Persona a nom de la qual va un títol.

titularitat *f*
titularidad

Fet de pertànyer un bé o un dret a una persona determinada que n'és la titular.

torneria *f*
tornería

Dret de retracte gentilici segons el qual quan una persona vol vendre un bé immoble, ha d'oferir-lo en primer lloc als germans i altres parents col·laterals, i si aquests no volen adquirir-lo, el pot vendre després a qualsevol persona.

NOTA: La torneria és pròpia de la Vall d'Aran i és regulada pel privilegi de la Querimònia.

tracte successiu *m*
tracto sucesivo

Continuïtat ininterrompuda de les transmissions entre els titulars successius d'una finca o un dret en el registre de la propietat.

tradició *f*
tradición

Transmissió de la propietat d'un bé a una altra persona bo i lliurant-l'hi.

tradir *v tr*
tradir

Transmetre la propietat d'un bé a una altra persona bo i lliurant-l'hi.

T**transacció f**

transacción

Contracte en virtut del qual les parts eviten el sorgiment d'un plet o bé en finalitzen un que ja havia començat.

translatiu -iva adj

translativo -va; traslativo -va

Que transfereix la propietat o un altre dret sobre una cosa.

transmissor -a m i fsin. **transmitent m i f**

transmisor -ra; transmitente

Persona que transmet un bé a una altra.

transmitent m i fsin. **transmissor -a m i f****tesor m**

tesoro

Qualsevol objecte de valor, amagat o colgat des de temps, del qual, en el moment de ser descobert, ningú no pot demostrar el darrer propietari.

NOTA: En principi, el tesor pertany al propietari de la finca on es descobreix.

troballa f

hallazgo

Cosa moble trobada per un atzar o en el curs d'una investigació, unes recerques, etc.

troncalitat f

troncalidad

Privilegi pel qual els béns hereditaris d'una persona, de natura familiar coneguda, reverteixen a la branca familiar d'on procedeixen, en casos de successió intestada de causant impúber.

tutela f

tutela

Institució l'objecte de la qual és la guarda, la protecció i la representació de la persona i l'administració del patrimoni d'aquells que són incapacitats o menors d'edat no emancipats.

tutela familiar f

tutela familiar

Tutela en què la voluntat dels pares preval en la designació de la persona que ha d'exercir la tutela.

tutelat -ada m i fveg. **pupil -il-la m i f****tutor -a m i f**

tutor -ra

Persona en qui recau l'exercici de la tutela.

NOTA: En dret català, el tutor que només té cura dels béns rep el nom d'*administrador patrimonial*.

unió *f*

unión

Resultat d'unir-se dues coses per voluntat dels propietaris o casualment.

Nota: La Llei 25/2001, de 31 de desembre, de l'accessió i l'ocupació, agrupa els supòsits clàssics d'adjunció, commixió i especificació sota el concepte d'unió.

universal *adj*

universal

Relatiu a tot un conjunt de béns o de drets que en un moment determinat es prenen en consideració.

urbanització *f*

urbanización

Terreny delimitat artificialment on es fan les operacions necessàries per a poder edificar-hi un nucli de població.

ús *m*

uso

Conducta creada per l'actuació repetida, generalitzada i uniforme d'un grup social o de la major part dels qui el componen, que suposa un model de comportament.

usdefruit *m*

usufructo

Dret de gaudi que té una persona sobre un bé propietat d'altri, que consisteix a posseir el bé, usar-lo i percebre'n tots els fruits, si bé amb les limitacions d'haver de conservar-ne la forma i la substància.

usdefruit de regència *m*

usufructo de regencia

Usdefruit en favor del cònjuge vidu, el qual queda com a regent de la casa amb unes facultats sobre el patrimoni del premort que pot exercir en benefici de la comunitat familiar.

usdefruit viudal intestat *m*

usufructo viudal intestado

Benefici successori que la llei atribueix al cònjuge supervivent, en cas de successió intestada, pel qual adquireix l'usdefruit de tota l'herència, sempre que no li correspongui succeir a títol d'hereu perquè hi ha fills o descendents del causant.

usuari -ària *m i f*

usuario -ria

U

Persona física o jurídica que rep o utilitza un servei.

usucapient *m i f*

usucapiente

Persona que usucepeix.

usucapió *f*

sin. **prescripció adquisitiva** *f*

usucapir *v tr*

usucapir

Adquirir el dret de propietat o un altre dret real mitjançant la possessió continuada d'aquest dret durant un determinat període de temps fixat legalment.

usufructuar *v tr*

usufructuar

Tenir l'usdefruit d'una cosa.

usufructuari -ària *m i f*

usufructuario -ria

Persona que té l'usdefruit d'una cosa.

usura *f*

usura

Delicte comès per qui presta habitualment diner a un interès superior al que estableix la llei o al normal del mercat o obliga a un contracte lleoní persones en situació de necessitat o d'inexperiència.

veïnatge civil *m*

vecindad civil

Condicció de la persona amb nacionalitat espanyola que determina l'aplicació d'un o altre dels ordenaments civils subsistents a l'Estat espanyol.

veïnatge local *m*

vecindad local

Dependència d'una persona respecte d'una localitat que determina l'aplicació de les particularitats locals d'un ordenament civil.

venciment *m*

vencimiento

Data en què s'ha de complir el termini d'una obligació, en què es conclouen els termes estipulats per uns contractants o els concedits per la llei per a l'exercici de certs drets.

venda a carta de gràcia *f*

sin. compl. **empenyorament**² *m*; **retrovenda** *f*; **venda amb pacte de retrovenda** *f*

retroventa; venta a carta de gracia;

venta con carta de gracia; venta con pacto de retroventa

Venda que conté el pacte de carta de gracia.

venda a crèdit *f*

venta a crédito

Venda en la qual el pagament es fa en un termini posterior al lliurament de la cosa adquirida o a la prestació del servei.

venda a distància *f*

venta a distancia

Venda efectuada sense la presència física simultània del comprador i el venedor, per mitjà d'una tècnica de comunicació a distància i dins d'un sistema de comunicació a distància organitzat pel venedor.

venda a domicili *f*

venta a domicilio

Venda personal en què un venedor visita els possibles compradors al seu domicili després de fer-ne una selecció.

V**venda a pèrdua** *f*

venta a pérdida

Venda d'un producte o un servei a un preu inferior al del seu cost, adquisició o reposició.

venda a preu rebaixat *f*

venta a precio rebajado

Venda efectuada a un preu inferior al que és habitual al mateix establiment.

venda a termes *f*

veg. **venda a terminis** *f*

venda a terminis *f*

sin. compl. **venda a termes** *f*

venta a plazos

Venda a crèdit en la qual el pagament es realitza fraccionadament, en quantitats iguals o variables, a intervals regulars.

venda ad gustum [ad gustum: la] *f*

venta ad gustum

Venda en què és costum provar les coses abans de rebre-les, per la qual cosa es considera feta sota condició suspensiva.

NOTE: Literalment, 'venda a gust'.

venda amb pacte de retrovenda *f*

veg. **venda a carta de gràcia** *f*

venda ambulant *f*

sin. compl. **venda no sedentària** *f*

venta ambulante; venta no sedentaria

Venda efectuada per comerciants fora d'un establiment comercial permanent, de manera habitual, ocasional, periòdica o conti-

nuada als perímetres o llocs autoritzats de-
gudament.

venda automàtica *f*

venta automática

Venda al detall per mitjà de distribuïdors automàtics que subministren un producte després que el comprador n'ha pagat l'import.

venda de promoció *f*

venta de promoción

Venda realitzada per un preu inferior o en condicions més favorables que les habituals amb la finalitat de potenciar la venda de certs productes o el desenvolupament d'un o més d'un establiment.

venda de saldos *f*

venta de saldos

Venda de productes la sortida dels quals no és possible als preus habituals del mercat perquè són obsolets, passats de moda, defectuosos, deteriorats o desaparellats.

venda en cadena *f*

venta en cadena

Venda en què s'ofereix a un consumidor productes o serveis a preu reduït i fins i tot gratuït, condicionant aquests avantatges al fet que aquest consumidor aconsegeixi, directament o indirectament, altres clients o un volum de vendes determinat.

venda en liquidació *f*

sin. **liquidació** *f*

venda en piràmide *f*

venta en pirámide

Venda que consisteix a aconseguir que una persona compri, amb la promesa d'obtenir

beneficis substanciosos, mercaderies per revendre-les a d'altres que, persuadides per promeses semblants, han d'aconseguir noves adhesions a aquest sistema de venda.

NOTA: La venda en piràmide es considera una pràctica il·lícita.

venda en subhasta pública *f*

venta en pública subasta

Venda que consisteix a oferir públicament i de manera irrevocable una cosa que s'atorga a la persona que ofereix el preu més alt per sobre d'un mínim.

venda no sedentària *f*

veg. **venda ambulant** *f*

venedor -a *m i f*

vendedor -ra

Persona que s'obliga a lliurar la cosa al comprador en una compravenda.

vici del consentiment *m*

vicio del consentimiento

Alteració del consentiment, que afecta la llibertat o el coneixement, en un contracte o en un negoci jurídic per error, violència, intimidació o dol.

vici ocult *m*

vicio oculto

Defecte no manifest que té l'objecte del contracte que en fa disminuir el valor.

vidu vídua *m i f*

viudo -da

Estat civil de la persona vàlidament casada quan el matrimoni es dissol per mort del cònjuge.

violari *m*

sin. **pensió vitalícia** *f*

violència *f*

violencia

Coacció física o moral exercida sobre una persona per tal d'obligar-la a una determinada acció o omissió.

vocació hereditària *f*

sin. compl. **crida successòria** *f*

llamamiento sucesorio; vocación hereditaria

Crida que fa la llei o el causant en un títol successori a tots els possibles successors en el moment d'obertura de la successió.

vocat -ada *m i f*

vocado -da

Cridat amb legitimitat per a succeir.

Índex en castellà

- A**
- **a precario**; a precari
 - **ab intestato**; abintestat
 - **abintestato**; judici d'abintestat
 - **abuso de derecho**; abús de dret
 - **acción**; acció
 - **acción confesoria**; acció confesòria
 - **acción de cesación**; acció de cessació
 - **acción de devastación**; acció de devastació
 - **acción de estado**; acció d'estat
 - **acción de filiación**; acció de filiació
 - **acción de petición de herencia**; acció de petició d'herència
 - **acción de reembolso**; acció de reemborsament
 - **acción de regreso**; acció de regrés
 - **acción de repetición**; acció de regrés
 - **acción declarativa de dominio**; acció declarativa de domini
 - **acción directa**; acció directa
 - **acción estimatoria**; acció estimatòria
 - **acción indirecta**; acció subrogatòria
 - **acción negatoria**; acció negatòria
 - **acción oblicua**; acció subrogatòria
 - **acción pauliana**; acció revocatòria
 - **acción por inoficiosidad legítima**; acció per inoficiositat legítima
 - **acción posesoria**; acció possessòria
 - **acción quanti minoris**; acció estimatòria
 - **acción redhibitoria**; acció redhibitòria
 - **acción reivindicatoria**; acció reivindicatòria
 - **acción rescisoria**; acció rescisòria
 - **acción revocatoria**; acció revocatòria
 - **acción subrogatoria**; acció subrogatòria
 - **acensado -da**; acensat -ada
 - **acensar**; acensar
 - **acensuado -da**; acensat -ada
 - **acensuar**; acensar
 - **aceptación a beneficio de inventario**; acceptació a benefici d'inventari
 - **aceptación de herencia**; acceptació d'herència
 - **aceptación pura y simple**; acceptació pura i simple
 - **acogedor -ra**; acollidor -a
 - **acogida de menores**; acolliment de menors

acogida de personas mayores; acolliment de persones grans
acogida preadoptiva; acolliment preadoptiu
acogida simple; acolliment simple
acogido -da; acollit -ida
acogimiento de menores; acolliment de menors
acogimiento de personas mayores; acolliment de persones grans
acogimiento preadoptivo; acolliment preadoptiu
acogimiento simple; acolliment simple
acrecencia; acreixement
acrecimiento; acreixement
acreedor -ra; creditor -a
acreedor -ra hereditario -ria; creditor -a hereditari -ària
acta; acta
activo hereditario; actiu hereditari
acto; acte
acto de administración; acte d'administració
acto de conservación; acte de conservació
acto de disposición; acte de disposició
acto de última voluntad; acte d'última voluntat
acto fundacional; acte fundacional
acto ilícito; acte il·lícit
acto jurídico; acte jurídic
acto propio; acte propi
acuerdo constitutivo; acord constitutiu
adir; adir
adjudicación de herencia; adjudicació d'herència
administración de herencia; administració d'herència
administrador -ra; administrador -a
administrador -ra patrimonial; administrador -a patrimonial

adopción; adopció
adoptable; adoptable
adoptado -da; adoptat -ada
adoptando -da; adoptand -a
adoptante; adoptant
adoptar; adoptar
adpromisión; adpromissió
adquirente; adquirent
adquiriente; adquirent
adquisición; adquisició
adquisición a non domino; adquisició a non domino [a non domino: la]
adquisición de herencia; adquisició d'herència
adquisición derivativa; adquisició derivativa
adquisición originaria; adquisició originària
adveración; adveració
adveración de testamento; adveració de testament
afectación; afectació
afinidad; afinitat
agermanament; agermanament
agnición de buena fe; agnició de bona fe
ajovar; aixovar
ajuar; aixovar
albacea; marmessor -a
albacea particular; marmessor -a particular
albacea universal; marmessor -a universal
albaceazgo; marmessoria
alimentado -da; alimentat -ada
alimentante; alimentant
alimentos; aliments
alquiler; arrendament¹
alquiler; lloguer¹
amojonamiento; fitació
amojonar; fitar
anatocismo; anatocisme
ánimo de lucro; ànim de lucre
anotación preventiva; anotació preventiva
anticresis; anticresi
anticresista; anticresista
anulabilidad; anul·labilitat
anulación; anul·lació

anular; anul·lar
año de viudedad; any de plor
aparcería; parceria
aparcero -ra; parcer -a
apertura de sucesión; obertura de successió
apertura de testamento; obertura de testament
apoderado -da; apoderat -ada
apoderamiento; apoderament
aponibilidad; aponibilitat
apropiación; apropiació
aprovechamiento por turnos; aprofitament per tornos
aprovechamiento vecinal; aprofitament comunal
arras; arres
arras confirmatorias; arres confirmatòries
arras de desistimiento; arres penitencials
arras penales; arres penals
arras penitenciales; arres penitencials
arrendador -ra; arrendador -a
arrendamiento; arrendament¹
arrendamiento de obra; contracte d'obra
arrendamiento de servicios; contracte de servei
arrendamiento financiero; arrendament financer
arrendamiento parciario; arrendament parciari
arrendamiento rústico; arrendament rústic
arrendamiento urbano; arrendament urbà
arrendatario -ria; arrendatari -ària
asamblea general; assemblea general
ascendencia; ascendència
ascendiente; ascendent
asiento; assentament
asociación; associació
asociación a compras y mejoras; associació a compres i millores
asociado -da; associat -ada
ausencia; absència

ausencia legal; absència legal
ausente; absent
autocontrato; autocontracte
autonomía de la voluntad; autonomia de la voluntat
autotutela; autotutela
aval; aval
avalista; avalador -a

B
baldío; empriu
beneficio de división; benefici de divisió
beneficio de excusión; benefici d'excussió
beneficio de la habilitación de edad; benefici de l'habilitació d'edat
beneficio de la mayoría de edad; benefici de la majoria d'edat
beneficio de orden; benefici d'excussió
beneficio de separación de patrimonios; benefici de separació de patrimonis
bien; bé
bien colacionable; bé col·lacionable
bien común; bé comú
bien comunal; bé comunal
bien concejil; bé comunal
bien consumible; bé consumible
bien de aprovechamiento común; bé comunal
bien fideicomiso; bé fideïcomès
bien fungible; bé fungible
bien incorporeal; bé incorporeal
bien indivisible; bé indivisible
bien inmaterial; bé incorporeal
bien inmueble; bé immoble
bien mostrenco; bé vacant
bien mueble; bé moble
bien no consumible; bé no consumible
bien no fungible; bé no fungible
bien privativo; bé privatiu
bien raíz; bé immoble
bien relicto; bé relicte
bien reservable; bé reservable

bien reservativo; bé reservable
bien sediente; bé immoble
bien semoviente; bé semovent
bien troncal; bé troncal
bien vacante; bé vacant
boïga; boïga
buena fe; bona fe

C
cabalatge; cabalatge
caducidad; caducitat
cancelación registral; cancel·lació registral
capacidad de obrar; capacitat d'obrar
capacidad jurídica; capacitat jurídica
capacidad natural; capacitat natural
capacidad para suceder; capacitat per a succeir
capacidad para testar; capacitat per a testar
capitulaciones matrimoniales; capítols matrimonials
capítulos matrimoniales; capítols matrimonials
carga; càrrega
carga hereditaria; càrrega hereditària
carta de gracia; carta de gràcia
carta de pago; carta de pagament
carta fundacional; carta fundacional
casado -da; casat -ada
caso fortuito; cas fortuït
caución; caució
caudal; cabal
caudal hereditario; actiu hereditari
caudal relicto; actiu hereditari
causa de contrato; causa de contracte
causa gratuita; causa gratuïta
causa onerosa; causa onerosa
causahabiente; causahavent
causante; causant
cedente; cedent
ceder; cedir

censal; censal
censalista; censalista
censatario -ria; censatari -ària
censo; cens
censo enfiteútic; cens emfitèutic
censo vitalicio; cens vitalici
censualista; censalista
certificación; certificat
certificado; certificat
cesión; cessió
cesión de bienes; cessió de béns
cesión de contrato; cessió de contracte
cesión de crédito; cessió de crèdit
cesionario -ria; cessionari -ària
claraboya; claraboia
cláusula; clàusula
cláusula abusiva; clàusula abusiva
cláusula de confianza; clàusula de confiança
cláusula de estabilización; clàusula d'estabilització
cláusula de garantía de valor; clàusula d'estabilització
cláusula de institución de heredero -ra; clàusula d'institució d'hereu -eva
cláusula de reversión; clàusula de reversió
cláusula estabilizadora; clàusula d'estabilització
cláusula penal; clàusula penal
cláusula rebus sic stantibus; clàusula rebus sic stantibus [rebus sic stantibus: la]
cláusula resolutoria; clàusula resolutòria
cláusula reversional; clàusula de reversió
cobro; cobrament
cobro de lo indebido; cobrament de l'indegut
codicilante; codicil·lant
codicilo; codicil
cofiador -ra; cofiador -a
coheredero -ra; cohereu -eva
colación; col·lació

colacionar; col·lacionar
colateralidad; col·lateralitat
colegatario -ria; col·legatari -ària
comisionista; comissionista
comiso; comís
comitente; comitent
comodante; comodant
comodatario -ria; comodatari -ària
comodato; comodat
compensación; compensació
compensación económica por razón de trabajo; compensació econòmica per raó de treball
complemento de capacidad; complement de capacitat
comprador -ra; comprador -a
compraventa; compravenda
computación legitimaria; computació legitimària
cómputo civil; còmput civil
comunero -ra; comuner -a
comunidad; comunitat
comunidad de propietarios; comunitat de propietaris
comunidad en mano común; comunitat germànica
comunidad germánica; comunitat germànica
comunidad hereditaria; comunitat hereditària
comunidad ordinaria; comunitat romana
comunidad ordinaria indivisa; comunitat romana
comunidad por cuotas; comunitat romana
comunidad pro diviso; comunitat prodivís
comunidad pro indiviso; comunitat romana
comunidad romana; comunitat romana
concebido; concebut
concepto posesorio; concepte possessori
concepturus; concepturus [la]
concurso -da; concursat -ada
concurso de acreedores; concurs de creditors

condición; condició
condición resolutoria; condició resolutòria
condición suspensiva; condició suspensiva
condiciones generales de la contratación; condicions generals de la contractació
condominio; copropietat
condonación; condonació
condueño; copropietari -ària
confirmación de negocio; confirmació de negoci
conmoriencia; commoriència
consanguinidad; consanguinitat
consejo de tutela; consell de tutela
consentimiento; consentiment
consignación; consignació
consignatario -ria; consignatari -ària
constituto posesorio; constitut possessori
consumidor -ra; consumidor -a
contador -ra partidor -ra; comptador -a partidor -a
contraprestación; contraprestació
contratante; contractant
contratar; contractar
contratista; contractista
contrato; contracte
contrato a cargo de tercero; contracte a càrrec de tercer
contrato a favor de persona a designar; contracte a favor de persona a designar
contrato a favor de tercero; contracte a favor de tercer
contrato aleatorio; contracte aleatori
contrato atípico; contracte atípic
contrato bilateral; contracte bilateral
contrato con promesa de hecho ajeno; contracte a càrrec de tercer
contrato conmutativo; contracte commutatiu

contrato consensual; contracte consensual
contrato de adhesión; contracte d'adhesió
contrato de alquiler; arrendament¹
contrato de arrendamiento; arrendament¹
contrato de comodato; comodat
contrato de compraventa; compravenda
contrato de conlloc; conlloc
contrato de consumo; contracte de consum
contrato de depósito; dipòsit
contrato de ejecución periódica; contracte d'execució periòdica
contrato de fianza; contracte de fiança
contrato de integración; contracte d'integració
contrato de mandato; masoveria
contrato de masovería; masoveria
contrato de mutuo; contracte de mutu
contrato de obra; contracte d'obra
contrato de seguro; assegurança
contrato de servicios; contracte de servei
contrato de soccida; sòcita
contrato de soccita; sòcita
contrato de sociedad; contracte de societat
contrato en daño de tercero; contracte en dany de tercer
contrato en perjuicio de tercero; contracte en dany de tercer
contrato estándar; contracte tipus
contrato forzoso; contracte forçós
contrato gratuito; contracte gratuït
contrato innominado; contracte innominat
contrato leonino; contracte lleoní
contrato nominado; contracte nominat

contrato normado; contracte normat
contrato obligacional; contracte obligacional
contrato oneroso; contracte oneros
contrato plurilateral; contracte plurilateral
contrato por adhesión; contracte d'adhesió
contrato real; contracte real
contrato real quoad constitucionem; contracte real quoad constitutionem [quoad constitutionem: la]
contrato real quoad effectum; contracte real quoad effectum [quoad effectum: la]
contrato simulado; contracte simulat
contrato sinalagmático; contracte bilateral
contrato sucesorio; heretament
contrato típico; contracte nominat
contrato unilateral; contracte unilateral
contratos conexos; contractes connexos
contrato-tipo; contracte tipus
contrayente; contraent
convalidación de negocio; convalidació de negoci
convenio; conveni
convenio regulador; conveni regulador
conversión del negocio; conversió del negoci
convivencia more uxorio; convivència more uxorio [more uxorio: la]
cónyuge elector -ra distributario -ria; cònjuge elector -a distribuïdor -a
cónyuge sobreviviente; cònjuge supervivent
cónyuge supérstite; cònjuge supervivent
cónyuge superviviente; cònjuge supervivent

cooperativa; cooperativa
copartícipe; copartícip
coposeedor -ra; coposseïdor -a
coposesión; coposessió
coposesor -ra; coposseïdor -a
copropiedad; copropietat
copropietario -ria; copropietari
 -ària
corporación; corporació
cosa; cosa
costumbre; costum
cotitularidad; comunitat
crediticio -cia; creditici -ícia
crédito; crèdit
crédito hipotecario; crèdit hipo-
 tecari
crédito litigioso; crèdit litigiós
crédito pignoraticio; crèdit pig-
 noratiu
crédito privilegiado; crèdit privi-
 legiat
crédito refaccionario; crèdit re-
 faccionari
cuarta falcidia; quarta falcídia
cuarta trebeliánica; quarta tre-
 bel·liànica
cuarta viudal; quarta vidual
cuasicontrato; cuasicontracte
cuasiposesión; cuasiposessió
cuasiusufructo; cuasiusdefruit
cuenta de la tutela; compte de la
 tutela
culpa; culpa
culpa aquiliana; culpa extracon-
 tractual
culpa contractual; culpa contrac-
 tual
culpa extracontractual; culpa ex-
 tracontractual
culpa in contrahendo; culpa in
 contrahendo [in contrahendo:
 la]
culpa in eligendo; culpa in eli-
 gendo [in eligendo: la]
culpa in vigilando; culpa in vigi-
 lando [in vigilando: la]
cumplimiento de obligación;
 compliment d'obligació
cumplimiento forzoso; execució
 forçosa

cuota; quota
curador -ra; curador -a
curador -ra de fideicomiso; cu-
 rador -a de fideïcomís
curaduría; curatela
curatela; curatela
custodia; custòdia
custodiar; custodiar

D
dación en pago; dació en paga-
 ment
dación para pago; dació per a pa-
 gament
daño; dany
daño emergente; dany emergent
daño material; dany patrimonial
daño moral; dany moral
daño patrimonial; dany patrimo-
 nial
daño personal; dany personal
datio pro soluto; dació en paga-
 ment
datio pro solvendo; dació per a
 pagament
de cuius; causant
deber; deure
declaración de ausencia; decla-
 ració d'absència
declaración de defunción; de-
 claració de mort
declaración de desamparo; de-
 claració de desemparament
declaración de fallecimiento; de-
 claració de mort
declaración de heredero; decla-
 ració d'hereu
declaración de muerte; declara-
 ció de mort
declaración de prodigalidad; de-
 claració de prodigalitat
declaración de voluntad; decla-
 ració de voluntat
declaración recepticia; declara-
 ció receptícia
decomiso; comís
deferir la herencia; deferir l'he-
 rència
delación; delació

delación diferida; delació diferida
delación eventual; delació eventual
delación inmediata; delació immediata
delación sucesiva; delació successiva
delado -da; delat -ada
delegación; delegació
delegado -da; delegat -ada
depositante; dipositant
depositario -ria; dipositari -ària
depósito; dipòsit
depósito irregular; dipòsit irregular
derecho civil; dret civil
derecho civil catalán; dret civil català
derecho civil foral; dret civil foral
derecho común; dret comú
derecho de acercamiento; dret d'atans
derecho de acrecer; dret d'acréixer
derecho de adquisición preferente; dret d'adquisició preferent
derecho de crédito; dret de crèdit
derecho de familia; dret de família
derecho de habitación; dret d'habitació
derecho de obligaciones; dret d'obligacions
derecho de opción; dret d'opció
derecho de predetracción; dret de predetracció
derecho de rectificación; dret de rectificació
derecho de redimir; dret de redimir
derecho de retención; dret de retenció
derecho de retracto; dret de retracte
derecho de sucesiones; dret de successions
derecho de superficie; dret de superfície

derecho de tanteo; dret de tanteig
derecho de transmisión sucesoria; dret de transmissió successòria
derecho de uso; dret d'ús
derecho de uso de la vivienda familiar; dret d'ús de l'habitatge familiar
derecho de visita; dret de visita
derecho de vuelo; dret de vol
derecho personalísimo; dret personalíssim
derecho privado; dret privat
derecho público; dret públic
derecho real; dret real
derecho real limitado; dret real limitat
derecho subjetivo; dret subjectiu
derecho subjetivo patrimonial; dret subjectiu patrimonial
derecho supletorio; dret supletori
derecho transitorio; dret transitori
derechohabiente; causahavent
derechos de autor; drets d'autor
derechos de la personalidad; drets de la personalitat
desamortización; desamortització
desamparo; desemparament
desaparecido -da; desaparegut -uda
descendencia; descendència
descendiente; descendent
desheredación; desheretament
desheredado -da; desheretat -ada
desheredamiento; desheretament
desistimiento mutuo; desistiment mutu
desistimiento unilateral; desistiment unilateral
deslinde; delimitació
deuda; deute
deuda de dinero; deute de diners
deuda de valor; deute de valor
deuda hereditaria; deute hereditari
deudor -a; deutor -a

discapacidad; discapacitat
discapacitado -da; discapacitat -ada
discernimiento; discerniment
disfrute; gaudi
dispensa; dispensa
dispensa de edad; dispensa d'edat
disposición por causa de muerte; disposició per causa de mort
división; divisió
divorciado -da; divorciat -ada
divorcio; divorci
doble venta; doble venda
dolo; dol
dolus bonus; dolus bonus [la]
domicilio; domicili
domicilio familiar; domicili familiar
dominio; propietat
donación; donació
donación esponsalicia; donació esponsalícia
donación modal; donació modal
donación onerosa; donació modal
donación por causa de muerte; donació per causa de mort
donación propter nuptias; tantumdem [la]
donación remuneratoria; donació remuneratòria
donante; donant
donatario -ria; donatari -ària
dotación fundacional; dotació fundacional
dote; dot

E
● **edad**; edat
● **eixermada**; eixermada
● **ejecución forzosa**; execució forçosa
● **ejecutor -ra testamentario -ria**; marmessor -a
● **ejercicio pleno de los derechos civiles**; exercici ple dels drets civils

● **emancipación**; emancipació
● **emancipado -da**; emancipat -ada
● **emancipado -da de hecho**; menor de vida independent
● **emancipar**; emancipar
● **empeñar**; empenyorar
● **empeño**; empenyament
● **enajenación**; alienació
● **enfiteusis**; cens emfiteütic
● **engaño a medias**; engany a mitges
● **enriquecimiento injusto**; enriquiment injust
● **enriquecimiento sin causa**; enriquiment injust
● **error**; error
● **error de derecho**; error de dret
● **error de hecho**; error de fet
● **error en la declaración**; error observatiu
● **error impropio**; error obstatiu
● **error obstativo**; error obstatiu
● **error propio**; error de vici
● **error-dolo**; error de dol
● **error-vicio**; error de vici
● **escritura pública**; escriptura pública
● **esponsales**; esposalles
● **esponsalicio**; donació esponsalícia
● **esponsalicio**; escriure
● **estado civil**; estat civil
● **estatuto personal**; estatut personal
● **estipulación a favor de tercero**; estipulació a favor de tercer
● **estirpe**; estirp
● **evicción**; evicció
● **excusa**; excusa
● **excusión**; benefici d'excussió
● **expectativa de derecho**; expectativa de dret
● **expromisión**; expromissió

F
● **facultad**; facultat
● **fatiga**; fadiga
● **familia**; família
● **fedatario -ria**; fedatari -ària

fehaciente; fehaent
fiador -ra; fiador -a
fianza; contracte de fiança
fianza; fiança¹
ficción jurídica; ficció jurídica
ficción legal; ficció jurídica
fideicometer; fideïcometre
fideicomisario -ria; fideïcomissari -ària
fideicomiso; fideïcomís
fideicomiso a plazo; fideïcomís a termini
fideicomiso condicional; fideïcomís condicional
fideicomiso de distribución; fideïcomís de distribució
fideicomiso de elección; fideïcomís d'elecció
fideicomiso de herencia; fideïcomís universal
fideicomiso de residuo; fideïcomís de residu
fideicomiso de sustitución; fideïcomís
fideicomiso expreso; fideïcomís exprés
fideicomiso familiar; fideïcomís familiar
fideicomiso particular; fideïcomís singular
fideicomiso -sa; fideïcomès -esa
fideicomiso si sine liberis decesserit; fideïcomís si sine liberis decesserit [si sine liberis decesserit: la]
fideicomiso singular; fideïcomís singular
fideicomiso tácito; fideïcomís tàcit
fideicomiso universal; fideïcomís universal
fideicomitente; fideïcomitent
fiducia testamentaria; fidúcia testamentària
fiduciante; fiduciant
fiduciario -ria; fiduciari -ària
filiación; filiació
finca; finca
finca dominante; finca dominant
finca registral; finca registral

finca sirviente; finca servent
firma electrónica; signatura electrònica
firma manuscrita; signatura manuscrita
folio registral; foli registral
forma; forma
forma ad exercitium; forma ad exercitium [ad exercitium: la]
forma ad probationem; forma ad probationem [ad probationem: la]
forma ad solemnitatem; forma ad solemnitatem [ad solemnitatem: la]
forma ad substantiam; forma ad solemnitatem [ad solemnitatem: la]
fraude; frau
fraude de ley; frau de llei
fraudulento -ta; fraudulent -a
fruto; fruit
fruto civil; fruit civil
fruto industrial; fruit industrial
fruto natural; fruit natural
fuerza mayor; força major
fundación; fundació
fundador -ra; fundador -a

G
garante; garant
garantía; garantia
garantía personal; garantia personal
garantía real; garantia real
gastos de mejora; despeses útils
gastos familiares; despeses familiars
gastos necesarios; despeses necessàries
gastos suntuarios; despeses sumptuàries
gastos útiles; despeses útils
generación; generació
gestión de negocios ajenos; gestió de negocis aliens
goce; gaudi
grado; grau
gravamen; càrrega

gravar; gravar
guarda; guarda
guarda de hecho; guarda de fet
guardador -ra; guardador -a
guardador -ra de hecho; guardador -a de fet

H
● **hallazgo**; troballa
● **hecho jurídico**; fet jurídic
● **heredamiento**; heretament
● **heredamiento complejo**; heretament cumulatiu
heredamiento cumulativo; heretament cumulatiu
heredamiento de herencia; heretament simple
heredamiento mixto; heretament mixt
heredamiento mutuo; heretament mutuo
heredamiento relativo; heretament prelatiu
heredamiento preventivo; heretament preventiu
heredamiento puro; heretament pur
heredamiento simple; heretament simple
heredante; heretant
heredar; heretar
heredera; pubilla
heredero -ra; hereu -eva
heredero -ra aparente; hereu -eva aparent
heredero -ra contractual; hereu -eva contractual
heredero -ra de confianza; hereu -eva de confiança
heredero -ra fiduciario -ria; hereu -eva fiduciari -ària
heredero -ra intestado -da; hereu -eva intestat -ada
heredero -ra legítim -ma; hereu -eva intestat -ada
heredero -ra sucesivo -va; hereu -eva successiu -iva
heredero -ra putativo -va; hereu -eva aparent

herencia; herència
herencia yacente; herència jacent
hipoteca; hipoteca
hipotecante; hipotecant
huérfano -na; orfe òrfena

I
● **ilícito civil**; il·lícit civil
● **impedimento**; impediment
● **impedimento dispensable**; impediment dispensable
impedimento matrimonial; impediment matrimonial
imprescriptible; imprescriptible
imprudencia; culpa
impúber; impúber
impúbero -ra; impúber
imputación de pagos; imputació de pagaments
incapacidad; incapacitat
incapacitación; incapacitació
incapacitado -da; incapacitat -ada
incremento hereditario; increment hereditari
indemnización por daños y perjuicios; indemnització per danys i perjudicis
indignidad sucesoria; indignitat successòria
indivisión hereditaria; indivisió hereditària
ineficacia; ineficàcia
infracción; infracció
ingratitud; ingratitud
inhabilitación; inhabilitació
inmatriculación; immatriculació
inmisión; immissió
inoficiosidad; inoficiositat
inoficioso -sa; inoficiós -osa
inquilino -na; inquilí -ina
inscripción; inscripció
insolvencia; insolvència
instituir heredero -ra; instituir hereu -eva
instituir por heredero -ra; instituir hereu -eva
interés; interès
internamiento; internament

interrogatio in iure; interrogatio in iure [la]

interversión posesoria; interversió possessòria

intestado -da; intestat -ada

intimación de pago; intimació de pagament

intimidación; intimidació

intromisión; intromissió

invalidar; invalidar

inventario; inventari

interversión posesoria; interversió possessòria

irretroactividad; irretroactivitat

J **juego**; joc

juicio de abintestato; judici d'abintestat

juicio de testamentaria; judici de testamentaria

junta de propietarios; junta de propietaris

L **laudemio**; lluïsmes

leasing; arrendament financer

legado; llegat

legado con eficacia obligacional; llegat amb eficàcia obligacional

legado con eficacia real; llegat amb eficàcia real

legado de parte alícuota; llegat de part alícuota

legalidad; legalitat

legar; llegar

legatario -ria; legatari -ària

legatario -ria de confianza; legatari -ària de confiança

legítima; llegítima

legitimación; legitimació

legitimario -ria; legitimari -ària

legítimo -ma; legítim -a

lesión ultra dimidium; engany a mitges

ley; llei

ley personal; llei personal

liberalidad; liberalitat

libertad de contratación; llibertat de contractació

lícito -ta; lícit -a

linde; llinda

lindero; llinda

línea; línia

línea ascendente; línia ascendent

línea colateral; línia col·lateral

línea descendente; línia descendent

línea directa; línia directa

línea indirecta; línia col·lateral

línea materna; línia materna

línea paterna; línia paterna

línea recta; línia directa

línea troncal; línia troncal

liquidación; liquidació

liquidez; liquiditat

líquido -da; líquid -a

llamado -da; cridat -ada

llamamiento sucesorio; vocació hereditària

llamar; cridar

lucerna; claraboia

lucernario; claraboia

lucro; lucre

lucro cesante; lucre cessant

M **mala fe**; mala fe

mancomunidad; mancomunitat

manda; deixa

mandante; mandant

mandatario -ria; mandatari -ària

mandato; contracte de mandat

masovero -ra; masover -a

maternidad; maternitat

matrimonio; matrimoni

matrimonio canónico; matrimoni canònic

matrimonio civil; matrimoni civil

matrimonio en peligro de muerte; matrimoni en perill de mort

matrimonio in articulo mortis; matrimoni en perill de mort

matrimonio por poderes; matrimoni per poders

matrimonio rato; matrimoni rat

matrimonio religioso; matrimoni religiós
matrimonio secreto; matrimoni secret
mayor de edad; major d'edat
mayor edad; majoria d'edat
mayoría de edad; majoria d'edat
mayoridad; majoria d'edat
mediación familiar; mediació familiar
medianera; paret mitgera
medianería; mitgeria
memoria testamentaria; memòria testamentària
menaje de la casa; parament de casa
menor de edad; menor d'edat
menor de vida independiente; menor de vida independent
menor edad; minoria d'edat
minoría de edad; minoria d'edat
minoridad; minoria d'edat
modo; mode
mora; mora
muerte; mort
mutuante; mutuant
mutuario -ria; mutuatarí -ària
mutuario -ria; mutuatarí -ària
mutuo; contracte de mutu
mutuo disenso; desistiment mutu

N
nacido -da; nascut -uda
nacimiento; naixement
nasciturus; concebut
negligencia; negligència
negocio inter vivos; negoci entre vius
negocio; negoci jurídic
negocio abstracto; negoci abstracte
negocio atípico; negoci atípic
negocio disimulado; negoci dissimulat
negocio en fraude de acreedores; negoci en frau de creditors
negocio entre vivos; negoci entre vius

negocio fiduciario; negoci fiduciari
negocio indirecto; negoci indirecte
negocio innominado; negoci innominat
negocio jurídico; negoci jurídic
negocio mixto; negoci mixt
negocio mortis causa; negoci per causa de mort
negocio plurilateral; negoci plurilateral
negocio por causa de muerte; negoci per causa de mort
negocio simulado; negoci simulat
negocio típico; negoci típic
nombre; nom
nominalismo; nominalisme
norma jurídica; norma jurídica
nota marginal; nota marginal
novación; novació
nuda propiedad; nua propietat
nudo -da propietario -ria; nu nua propietari -ària
nulidad; nul·litat
nulidad matrimonial; nul·litat matrimonial

O
obligación; obligació
obligación a plazo; obligació a terme
obligación a término; obligació a terme
obligación alternativa; obligació alternativa
obligación condicional; obligació condicional
obligación de dar; obligació de donar
obligación de hacer; obligació de fer
obligación de no hacer; obligació de no fer
obligación específica; obligació específica
obligación facultativa; obligació facultativa

obligación genérica; obligació genèrica
obligación mancomunada; obligació mancomunada
obligación natural; obligació natural
obligación pecuniaria; obligació pecuniària
obligación propter rem; obligació propter rem [propter rem: la]
obligación pura; obligació pura
obligación recíproca; obligació recíproca
obligación solidaria; obligació solidària
obligado -da; obligat -ada
ocupación; ocupació
oferta; oferta
ofrecimiento de pago; oferiment de pagament
orden público; ordre públic
orden sucesorio intestado; ordre successori intestat

P
● **pactar**; contractar
● **pacto**; contracte
● **pacto addictio in diem**; pacte de millor comprador
pacto anticrético; pacte anticrètic
pacto comisorio; pacte comissorí
pacto de convença; convenença
pacto de desistimiento; pacte de desistiment
pacto de igualdad de bienes y ganancias; pacte d'igualtat de béns i guanys
pacto de mejor comprador; pacte de millor comprador
pacto de mitad por mitad; agermanament
pacto de reserva de dominio; pacte de reserva de domini
pacto de retroventa; carta de gràcia

pacto de supervivencia; pacte de supervivència
pacto de unidad económica familiar; pacte d'unitat econòmica familiar
pacto reversional; pacte reversional
pacto sucesorio; heretament
pagador -ra; pagador -a
pago; pagament
pago de lo indebido; pagament de l'indegut
pago por cesión de bienes; dació per a pagament
paradero; parador
pared medianera; paret mitgera
pareja de hecho; parella de fet
parentesco; parentiu
pariente -ta; parent -a
parte alícuota; part alíquota
partición de herencia; partició d'herència
partición hereditaria; partició d'herència
particular; particular
partidor -ra; comptador -a partidor -a
pasivo hereditario; passiu hereditari
paternidad; paternitat
patria potestad; potestat del pare i de la mare
patrimonio; patrimoni
patrón -ona; patró -ona
patronato; patronat
pensión alimenticia; pensió alimentària
pensión compensatoria; pensió compensatòria
pensión periódica; pensió periòdica
pensión vitalicia; pensió vitalícia
perdón; perdó
perfección de la declaración de voluntad; perfecció de la declaració de voluntat
perfección de un contrato; perfecció d'un contracte
perfeccionar; perfer

período legal de concepción; període legal de concepció
permuta; permuta
permutante; permutant
persona física; persona física
persona jurídica; persona jurídica
personalidad civil; personalitat civil
personalidad jurídica; personalitat jurídica
pignorable; pignorable
pignoración; empenyorament
pignorante; pignorant
pignorar; empenyorar
plazo; termini
pliego; plec
poder; poder
poder de disposición; poder de disposició
poderdante; poderdant
poseedor -ra; posseïdor -a
posesión; possessió
posesión civil; possessió civil
posesión civilísima; possessió civilíssima
posesión de estado; possessió d'estat
posesión natural; possessió natural
póstumo -ma; pòstum -a
potestad; potestat
potestad del padre y de la madre; potestat del pare i de la mare
precio; preu
precio alzado; preu alçat
precontrato; precontracte
predio; finca
prelación de créditos; prelació de crèdits
prelegado; prellegat
prelegatario -ria; prelegatari -ària
premorienza; premoriència
premuerto -ta; premort -a
prenda; penyora
prenda sin desplazamiento de la posesión; penyora sense desplaçament de la possessió

prescripción adquisitiva; prescripció adquisitiva
prescripción extintiva; prescripció extintiva
prestación; prestació
prestamista; mutuant
préstamo; contracte de mutu
préstamo de uso; comodat
prestataria -ria; mutuatari -ària
presunción; presumpció
presunción iuris et de iure; presumpció iuris et de iure [iuris et de iure: la]
presunción iuris tantum; presumpció iuris tantum [iuris tantum: la]
preterición; preterició
preterición errónea; preterició errònia
preterición intencional; preterició intencional
preterir; preterir
principios generales del derecho; principis generals del dret
privacidad; privadesa
privilegio; privilegi
prodigalidad; prodigalitat
pródigo -ga; pròdig -a
progenitor -ra; progenitor -a
prohibición de disponer; prohibició de disposar
prohibición de suceder; prohibició de succeir
promesa; promesa
promesa de matrimonio; promesa de matrimoni
promisorio -ria; promissori -ària
promitente; promitent
propiedad; propietat
propiedad horizontal; propietat horitzontal
propiedad industrial; propietat industrial
propiedad intelectual; propietat intel·lectual
propietario -ria; propietari -ària
protectorado; protectorat
protocolización; protocol·lització
protocolo notarial; protocol notarial

púber; púber
pubertad; pubertat
pubilla; pubilla
publicidad; publicitat
pupilo -la; pupil -il-la

Q **Querimonia**; Querimònia

R
rabasaire; rabassaire
rabassa morta; rabassa morta
ratificación; ratificació
recibo; rebut
reclamación; reclamació
reconocimiento de filiación; reconeixement de filiació
redención; redempció
redhibición; redhibició
redhibir; redhibir
rédito; rèdit
reempeño; reempenyament
régimen de comunidad de bienes; règim de comunitat de béns
régimen de gananciales; règim de societat de guanys
régimen de participación en las ganancias; règim de participació en els guanys
régimen de separación de bienes; règim de separació de béns
régimen de sociedad de gananciales; règim de societat de guanys
régimen económico conyugal; règim econòmic conjugal
régimen económico matrimonial; règim econòmic conjugal
registrador -ra; registrador -a
registrador -ra; registrador -a de la propietat
registrador -ra de la propiedad; registrador -a de la propietat
registro civil; registre civil
registro de actos de última voluntad; registre d'actes d'última voluntat

registro de la propiedad; registre de la propietat
regreso; regrés
relación jurídica; relació jurídica
relación jurídica obligatoria; relació jurídica obligatòria
rematante; més-dient
remisión; remissió
rendición de cuentas; rendició de comptes
renta; renda
renuncia; desistiment unilateral
reparación; reparació
representación; representació
representación indirecta; representació indirecta
representación sucesoria; representació successòria
representado -da; representat -ada
representante; representant
repudiación de herencia; repudiació d'herència
repudiación de legado; repudiació de llegat
resarcimiento; rescabament
resarcir; rescabalar
rescindir; rescindir
rescisión; rescissió
rescisión por lesión; rescissió per lesió
reserva binupcial; reserva vi-dual
reserva mental; reserva mental
reserva para testar; reserva per a testar
reserva viudal; reserva vi-dual
reservatario -ria; reservatari -ària
reservista; reservista
residencia; residència
resolución de contrato; resolució de contracte
responsabilidad aquiliana; responsabilitat civil extracontractual
responsabilidad civil; responsabilitat civil
responsabilidad civil contractual; responsabilitat civil contractual

responsabilidad civil derivada de delito o falta; responsabilitat civil derivada de delictes o falta

responsabilidad civil extracontractual; responsabilitat civil extracontractual

responsabilidad civil objetiva; responsabilitat civil objectiva

responsabilidad civil por acto ilícito; responsabilitat civil per acte il·lícit

responsabilidad civil por acto propio; responsabilitat civil per acte propi

responsabilidad civil por hecho ajeno; responsabilitat civil per fet aliè

responsabilidad civil subjetiva; responsabilitat civil subjectiva

retracto legal; retracte legal

retracto voluntario; retracte voluntari

retroactividad; retroactivitat

retrocesión; retrocessió

retrodonación; retrodonació

retroventa; venda a carta de gràcia

reversión; reversió

revocación; revocació

S

sanción; sanció

saneamiento; sanejament

● **segundogénito**; cabaler

● **segundón**; cabaler

seguro; assegurança

separación matrimonial; separació matrimonial

separado -da; separat -ada

servidor -ra de la posesión; servidor -a de la possessió

servidumbre; servitud

servidumbre de acueducto; servitud d'aqüeducte

servidumbre de desagüe; servitud de desguàs

servidumbre de luces; servitud de llums

servidumbre de medianería; servitud de mitgera

servidumbre de paso; servitud de pas

servidumbre de redes aéreas y de conducciones; servitud de xarxes aèries i de conduccions

servidumbre de vertiente de los tejados; servitud de degotís

servidumbre de vistas; servitud de vistas

simulación; simulació

sociedad; contracte de societat

socio -cia; soci sòcia

soldada; soldada

solidaridad; solidaritat

solvencia; solvència

subarrendamiento; sotsarrendament

subarriendo; sotsarrendament

subasta; subhasta

subcontratista; subcontractista

subfiador -ra; subfiador -a

subfianza; subfiança

sublegado; subllegat

subrogación real; subrogació real

subrogado -da; subrogat -ada

subrogar; subrogar

suceder; succeir

sucesión; successió

sucesión contractual; successió contractual

sucesión intestada; successió intestada

sucesión legal; successió intestada

sucesión paccionada; successió contractual

sucesión por cabezas; successió per caps

sucesión por estirpes; successió per estirps

sucesión por personas; successió per caps

sucesión por ramas; successió per estirps

sucesión por representación; successió per estirps

sucesión testada; successió testamentària
sucesión testamentaria; successió testamentària
sucesor -ra; successor -a
superficialario -ria; superficiari -ària
supervención de hijos; supervenció de fills
superveniencia de hijos; supervenció de fills
suplemento de legítima; suplement de llegítima
sustitución ejemplar; substitució exemplar
sustitución fideicomisaria; fideï-comís
sustitución preventiva de residuo; substitució preventiva de residu
sustitución pupilar; substitució pupil·lar
sustitución vulgar; substitució vulgar
sustituido -da; substituït -ïda
sustituto -ta; substitut -a
sustituyente; substituent

T
tácita reconducción; reconducció tàcita
tanto alzado; preu alçat
tantundem; tantundem [la]
tenuta; tenuta
tenentario -ria; tenutari -ària
teoría del título y modo; teoria del títol i el mode
tercera persona; tercera persona
tercería; terceria
tercero; tercera persona
término; termini
terraje; terratge
tesoro; tresor
testador -ra; testador -a
testamentario -ria; marmessor -a
testamento; testament
testamento abierto; testament notarial obert

testamento ante párroco; testament davant rector
testamento cerrado; testament notarial tancat
testamento hológrafo; testament hològraf
testamento notarial abierto; testament notarial obert
testamento notarial cerrado; testament notarial tancat
testamento nuncupativo; testament notarial obert
testamento ológrafo; testament hològraf
testamento vital; testament vital
testar; testar
tierra del común; empriu
titular; titular
titularidad; titularitat
título; títol
título lucrativo; títol lucratiu
título sucesorio; títol successori
tornería; torneria
tracto sucesivo; tracte successiu
tradición; tradició
tradir; tradir
tragaluz; claraboia
transacción; transacció
translativo -va; translatiu -iva
transmisor -ra; transmissor -a
transmitente; transmissor -a
traslativo -va; translatiu -iva
troncalidad; troncalitat
tutela; tutela
tutela familiar; tutela familiar
tutelado -da; pupil·il·la
tutor -ra; tutor -a

U
unión; unió
universal; universal
urbanización; urbanització
uso; ús
usuario -ria; usuari -ària
usucapiente; usucapient
usucapión; prescripció adquisitiua
usucapir; usucapir
usufructo; usdefruit

usufructo de regencia; usdefruit de regència
usufructo viudal intestado; usdefruit viudal intestat
usufructuar; usufructuar
usufructuario -ria; usufructuari -ària
usura; usura

V
● **vecindad civil**; veïnatge civil
● **vecindad local**; veïnatge local
● **vencimiento**; venciment
● **vendedor -ra**; venedor -a
venta a carta de gracia; venda a carta de gràcia
venta a crédito; venda a crèdit
venta a distancia; venda a distància
venta a domicilio; venda a domicili
venta a pérdida; venda a pèrdua
venta a plazos; venda a terminis
venta a precio rebajado; venda a preu rebaixat
venta ad gustum; venda ad gustum [ad gustum: la]

venta ambulante; venda ambulant
venta automática; venda automàtica
venta con carta de gracia; venda a carta de gràcia
venta con pacto de retroventa; venda a carta de gràcia
venta de promoción; venda de promoció
venta de saldos; venda de saldos
venta en cadena; venda en cadena
venta en liquidación; liquidació
venta en pirámide; venda en piràmide
venta en pública subasta; venda en subhasta pública
venta no sedentaria; venda ambulant
vicio del consentimiento; vici del consentiment
vicio oculto; vici ocult
violario; pensió vitalícia
violencia; violència
viudo -da; vidu vídua
vocación hereditaria; vocació hereditària
vocado -da; vocat -ada

Bibliografia

OBRES ESPECIALITZADES

a) Legislació

Codi civil. Barcelona: Fundació Jaume Callís, 1991.
ISBN 84-6040-592-3

Codi civil. Madrid: Ministerio de la Presidencia. Boletín Oficial del Estado, 2004. (Textos Legals, 13)
ISBN 84-340-1437-8

Código civil. 15a ed. Madrid: Aranzadi, 2005. (Códigos básicos)
ISBN 84-9767-492-8

“Decret legislatiu 1/1992, de 10 de febrer, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de cooperatives de Catalunya”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (2 març 1992), núm. 1563.

“Decret 188/1994, de 28 de juny, de creació de la Comissió d'assessorament i supervisió de les persones jurídiques sense ànim de lucre que tinguin atribuïda la tutela de menors o d'incapacitats”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (5 agost 1994), núm. 1930.

“Decret 73/1995, de 7 de març, pel qual es regula la declaració d'associacions i fundacions d'interès cultural”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (29 març 1995), núm. 2031.

“Decret 337/1995, de 28 de desembre, sobre l'acreditació i el funcionament de les institucions col·laboradores d'integració familiar i de les entitats col·laboradores d'adopció internacional”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (12 gener 1996), núm. 2153.

“Decret 313/1996, de 17 de setembre, pel qual es determina la capacitat sancionadora en l'àmbit d'atenció i protecció de la infància i l'adolescència”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (25 setembre 1996), núm. 2259.

EGEA FERNÁNDEZ, J.; FERRER RIBA, J. [eds.]. *Legislació civil catalana: amb notes de concordança i jurisprudència*. 10a ed. Barcelona: EUB, 2001. ISBN 84-8312-033-X

Ley de enjuiciamiento civil. 5a ed. València: Tirant lo Blanch, 2004. ISBN 84-8456-043-0

“Ley 26/1984, de 19 de julio, general para la defensa de los consumidores y usuarios”. *Boletín Oficial del Estado* (24 julio 1984), núm. 175.

“Ley 26/1984, de 19 de julio, general para la defensa de los consumidores y usuarios”. *Boletín Oficial del Estado* (24 julio 1984), núm. 176.

“Ley 7/1998, de 13 de abril, sobre condiciones generales de la contratación”. *Boletín Oficial del Estado* (24 abril 1998), núm. 89.

“Ley 42/1998, de 15 diciembre, sobre derechos de aprovechamiento por turno de bienes inmuebles de uso turístico y normas tributarias”. *Boletín Oficial del Estado* (16 diciembre 1998), núm. 300.

Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil: text oficial en llengua catalana. Barcelona: Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, 2001.

“Llei 24/1991, de 29 de novembre, de l'habitatge”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (15 gener 1992), núm. 1541.

“Llei 3/1993, de 5 de març, de l'estatut del consumidor”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (12 març 1993), núm. 1719.

“Llei 13/1996, de 29 de juliol, del Registre i el dipòsit de fiances dels contractes de lloguer de finques urbanes i de modificació de la Llei 24/1991, de l'habitatge”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (2 agost 1996), núm. 2238.

“Llei 7/1998, de 8 de juny, de modificació de l'article 39 de la Llei 24/1991, de 29 de novembre, de l'habitatge”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (18 juny 1998), núm. 2663.

“Llei 6/2000, de 19 de juny, de pensions periòdiques”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (4 juliol 2000), núm. 3174.

“Llei 13/2000, de 20 de novembre, de regulació dels drets d'usdefruit, d'ús i d'habitatge”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (30 novembre 2000), núm. 3277.

- “Llei 22/2000, de 29 de desembre, d’acolliment de persones grans”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (12 gener 2001), núm. 3304.
- “Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (26 març 2001), núm. 3355.
- “Llei 5/2001, de 2 de maig, de fundacions”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (15 maig 2001), núm. 3388.
- “Llei 22/2001, de 31 de desembre, de regulació dels drets de superfície, de servitud i d’adquisició voluntària o preferent”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (18 gener 2002), núm. 3556.
- “Llei 23/2001, de 31 de desembre, de cessió de finca o d’edificabilitat a canvi de construcció futura”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (18 gener 2002), núm. 3556.
- “Llei 25/2001, de 31 de desembre, de l’accessió i l’ocupació”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (18 gener 2002), núm. 3556.
- “Llei 19/2002, de 5 de juliol, de drets reals de garantia”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (17 juliol 2002), núm. 3679.
- “Llei 29/2002, de 30 de desembre. Primera llei del Codi civil de Catalunya”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (13 gener 2003), núm. 3798.
- “Llei 2/2005, de 4 d’abril, de contractes d’integració”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (4 abril 2005), núm. 4362.
- “Llei 3/2005, de 8 d’abril, de modificació de la Llei 9/1998, del Codi de família, de la Llei 10/1998, d’unions estables de parella, i de la Llei 40/1991, del Codi de successions per causa de mort en el dret civil de Catalunya, en matèria d’adopció i tutela”. *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* (19 abril 2005), núm. 4366.
- “Projecte de llei de contractes de conreu”. *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* (5 setembre 2005), núm. 216.
- “Projecte de llei pel qual s’aprova el llibre cinquè del Codi civil de Catalunya relatiu als drets reals”. *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* (5 setembre 2005), núm. 216.

b) Manuals

BADOSA COLL, F. *Dret d’obligacions*. Barcelona: Publicacions de la Universitat de Barcelona: Barcanova, 1990. (Manuals universitaris; 1)
ISBN 84-7875-307-9; 84-7533-569-1

BADOSA COLL, F., coord. *Compendi de dret civil català*. Barcelona; Madrid: EUB: Marcial Pons, 1999. (Manuales universitarios)
ISBN 84-8338-148-6; 84-7248-713-X

BADOSA COLL, F., dir. *Manual de dret civil català*. Madrid: Marcial Pons, 2003.
ISBN 84-9768-087-1

CASAS VALLÈS, R. *Dret civil català*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 2000.

DÍAZ MORENO, A., coord. *Dret civil III*. 2a ed. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 2003.
ISBN 84-8429-999-6

DÍEZ-PICAZO, L.; GULLÓN, A. *Sistema de derecho civil*. Madrid: Tecnos, 2001-2004. 4 v.
ISBN 84-309-0813-7

MALUQUER DE MOTES i BERNET, C.J., coord. *Dret civil I*. 4a ed. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 2005.
ISBN 84-9788-242-3

MIRALLES GONZÁLEZ, I.; ROCA TRIAS, E., coords. *Dret civil IV*. 2a ed. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 2002.
ISBN 84-8429-563-X

PUIG I FERRIOL, L. *Dret civil V*. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 1999.

PUIG I FERRIOL, L.; ROCA TRIAS, E. *Institucions del dret civil de Catalunya*. 5a ed. València: Tirant lo Blanch, 1998. 3 v.
ISBN 84-8002-718-5

QUESADA GONZÁLEZ, M.C. [et al.]. *Dret civil II*. 4a ed. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 2002.
ISBN 84-8429-533-8

RAMOS MÉNDEZ, F. *Enjuiciamiento civil*. Barcelona: Bosch, 1997. 2 v.
ISBN 84-7698-465-0

ROCA TRIAS, E. *Dret de danys*. 3a ed. Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya, 2005.
ISBN 84-9788-236-9

OBRES TERMINOLÒGIQUES

Actes de la Comissió Assessora de Llenguatge Administratiu. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Direcció General de Política Lingüística, 1986-1999.

ARCO TORRES, M.Á. del; PONS GONZÁLEZ, M. *Diccionario de derecho civil*. Pamplona: Aranzadi, 1984. 2 v.
ISBN 84-7016-257-8

- CANALEJO, M.D. *Diccionari de dret català*. Barcelona: Edicions 62, 1998. (El Cangur; 261)
ISBN 84-297-4410-X
- Enciclopedia jurídica básica*. Madrid: Civitas, 1995. 4 v. (Enciclopedias jurídicas Civitas)
ISBN 84-470-0471-6
- FUNDACIÓN TOMÁS MORO. *Diccionario Espasa jurídico*. Nueva ed. act. Madrid: Espasa Calpe, cop. 2001.
ISBN 84-239-9461-9
- GÓMEZ DE LIAÑO, F. *Diccionario jurídico*. 7a ed. Oviedo: Fórum, 2001.
ISBN 84-87586-37-6
- IL·LUSTRE COL·LEGI D'AVOCATS DE BARCELONA. *Diccionari jurídic català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986.
ISBN 84-7588-80-2
- NICOLIELLO, N. *Diccionario del latín jurídico*. Barcelona: Bosch, 1999.
ISBN 84-7698-546-0
- Nueva enciclopedia jurídica*. Barcelona: Francisco Seix, 1985.
ISBN 84-85020-09-X
- PERIS I JOAN, A. *Locucions i frases llatines*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2001. (El Calidoscopi)
ISBN 84-412-0878-6
- PUIG BRUTAU, J. *Diccionario de acciones en derecho civil español*. 2a ed. Barcelona: Bosch, 1992.
ISBN 84-7676-216-X
- RIBÓ I DURAN, L. *Diccionario de derecho: los conceptos del Derecho positivo, con sus variedades terminológicas en la América hispana y con referencias a la sistemática del Derecho civil, mercantil, constitucional, administrativo, fiscal, laboral, penal, comunitario y procesales*. Barcelona: Bosch, cop. 1987.
ISBN 84-7676-058-2
- TERMCAT, Centre de Terminologia. *Cercaterm* [En línia]. Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia, cop. 2000-2005.
<<http://www.termcat.net/>>
- UNIVERSITAT DE BARCELONA. SERVEI DE LLENGUA CATALANA. *Vocabulari de dret civil*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1995. (Vocabularis bàsics per a l'alumnat. Vocabularis de dret; 1)

OBRES LEXICOGRÀFIQUES

Clave: diccionario de uso del español actual. 3a ed. Madrid: SM, 1999.
ISBN 84-348-5193-8

Diccionari català-castellà. 3a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2001.
ISBN 84-412-0738-0

Diccionari castellà-català. 4a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2005.
ISBN 84-412-1392-5

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Palma de Mallorca; València: Edicions 3 i 4; Edicions 62; Moll: Enciclopèdia Catalana: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.
ISBN 84-412-2477-3; 84-297-3981-5

Diccionari de la llengua catalana. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2002.
ISBN 84-412-0901-4

Gran diccionari de la llengua catalana. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.
ISBN 84-412-2790-X

Gran Enciclopèdia Catalana. 2a ed. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1986-2001. 27 v.
ISBN 84-85194-81-0

MOLINER, M. *Diccionario de uso del español*. 2a ed. Madrid: Gredos, 1998. 2 v.
ISBN 84-249-1973-4

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA. *Diccionario de la lengua española*. 22a ed. Madrid: Espasa-Calpe, 2001. 2 v.
ISBN 84-239-6814-6